

Presentació

Ens complau presentar-vos l'Informe 2016, de l'*Observatori de Barcelona*, que posa de manifest el bon posicionament de Barcelona i la seva àrea metropolitana com a un espai competitiu i innovador.

En un any de recuperació de l'activitat després de l'impacte de la crisi, Barcelona es consolida en el context internacional com a una ciutat global —assoleix la 20a. posició a l'índex de competitivitat urbana global de la prestigiosa The Mori Memorial Foundation— i reforça el seu perfil innovador amb la 14a. posició entre les ciutats europees més atractives per a l'emprenedoria digital. Aquesta dada és especialment important donada la rellevància estratègica que té la nostra consideració de Mobile World Capital.

Aquests resultats són el fruit de la transformació continuada d'una ciutat en plena transició cap a un model econòmic que volem que sigui competitiu, just i sostenible. Volem un model d'economia diversificada i innovadora, que impulsi la indústria local, que fomenti el comerç de proximitat i que combini l'atracció d'inversió exterior i la internacionalització amb la potencialitat del nostre ecosistema emprenedor i creatiu. Tot això, amb un objectiu central: la creació d'ocupació de qualitat com al millor mecanisme per a la reducció de les desigualtats. És per això que per primera vegada s'incorpora a l'informe de l'Observatori una visió al voltant de la cohesió social i que esdevé un dels reptes prioritars per al govern municipal.

Barcelona compta amb actius rellevants per assolir aquests objectius ambiciosos. La ciutat gaudeix d'una bona marca en el context internacional, que la situa —per exemple— entre les quinze ciutats amb millor reputació del món (City RepTrak 2016) i també entre les quinze més segures a escala global (The Economist Intelligence Unit). Barcelona és també un pol de generació i d'atracció de talent, tal com ho mostra la important massa crítica de població treballadora en sectors d'alt valor afegit al mercat laboral català —que compta amb més de 730.000 persones treballadores en ciència i tecnologia—, la posició capdavantera (5a. ciutat europea i 17a. del món) en producció científica, l'alt percentatge de població treballadora amb estudis universitaris, o

el fet de comptar amb dues escoles de negocis entre les deu primeres d'Europa. Així mateix, la creació, la cultura i el disseny són elements clau de la nostra competitivitat, i per això hi ha una aposta per afavorir les indústries creatives.

En definitiva: innovació, recerca, emprenedoria i creativitat, unides a les infraestructures i al talent col·lectiu, seran elements clau de l'èxit futur de Barcelona.

Barcelona ofereix una elevada qualitat de vida, un element fonamental per a l'atracció i retenció de talent, i presenta un notable equilibri entre aquests actius i uns costos moderats en relació amb altres ciutats europees i del món. Les dades que presentem evidencien que Barcelona i la seva regió metropolitana és una ciutat global, i que, per tant, competim dins la lliga de grans ciutats. És amb aquestes ciutats amb les que volem col·laborar per a fer front als grans reptes socials, econòmics i mediambientals del segle XXI, conscients que les ciutats jugaran un paper fonamental en la creació d'aquestes noves respostes.

En presentar aquest catorzè informe anual de l'Observatori de Barcelona, vull transmetre la meua felicitació a l'equip tècnic de la Cambra de Comerç i de l'Ajuntament de Barcelona, que ha fet possible aquesta publicació, i vull agrair la implicació de les entitats que hi donen suport. És un bon exemple de la col·laboració entre institucions que ha caracteritzat la nostra història i que ens ha de recordar que Barcelona és un projecte col·lectiu d'institucions, d'empreses i de la societat civil.

Jaume Collboni Cuadrado

Segon tinent d'alcalde d'Empresa, Cultura i Innovació

La ciutat de Barcelona s'està beneficiant dels efectes de la recuperació econòmica des que aquesta s'inicià el 2014. Com a resultat d'això, l'any 2016 és el més positiu des del 2007, i tot apunta que l'economia de la ciutat registrarà aquest any un creixement similar al del 2015. Recordem que el creixement del PIB a la ciutat de Barcelona va ser del 3,2 % el 2015, gairebé el doble que l'any anterior (1,7 %). Així mateix, tant el nombre d'empreses com el de població ocupada augmenta el 2016 per tercer any consecutiu i, paral·lelament, el nombre de persones aturades es redueix per quart any consecutiu. Aquestes dades confirmen les bones perspectives econòmiques que presenta la ciutat de Barcelona, alhora que consolida la seva posició com a ciutat motor del sud d'Europa. Els factors interns que més contribueixen a aquesta recuperació econòmica són la revitalització del consum intern i de la inversió, que s'han beneficiat d'una política fiscal més laxa; i una renovada confiança econòmica.

Així ho posen de manifest els resultats de l'Enquesta de clima empresarial que s'ha realitzat a més de 1.000 empreses de l'àrea metropolitana, i que s'inclou com a monogràfic en aquesta publicació. El 2015 i 2016 s'han registrat els millors resultats de l'enquesta des que es va iniciar la sèrie l'any 2009, en línia amb la millora de la conjuntura econòmica. Efectivament, l'empresariat de l'àrea metropolitana assenyalava que la marxa dels negocis continua sent positiva els quatre trimestres de l'any 2016; es manté el ritme de creixement de l'any anterior després d'anys de retrocés. A més a més, aquesta millora econòmica és generalitzada per a tots els sectors analitzats —excepte la construcció, que s'apropa a l'estabilització— i manté uns nivells similars als del 2015.

Aquesta tendència positiva de l'economia de l'àrea metropolitana es referma amb els resultats de l'enquesta sobre perspectives empresarials per al 2016 d'Eurochambres, que són favorables i, a més a més, milloren notablement respecte a l'any anterior, sobretot quant a les vendes interiors. Aquestes perspectives econòmiques favorables reforcen encara més l'atractiu de la

ciutat com a pol d'activitat econòmica. En aquest sentit, el 2016, Barcelona millora el seu posicionament pel que fa a la competitivitat global de les ciutats, se situa al 20è. lloc i es posiciona entre les quinze ciutats del món amb millor reputació. L'atractiu de Barcelona i la bona imatge de la ciutat a l'exterior per a fer negocis també queden ben palesos en l'àmbit de la inversió internacional, atès que ocupa la 8a. posició entre les principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió estrangera en el període 2012-2016, segons KPMG, i la 1a. com a gran àrea urbana en estratègia d'atracció d'inversió estrangera, segons l'informe Ciutats i Regions Europees del Futur 2016/17, d'fDi Magazine. Aquests resultats, juntament amb la resta d'indicadors que presentem a l'Informe 2016, de l'Observatori Barcelona, ens fa ser optimistes.

Vull acabar expressant el meu agraïment a l'equip tècnic pel treball i l'esforç de millora contínua en el projecte que representa l'Observatori de Barcelona, que en aquesta edició n'ha renovat el disseny, i a totes aquelles entitats que un any més han col·laborat proporcionant informació i enriquint el contingut de l'informe que us presentem.

Miquel Valls i Maseda

President de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Crèdits

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Jaume Collboni Cuadrado

Segon Tinent d'Alcalde d'Empresa, Cultura i Innovació

Salvador Illa i Roca

Gerent d'Empresa, Cultura i Innovació

Àngels Santigosa i Copete

Directora d'Estudis

Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local

CAMBRA DE COMERÇ DE BARCELONA

Miquel Valls i Maseda

President

Xavier Carbonell i Roura

Director Gerent

Joan Ramon Rovira i Homs

Cap del Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures

EQUIP TÈCNIC

Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona

Teresa Udina Abelló

Laura Lahoz González

Economistes

Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona

Carme Poveda i Martínez

Economista

Sandra Gutiérrez i Cubero

Estadística i llicenciada en investigació i tècniques de mercats

Disseny gràfic i coordinació

Toni Fresno

Cambra de Comerç de Barcelona

Maquetació

DVA Associats

El **sumari** és **interactiu**. Feu clic sobre l'apartat que voleu consultar per accedir-hi directament.

Per tornar al sumari, cliqueu sobre el cercle vermell situat al peu de cada pàgina.

7 INTRODUCCIÓ

11 FITXA ESTADÍSTICA BARCELONA 2015

15 RESULTATS

17 Pol d'activitat econòmica

- 19 Introducció
- 20 Competitivitat global de les ciutats del món l'any 2016
- 21 Ciutats del món amb millor reputació l'any 2016
- 22 Principals àrees urbanes del món receptores de projectes d'inversió internacional l'any 2016
- 23 Activitat emprenedora a països del món l'any 2015
- 25 Perspectives empresarials a la Unió Europea per a l'any 2016
- 27 Principals ciutats del món per nombre de delegats i delegades en congressos internacionals l'any 2015

29 Qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social

- 31 Introducció
- 32 Seguretat en ciutats del món l'any 2015
- 33 L'esport en ciutats del món l'any 2015
- 34 Distribució de la renda a les principals regions de l'OCDE
- 35 Població en risc de pobresa o exclusió social a les regions Europees l'any 2015
- 36 Ciutats Sostenibles l'any 2015
- 37 Emissions de CO₂ equivalent *per capita* a ciutats del món l'any 2016

39 Mercat laboral i formació

- 41 Introducció
- 42 Taxa d'ocupació a les regions europees l'any 2015
- 44 Taxa d'atur a les regions europees l'any 2015
- 45 Població treballadora amb estudis universitaris a les regions europees l'any 2015
- 46 Millors escoles de negocis europees l'any 2016

49 Societat del coneixement

- 51 Introducció
- 52 Població ocupada en manufactures i serveis tecnològics a les regions europees l'any 2015
- 54 Població ocupada en ciència i tecnologia l'any 2015 i despeses en recerca i desenvolupament a les regions europees l'any 2013
- 56 Principals ciutats del món pel que fa a la producció acadèmica científica l'any 2015
- 58 Sol·licitud de patents a les principals províncies de l'OCDE l'any 2013
- 60 European Digital City Índex de l'any 2016

63 Turisme

- 65 Introducció
- 66 Principals aeroports europeus per volum de persones passatgeres l'any 2015
- 68 Turistes internacionals a ciutats del món l'any 2014
- 69 Creuers als principals ports d'Europa l'any 2015

71 Preus i costos

- 73 Introducció
- 74 Cost de la vida en ciutats del món l'any 2015
- 76 Impost de societats i IVA a països del món l'any 2016
- 78 Preu del lloguer d'oficines a ciutats d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica l'any 2015
- 80 Preu del lloguer de locals comercials a ciutats del món l'any 2015
- 82 Preu del lloguer del sòl industrial a ciutats d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica l'any 2015
- 84 Nivells salarials a ciutats del món l'any 2015

87 SÍNTESI DE RESULTATS

- 88 Síntesi de resultats
- 93 Posicionament de Barcelona en rànquings internacionals de ciutats

95 MONOGRÀFIC

97 Clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona Situació 2015 i perspectives per al 2016

- 99 Resum executiu
- 100 Situació i evolució del clima empresarial el 2015
- 108 Factors que han limitat la bona marxa dels negocis el 2015
- 111 Situació i perspectives empresarials per al 2016
- 112 Annex metodològic

INTRODUCCIÓ

Introducció

Us presentem l'Informe 2016 de l'Observatori de Barcelona.

L'Observatori de Barcelona és una iniciativa promoguda per l'Ajuntament de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona que compta amb la col·laboració d'altres entitats de la ciutat que, any rere any, col·laboren facilitant informació i fent aportacions clau sobre els seus sectors d'activitat.

Amb aquesta catorzena edició de l'informe anual de l'Observatori de Barcelona es vol continuar oferint referències que serveixin de base per a la presa de decisions dels agents econòmics interessats en fer negocis o en establir-se a Barcelona, per atraure talent i donar suport a la presentació de candidatures a esdeveniments o a l'obertura de seus a la ciutat de Barcelona. Amb aquesta finalitat, com cada any, l'informe presenta el posicionament de Barcelona respecte de les principals ciutats del món en un conjunt d'indicadors econòmics i socials de referència.

L'Informe 2016 es presenta amb un nou format que millora la visualització de dades, i amb una sèrie de característiques que es resumeixen a continuació:

- Una selecció de 30 indicadors significatius que ofereixen als lectors i a les lectores una presentació sintètica i eficient d'aquelles magnituds més rellevants des del punt de vista del posicionament de la ciutat, del que la caracteritza i dels reptes a assolir, que es presenten en sis àmbits temàtics: pol d'activitat econòmica, qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social, mercat laboral i formació, societat del coneixement, turisme i preus i costos.

Com a novetat, l'informe d'aquest any incorpora sis nous indicadors i analitza per primera vegada la cohesió social. Es tracta dels següents: l'esport en ciutats del món, les desigualtats en la distribució de la renda -Coeficient de Gini-, la taxa de risc de pobresa i exclusió -AROE-, l'índex de sostenibilitat en la dimensió del medi ambient i les emissions de CO₂ equivalent per capita -indicadors

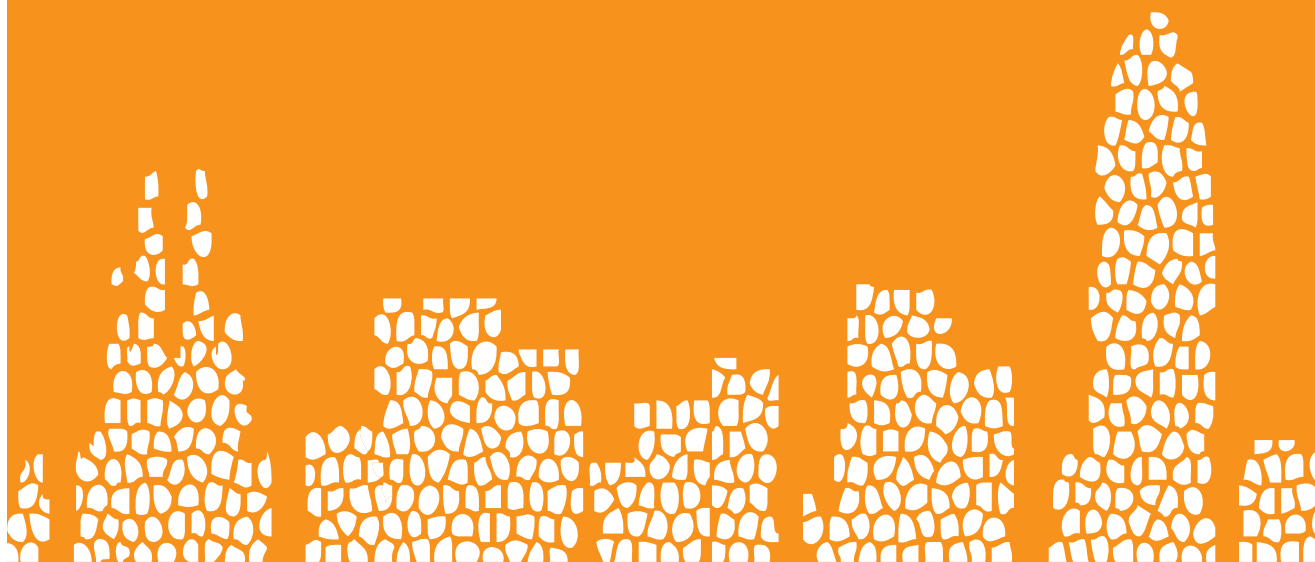
que formen part del capítol Qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social- així com, l'índex de ciutats digitals, inclòs al capítol de Societat del coneixement.

- La inclusió de nous elements visuals per a cada indicador, amb gràfiques o mapes, que faciliten la comprensió dels resultats i l'anàlisi de la seva evolució temporal.
- Una taula de síntesi, que presenta el conjunt dels indicadors per visualitzar els resultats i un gràfic del posicionament internacional de Barcelona segons diferents rànquings.
- Un article monogràfic realitzat per la Cambra de Comerç on es presenta una anàlisi del clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona l'any 2015 i les perspectives per al 2016, que inclou un tractament específic dels principals sectors econòmics. D'aquesta manera, a partir de les opinions de l'empresariat es contextualitza l'entorn en el qual s'han trobat Catalunya i la ciutat de Barcelona, així com l'escenari de futur.

L'Observatori de Barcelona es caracteritza pels trets següents:

- Es construeix sobre la base d'una bateria d'indicadors, definits preferentment a escala de ciutat, però susceptibles d'ampliació a altres àmbits territorials.
- Les fonts d'informació són entitats i institucions internacionals de prestigi reconegut.
- La major part de fonts són de rànquings internacionals excepte per a deu indicadors, en què les dades s'obtenen a partir d'una mostra que recull les principals àrees urbanes.
- Els indicadors incorporen, on és possible, una representació gràfica de l'evolució que permet avaluar la progressió en cada àmbit concret.
- Les dades i la informació que es recullen són de màxima actualitat, atenent a la disponibilitat existent.

FITXA ESTADÍSTICA
BARCELONA 2015

Fitxa estadística Barcelona 2015

ENTORN GEOGRÀFIC

Superfície (km ²)	102,2
Població	1.604.555
Població estrangera (% sobre total)	16,3%
Densitat (habitants/km ²)	15.706
Climatologia (observatori Can Bruixa)	
Temperatura mitjana mensual	18,4 °C
Precipitació anual (mm)	316,9
Hores de sol	2.867,5

ENTORN ECONÒMIC

DADES MACROECONÒMIQUES

PIB (variació interanual %) - Catalunya	3,4
PIB (variació interanual %) - Barcelona	3,2
Afiliats a la Seguretat Social	1.027.455
Taxa d'atur 16-64 anys (%)	13,3
Taxa d'ocupació 16-64 anys (%)	69,2
Taxa d'activitat 16-64 anys (%)	79,8
IPC (variació mitjana, %) - província de Barcelona	0,0
Exportacions (milions d'€) - província de Barcelona	50.166,5
Importacions (milions d'€) - província de Barcelona	62.673,8
Inversions a l'exterior (milions d'€) - Catalunya	4.315,0
Inversions de l'exterior (milions d'€) - Catalunya	4.886,2
Empreses - província de Barcelona	450.451
Empreses estrangeres a Catalunya	6.454

COMERÇ I TURISME

Establiments comerç al detall - província de Barcelona	68.315
Eixos comercials	22
Mercats municipals (nombre i superfície comercial [m ²])	43/ 209.500
Hotels 2015	
Nombre	391
Places	67.603
Turistes	8.303.649

INFRASTRUCTURES

Aeroport 2015	
Pistes (nombre i longitud [m])	3/3.352;2.660;2.528
Passatgers	39.711.276
Passatgers internacionals (%)	73,3
Port 2015	
Superfície terrestre (ha)	1.081,0
Molls i atracadors (km)	22,0
Trànsit total (milers de tones)	45.921,3
Activitat firal i congressual	
Salons firals	68
Visites a Fira de Barcelona	2.000.000
Superfície ocupada pels salons (m ²)	700.000
Reunions internacionals	2.268

FORMACIÓ I CIUTAT DEL CONEIXEMENT

Universitats catalanes	12
Alumnes universitaris a Catalunya (curs 2014/2015)	251.589
Escoles estrangeres (província de Barcelona)	40
Empreses innovadores a Catalunya*	3.801

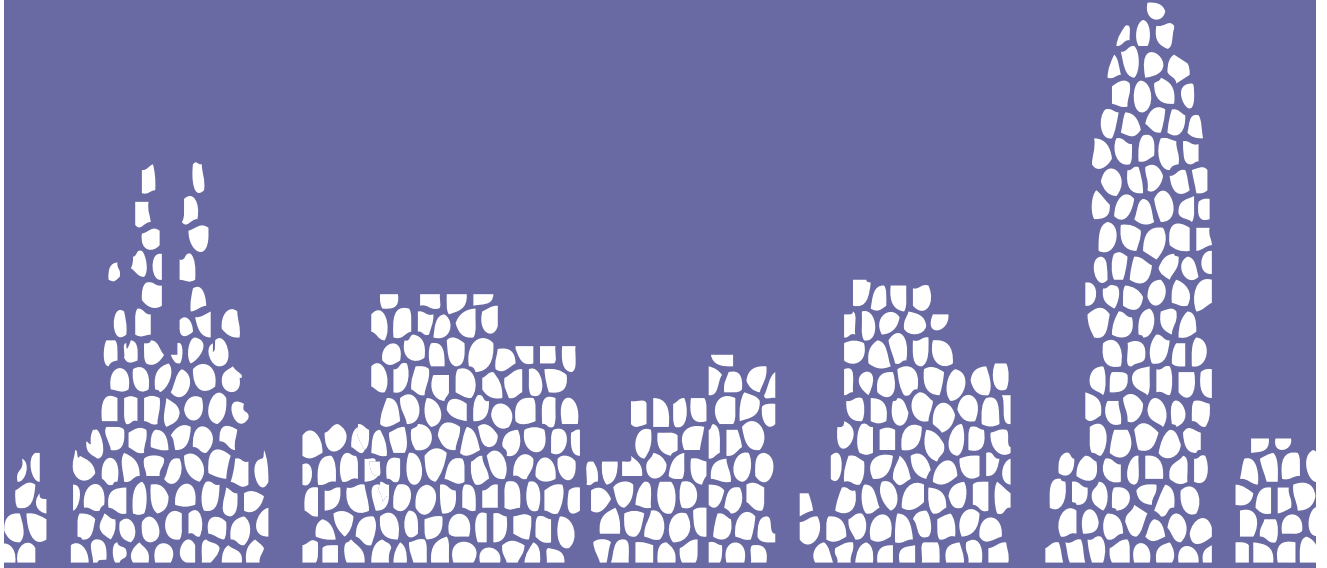
QUALITAT DE VIDA

Platges (nombre i metres)	9; 4.703
Carril bici (km i abonats bicin)	120; 95.168
Biblioteques públiques (nombre i usuaris)	40; 6.175.624
Museus, col·leccions i centres d'exposició (nombre i usuaris)	57; 26.066.903
Equipaments esportius públics (nombre i usuaris)	1.904; 182.230
Espectadors teatre, música i cinema	9.684.653

Nota: Dades de 2015, excepte *2014

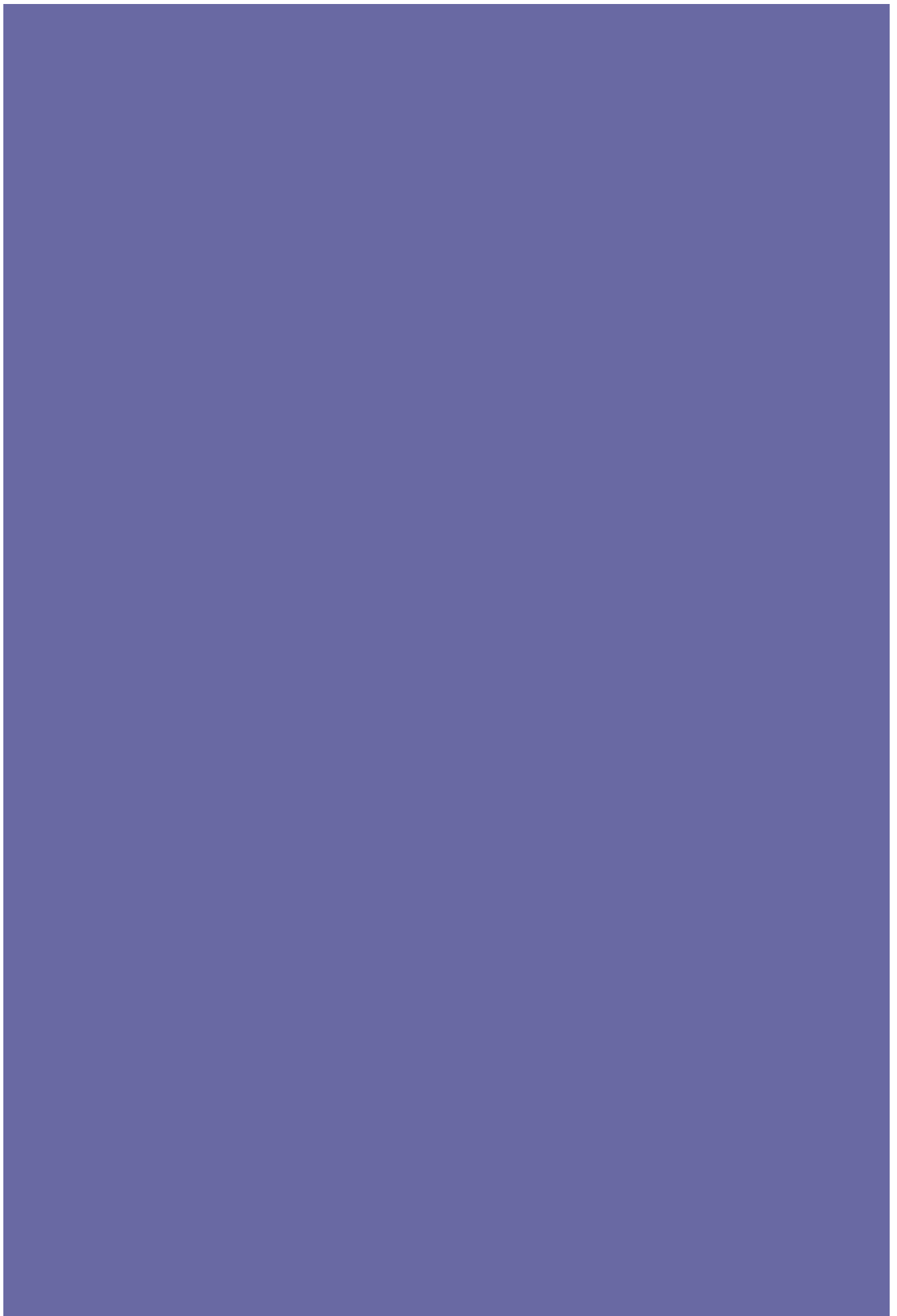
Font: AENA, Ajuntament de Barcelona, Anuari comarcal de Caixa Catalunya, Fira de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Idescat, INE, Instituto Nacional de Meteorología, Ports de l'Estat, Secretària d'Estat de Comerç, Turisme de Barcelona i Institut de Cultura de Barcelona, Ministeri d'Educació.

RESULTATS

Pol d'activitat econòmica

Introducció

L'economia de la ciutat de Barcelona participa del procés de recuperació de l'activitat i del mercat de treball durant el 2015, de manera que el PIB de la ciutat experimenta un creixement real del 3,2 % en el conjunt de l'any impulsat per la reactivació de la demanda interna —especialment del consum de les famílies i de l'augment de la inversió privada— i el bon comportament de les exportacions. Per al 2016, les previsions són de continuïtat en el creixement de l'economia, amb l'augment del consum privat i de la inversió i la consolidació de les exportacions. Però hi ha incerteses sobre l'evolució de l'economia mundial derivades de factors com el Brexit, la recuperació del preu del petroli o l'atonía de l'activitat a Europa, que poden afectar a aquestes perspectives, com ho confirmen les darreres anàlisis del context macroeconòmic per part de l'FMI.

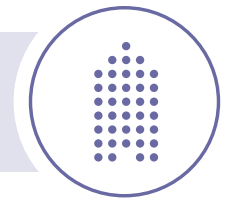
Aquesta evolució positiva de l'economia es confirma amb els resultats de l'enquesta sobre perspectives empresarials per al 2016 d'Eurochambres; són favorables i milloren notablement respecte a l'any anterior, sobretot quant a les vendes interiors, la qual cosa referma la bona marxa de l'activitat econòmica a Catalunya. En comparació amb el conjunt d'Europa, Catalunya obté unes perspectives més favorables per a les exportacions, inferiors per a la inversió i similars pel que fa a l'evolució de les vendes interiors i l'ocupació. D'altra banda, Barcelona millora el seu posicionament pel que fa a la competitivitat global de les ciutats segons el *Global City Index 2016*, de la Mori Foundation, on guanya sis llocs i se situa la 20a. del món, mentre que la reputació ocupa el lloc 14è. al *City RepTrak 2016*.

Altres indicadors també refermen l'atractiu de Barcelona per fer negocis i la bona imatge de la ciutat a l'exterior. D'una banda, Barcelona genera confiança en l'àmbit de la inversió internacional, com ho mostra el fet que ocupa la vuitena posició entre les principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió estrangera en el període 2012-2016 segons KPMG. A més a més, l'informe *Ciutats i Regions Europees del Futur 2016/17*, d'fDi Magazine situa Barcelona com a primera gran àrea urbana en estratègia d'atracció d'inversió estrangera, tercera millor ciutat del sud d'Europa i desena en connectivitat. D'altra banda, se situa entre les primeres cinc ciutats del món en nombre de delegats i delegades i en nombre de congressos internacionals organitzats en el període 2012-2015, segons la International Congress and Convention Association (ICCA).

Quant a l'emprenedoria, l'any 2015, la taxa d'activitat emprenedora (TEA) a la província de Barcelona se situa en el 6,1 % i supera les de països com Noruega (5,7 %), Itàlia (4,9 %) o Alemanya (4,7 %). Tant la Cambra de Comerç de Barcelona com l'Ajuntament de Barcelona treballen en aquest àmbit per impulsar l'emprenedoria i contribuir a la creació de llocs de treball de qualitat a la ciutat.

El PIB de Barcelona experimenta un creixement real del 3,2 % en el conjunt de l'any impulsat per la reactivació de la demanda interna

Competitivitat global de les ciutats del món l'any 2016

Barcelona, entre les 20 primeres ciutats en competitivitat global

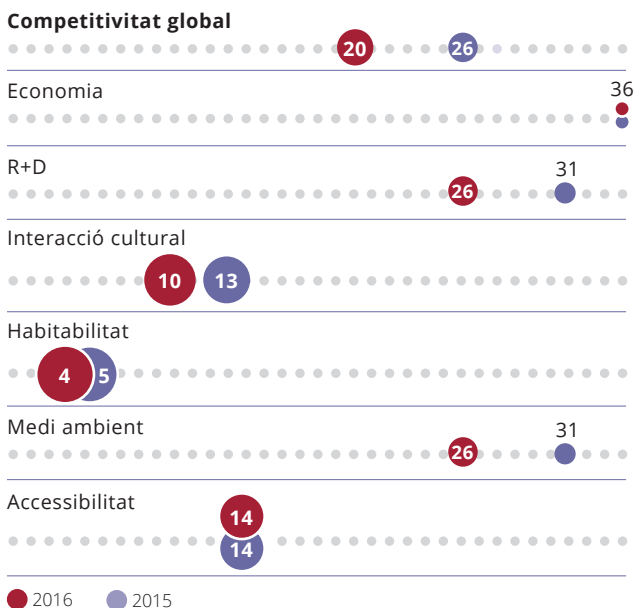
L'any 2016, l'informe *Global Power City Index*, que compara 42 grans ciutats del món, atorga a Barcelona el 20è. lloc mundial i el 10è. europeu per la seva competitivitat global, de manera que la ciutat millora sis i dues posicions –respectivament– en relació amb el 2015. En una classificació encapçalada per les grans metròpolis de Londres, Nova York, Tòquio i París, Barcelona obté una puntuació global similar a les de Toronto i Copenhaguen, i superior a les de Chicago, Ginebra o Milà.

Des del 2008, i amb la participació d'universitats i de *think tanks* de reconegut prestigi, la japonesa Mori Memorial Foundation elabora l'índex sintètic *Global Power City Index* a partir dels resultats de 70 indicadors ordenats en sis categories per àmbits de competitivitat urbana. En l'edició del 2016, Barcelona se situa entre les cinc primeres ciutats del món en la categoria d'habitabilitat, millora resultats en interacció cultural (assolint la 10a. posició), recerca i desenvolupament i medi ambient (tot passant de la 31a. a la 26a. posició en ambdós casos) i manté la posició als blocs d'accessibilitat i economia (14a. i 36a. respectivament).

En els rànquings per agents consultats, visitants i artistes atorguen a Barcelona la 7a. i 6a. posició respectivament. En canvi, per als residents, investigadors i directius se situa en 18è., 27è. i 30è. lloc respectivament.

Categories de competitivitat urbana

(posicionament de Barcelona)

Font: *Global Power City Index 2016*. Institute for Urban Strategies. The Mori Memorial Foundation

Competitivitat global de les ciutats del món. 2016

Posició	Ciutat	Ranking europeu
1	Londres	1
2	Nova York	
3	Tòquio	
4	París	2
5	Singapur	
6	Seül	
7	Hong Kong	
8	Amsterdam	3
9	Berlín	4
10	Viena	5
11	Frankfurt	6
12	Xangai	
13	Los Angeles	
14	Sydney	
15	Estocolm	7
16	Zuric	8
17	Pequín	
18	Toronto	
19	Copenhaguen	9
20	Barcelona	10
21	Istanbul	11
22	Osaka	
23	Brussel·les	12
24	San Francisco	
25	Chicago	
26	Madrid	13
27	Boston	
28	Vancouver	
29	Washington	
30	Ginebra	14

Font: *Global Power City Index 2016*. Institute for Urban Strategies. The Mori Memorial Foundation

Ciutats del món amb millor reputació l'any 2016

Barcelona, entre les 15 ciutats del món amb millor reputació

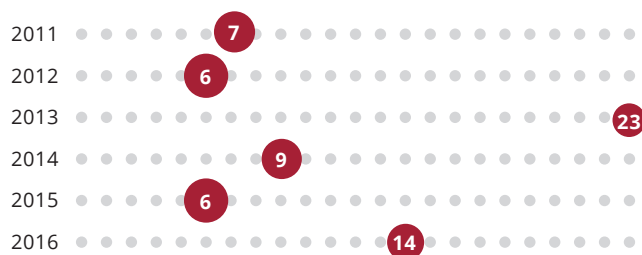
Els resultats de l'informe *City RepTrak*, del Reputation Institute, situen Barcelona com a la 14a. ciutat del món amb millor reputació l'any 2016 en un llistat de les 55 ciutats amb més població, PIB i familiaritat, a partir d'una enquesta en línia a 23.000 persones entrevistades dels països més influents del món (G-8).

En un rànquing encapçalat per Sydney, Viena, Zuric, Toronto i Estocolm, la Ciutat Comtal supera ciutats com Madrid, Frankfurt, Amsterdam, San Francisco i Tòquio. D'altra banda, tot i perdre posicions respecte a 2015, Barcelona millora la seva puntuació obtenint 77,2 punts sobre 100, un resultat similar al de Melbourne.

L'any 2016, les persones entrevistades han valorat per a cada ciutat les dimensions d'entorn atractiu, govern efectiu i economia avançada com a base d'una bona reputació; una característica que genera i facilita l'atracció de turistes, de la inversió estrangera, del coneixement i del talent.

En el rànquing de 2015, on Barcelona obtenia la 6a. posició global, destacava per obtenir la tercera posició en qualitat de vida —on s'avaluava la cultura, l'estil de vida i la bellesa de la ciutat— i, a més a més, era la setena més recomanada per visitar i la desena per a l'organització de congressos.

Posicionament de Barcelona al *City RepTrak* (2011-2016)

Font: 2016 *City RepTrak*. Reputation Institute

Ciutats del món amb millor reputació. 2016

Posició	Ciutat	Índex
1	Sydney	81,8
2	Viena	81,7
2	Zuric	80,2
4	Toronto	79,5
5	Estocolm	79,5
6	Edimburg	78,9
7	Mont-real	78,7
8	Roma	78,6
9	Vancouver	78,4
10	Copenhaguen	78,4
11	Hèlsinki	77,7
12	Venècia	77,5
13	Melbourne	77,4
14	Barcelona	77,2
15	Madrid	76,9
16	Frankfurt	76,9
17	Amsterdam	76,9
18	San Francisco	76,5
19	Tòquio	76,5
20	Dublín	76,3
21	Milà	76,1
22	Londres	75,6
23	París	75,2
24	Munic	74,7
25	Praga	74,4
26	Seattle	74,2
27	Nova York	73,5
28	Singapur	73,5
29	Berlín	72,9
30	Boston	72,3

Nota: L'índex pren un valor entre 0 i 100.

Font: 2016 *City RepTrak*. Reputation Institute

Principals àrees urbanes del món receptores de projectes d'inversió internacional l'any 2016

Barcelona, vuitena àrea urbana global en projectes d'inversió estrangera 2012-2016

L'informe *Global Cities Investment Monitor 2016*, de KPMG, situa Barcelona en vuitena posició entre les principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió estrangera *greenfield* en el període 2012-2016, amb més de 500 projectes que li permeten guanyar dues posicions respecte als resultats de 2010-2014. El 2015, la ciutat obté l'11a. posició mundial, de manera que supera el resultat de l'any anterior (12a.). L'àrea de Barcelona representa més de la tercera part (el 36 %) de les inversions estrangeres captades a Espanya, el mateix pes que assoleix Londres dins el Regne Unit.

D'altra banda, segons l'informe *Ciutats i Regions Europees del Futur 2016/17*, d'fDi Magazine, Barcelona destaca com a primera gran àrea urbana en estratègia d'atracció d'inversió estrangera, mentre que se situa com a la tercera millor ciutat del sud d'Europa i la desena en connectivitat. Per la seva part, Catalunya obté el primer lloc en la classificació global de regions en atracció d'inversió estrangera, així com entre les regions del sud d'Europa.

Així mateix, segons l'*Atractiveness Survey Europe 2016*, d'Ernst and Young, Barcelona és la 5a. ciutat més atractiva del continent per a la inversió internacional per darrere de Londres, París, Berlín i Amsterdam, però per davant de Munic, Frankfurt, Madrid, Brussel·les i Roma, resultat que es basa en l'anàlisi d'una enquesta a 1.469 experts i potencials inversors.

Per altra part, la inversió estrangera productiva¹ a Catalunya ha estat de 4.873,8 milions d'euros l'any 2015, el que suposa un increment interanual del 60,4 % i la segona millor xifra de la sèrie històrica molt propera al volum màxim assolit el 2010 (4.945 milions d'euros). El creixement que experimenta la IED a Catalunya és clarament superior al produït a l'àmbit estatal, on aquest indicador registra un augment del 17,8 % respecte al 2014.

¹Es considera inversió productiva la que no té en compte les ETVE, que són societats establertes a Espanya, l'objectiu de les quals és la tinença d'accions de societats estrangeres. Les operacions d'aquests tipus de societats suposen la transferència dins d'un mateix grup empresarial. L'existència de les ETVE obeeix a estratègies d'optimització fiscal dins del mateix grup.

Principals àrees urbanes del món receptores de projectes d'inversió estrangera. 2012-2016

Posició	Àrea urbana		Projectes 2012/2016
1	Londres		1.663
2	Xangai		1.209
3	Hong Kong		943
4	Sao Paulo		819
5	Nova York		750
6	París		699
7	Sydney		647
8	Barcelona		501
9	Pequín		490
10	Dublín		489

Font: *Global Cities Investment Monitor 2016*. KPMG

Activitat emprenedora a països del món l'any 2015

La taxa de Barcelona supera la d'Espanya, Itàlia i Alemanya

D'acord amb les dades del *Global Entrepreneurship Monitor* (GEM), l'any 2015, la taxa d'activitat emprenedora (TEA) de la població resident a l'àrea de Barcelona se situa en un 6,1 % i la de Catalunya, en un 6,4 %, de manera que ambdues disminueixen —en 1,2 i 1,1 punts percentuals respectivament— en relació amb l'any anterior.

Amb aquesta evolució, el 2015, les TEA de Barcelona i Catalunya superen les de països com Noruega (5,7 %), Itàlia (4,9 %) o Alemanya (4,7 %), mentre que el Principat se situa com a la cinquena comunitat autònoma amb major taxa d'activitat emprenedora i per sobre de la mitjana espanyola (5,7 %). De tota manera, la TEA de Barcelona es manté per sota de la mitjana de la Unió Europea —on la taxa d'activitat emprenedora també experimenta un lleu descens fins a situar-se al 7,6 %.

D'altra banda, millora la qualitat i sostenibilitat de l'activitat emprenedora, ja que a l'àrea de Barcelona l'emprenedoria motivada per a l'aprofitament d'una oportunitat de negoci augmenta del 70 % al 79 % del total, alhora que l'emprenedoria per necessitat es redueix del 29 % al 20 %. Així mateix, a Catalunya s'aprecia una millora en el perfil empresarial i aspiracions de l'activitat emprenedora, i en el grau de novetat dels productes i serveis i les tecnologies utilitzades, a més a més d'un increment de la taxa d'activitat emprenedora femenina que la situa a prop de la masculina.

Activitat emprenedora als països del món. 2015

(% sobre població 18-64 anys)

TEA 2014	País	TEA 2015
17,2	Brasil	21,0
14,4	Argentina	17,7
13,0	Canadà	14,7
9,4	Estònia	13,1
15,5	Xina	12,8
13,8	Estats Units	11,9
10,9	Eslovàquia	9,6
6,5	Irlanda	9,3
9,2	Polònia	9,2
9,3	Hongria	7,9
7,8	Mitjana UE	7,6
7,1	Suïssa	7,3
9,5	Països Baixos	7,2
6,7	Suècia	7,2
10,7	Regne Unit	6,9
7,9	Grècia	6,7
5,6	Finlàndia	6,6
7,5	Catalunya	6,4
5,4	Bèlgica	6,2
7,3	Barcelona	6,1
6,3	Eslovènia	5,9
5,5	Espanya	5,7
5,7	Noruega	5,7
4,4	Itàlia	4,9
5,3	Alemanya	4,7
n.d	Marroc	4,4
n.d	Bulgària	3,5

Nota: L'activitat emprenedora inclou empreses naixents (menys de tres mesos d'activitat) i empreses noves (de 3 a 42 mesos d'activitat). La base de dades original conté 63 països, si bé la taula recull només una mostra seleccionada de països de referència.

Font: *Global Report i Informe Executiu Catalunya 2015*. Global Entrepreneurship Monitor (GEM)

Activitat emprendedora a Europa. 2015

(% sobre població 18-64 anys)

Font: Global Report i Informe Executiu Catalunya 2015. Global Entrepreneurship Monitor (GEM)

Perspectives empresarials a la Unió Europea per a l'any 2016

Les perspectives de creixement de les exportacions superen les de la UE

Les perspectives empresarials a Catalunya sobre la facturació (vendes interiors i exportació), ocupació i inversió són positives el 2016 i milloren notablement respecte a l'any anterior, sobretot en el cas de les vendes interiors, segons l'enquesta d'Eurochambres². Aquests resultats confirmen la bona marxa de l'economia durant aquest any, fet que ha comportat fer revisions a l'alça en la previsió de creixement del PIB de Catalunya per al 2016, fins al 3,1 % en el cas de les realitzades per la Cambra de Comerç de Barcelona.

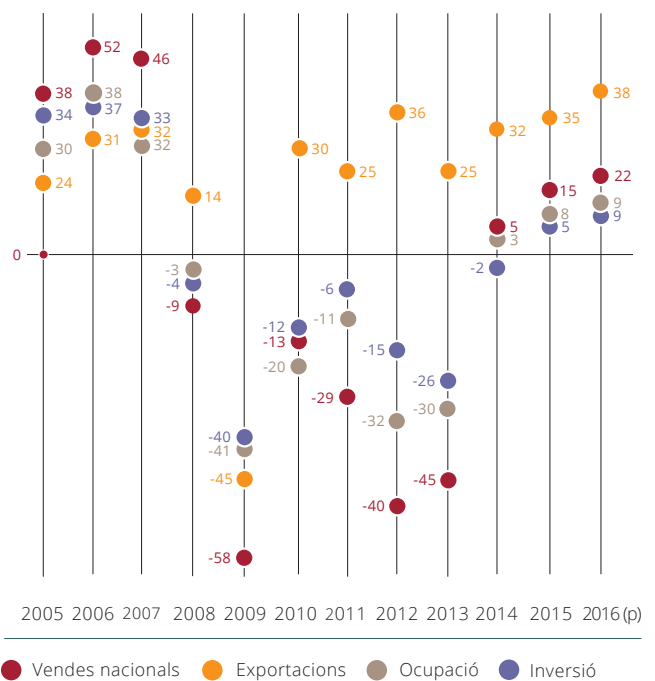
Quan es comparen els resultats de Catalunya amb els d'Europa³ s'observa que les perspectives són més favorables a Catalunya per a les exportacions, inferiors per a la inversió, i similars pel que fa a l'evolució de les vendes interiors i l'ocupació. Concretament, Catalunya ocupa la 7a. posició en el rànquing europeu de perspectives d'evolució de les exportacions, un rànquing que encapçalen Portugal i Espanya. Quant a les vendes interiors, Catalunya està situada a la banda intermèdia i molt a prop de la mitjana dels països europeus analitzats.

²L'enquesta ha estat elaborada el setembre de 2015 a partir de l'opinió de 60.000 empreses europees, de les quals 1.304 estan a ubicades a Catalunya.

³Les dades corresponents a Europa fan referència a la mitjana ponderada dels saldos dels països de la Unió Europea, excepte Letònia, Irlanda, Finlàndia i Grècia —perquè les seves dades no són significatives o comparables—, i França, Regne Unit, Dinamarca, Suècia i Polònia, perquè no han participat a l'enquesta.

Perspectives empresarials a Catalunya. 2016

(Saldos, en percentatge)

(p) previsió

Font: Idescat i Cambra de Comerç de Barcelona, a partir d'Eurochambres

Perspectives empresarials a la Unió Europea. 2016

(% sobre població 18-64 anys)

Països	Vendes nacionals (saldos en p.)	Països	Exportacions (saldos en p.)	Països	Ocupació (saldos en p.)	Països	Inversió (saldos en p.)
Portugal	66	Portugal	57	Montenegro	46	Portugal	47
Croàcia	55	Espanya	51	Portugal	38	Lituània	39
Romania	44	Romania	51	Romania	35	Sèrbia	38
Lituània	43	Bèlgica	48	Turquia	35	Eslovènia	33
Turquia	42	Eslovènia	48	Croàcia	34	Malta	32
Espanya	41	Croàcia	40	Malta	31	Romania	32
Sèrbia	40	Catalunya (BCN)	38	Xipre	29	Croàcia	31
Montenegro	37	Estònia	35	Espanya	27	Itàlia	28
Estònia	36	Bulgària	34	Estònia	27	Bèlgica	25
Malta	35	Turquia	33	Bèlgica	23	Bulgària	24
Bèlgica	35	Lituània	33	Lituània	22	Estònia	24
Eslovènia	27	Àustria	32	Eslovènia	22	Xipre	23
Luxemburg	26	Sèrbia	31	Sèrbia	15	Espanya	23
UE*	25	Xipre	28	Bulgària	15	Turquia	20
Eslovàquia	23	Eslovàquia	26	República Txeca	14	Montenegro	16
Catalunya (BCN)	22	Malta	26	Luxemburg	14	Luxemburg	12
República Txeca	16	UE*	26	Eslovàquia	9	República Txeca	11
Bulgària	16	Luxemburg	26	UE*	9	Alemanya	11
Itàlia	13	Montenegro	21	Catalunya (BCN)	9	UE*	9
Àustria	-5	Països Baixos	19	Països Baixos	5	Catalunya (BCN)	9
Xipre	-6	Itàlia	18	Alemanya	5	Eslovàquia	8
Hongria	-27	Alemanya	16	Itàlia	-3	Països Baixos	7
		República Txeca	14	Àustria	-8	Hongria	-7
		Hongria	-27	Hongria	-19	Àustria	-12

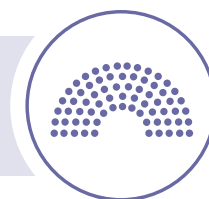
Nota: Els saldos es calculen com la diferència entre el percentatge de respostes que indica *augment* i el percentatge de respostes que indica *disminució*. Aquest any no es disposa d'informació regional perquè la participació de les regions ha estat molt heterogènia per països.

Les dades corresponents a Europa fan referència a la mitjana ponderada dels saldos dels països de la Unió Europea, excepte Letònia, Irlanda Finlàndia i Grècia -perquè les seves dades no són significatives o comparables-, i França, Regne Unit, Dinamarca, Suècia i Polònia perquè no han participat a l'enquesta.

Font: Idescat i Cambra de Comerç de Barcelona, a partir d'Eurochambres i Cámara de España

Principals ciutats del món per nombre de delegats i delegades en congressos internacionals l'any 2015

Barcelona és la tercera ciutat del món en l'organització de congressos i nombre de delegats i delegades

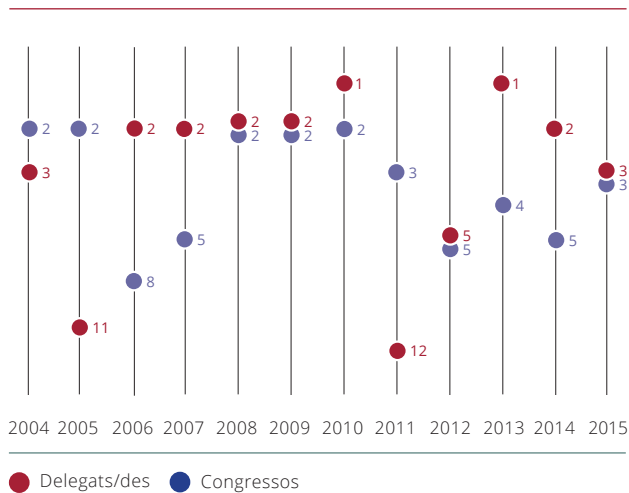

L'any 2015, Barcelona se situa en la tercera posició en els rànquings de ciutats del món en nombre de congressos internacionals organitzats i nombre de delegats i delegades, després d'avançar dues posicions i baixar un lloc respectivament en relació amb un any enrere, segons l'International Congress and Convention Association (ICCA).

Barcelona ha organitzat 180 congressos internacionals el 2015, només per darrere de Berlín i París, però aquest any ha passat per davant de Madrid i Viena. Per la seva banda, el nombre de delegats i delegades en congressos internacionals ha estat de 108.961 persones el 2015, un nivell que només ha estat superat per Viena i Londres. Totes tres ciutats, juntament amb Berlín, van sobrepassar les 100.000 persones delegades. Cal tenir en compte que el rànquing de l'ICCA s'elabora a partir del registre de participants en congressos que tenen un mínim de 50 delegats i delegades i que, a més a més, no inclou els congressos que tenen una rotació de seus entre tres països com a mínim, com per exemple el Mobile World Congress, que té seu fixa a Barcelona i que mobilitza més de 80.000 participants.

Si es considera un període d'anàlisi més ampli, entre 2004 i 2015, Barcelona seria la tercera ciutat del món en nombre de congressos internacionals, amb 1.859 reunions, només per darrere de París i Viena i per davant de Berlín i Madrid.

Posicionament de Barcelona

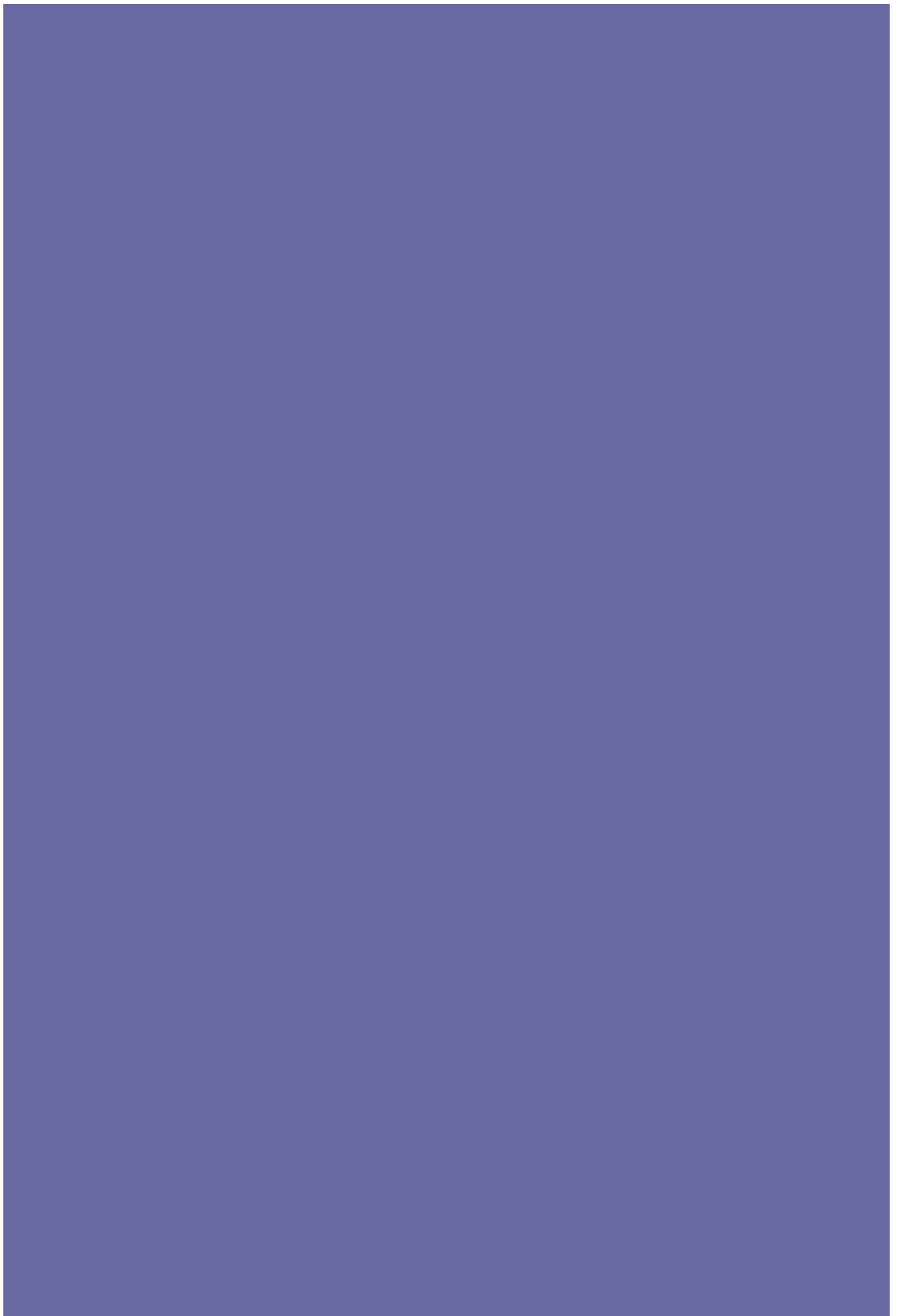
Font: International Congress and Convention Association (ICCA)

Principals ciutats del món per nombre de delegats i delegades en congressos internacionals. 2015

Congressos 2014	Ciutats	Var. 2015/2014 (percentatge)	Congressos 2015	Delegats/des 2014	Ciutats	Var. 2015/2014 (percentatge)	Delegats/des 2015
193	Berlín	1,0	195	81.902	Viena	52,5	124.899
214	París	-13,1	186	89.969	Londres	30,5	117.397
182	Barcelona	-1,1	180	127.469	Barcelona	-14,5	108.961
202	Viena	-11,9	178	76.880	Berlín	35,7	104.299
166	Londres	3,0	171	57.497	Singapur	34,1	77.105
200	Madrid	-14,5	171	130.516	París	-42,2	75.470
142	Singapur	9,9	156	57.551	Copenhaguen	30,8	75.269
130	Istanbul	13,8	148	46.921	Praga	57,5	73.896
109	Lisboa	33,0	145	28.177	Vancouver	158,8	72.935
105	Copenhaguen	31,4	138	79.356	Amsterdam	-8,6	72.529

Font: International Congress and Convention Association (ICCA)

Font: International Congress and Convention Association (ICCA)

Qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social

Introducció

Barcelona aspira a ser una referència en la transició cap a un nou model econòmic, social i ambiental, promovent mesures de lluita contra la pobresa i les desigualtats, així com de mitigació i adaptació al canvi climàtic. La ciutat, reconeguda internacionalment per la seva qualitat de vida, afronta el repte de vetllar perquè el benestar i les oportunitats que s'hi generen puguin contribuir al desenvolupament socioeconòmic de tota la ciutadania.

Pel que fa a les dimensions associades a una bona qualitat de vida, Barcelona és considerada la 15a. ciutat més segura del món —especialment en l'àmbit sanitari— segons *The Safe Cities Index 2015*. La ciutat també destaca com a referent internacional en el camp de l'esport —3a. posició al *Ranking of Sports Cities 2015*—, activitat que, a banda de contribuir directament a la qualitat de vida dels barcelonins i les barcelonines, genera un important impacte econòmic i social.

D'acord amb l'Eurobaròmetre *Quality of Life in European Cities 2015*, publicat per la Comissió Europea el 2016, la satisfacció dels barcelonins i de les barcelonines respecte a la ciutat i el lloc (barri) on viuen se situa en un 92 % dels enquestats, un dels percentatges més alts de les 79 urbs analitzades. Barcelona obté bones valoracions relatives en àmbits com l'espai públic, la seguretat, el transport públic, la neteja o la confiança en els veïns, i resultats menys favorables en àmbits com els serveis de l'administració o el medi ambient.

Barcelona és també una de les ciutats amb millors resultats en dimensions associades a la sostenibilitat mediambiental segons el *Sustainable Cities Index 2016*, i presenta un volum relativament baix d'emissions de CO₂ equivalent per habitant en comparació amb altres ciutats del món. En aquest sentit, cal destacar el Compromís de Barcelona pel Clima, presentat amb motiu de la celebració a París de la 21a. Conferència de les Parts de la Convenció Marc de les NNUU sobre el Canvi Climàtic (COP-21). Aquest compromís, resultat d'un ampli procés

de participació ciutadana, defineix objectius per al 2030 de reducció del 40 % d'emissions de CO₂e respecte als valors del 2005, proposa l'augment d'1,6 km² de superfície verda, integra i dóna visibilitat a estratègies existents i prioritza projectes municipals de gran impacte.

La crisi econòmica iniciada el 2008 ha comportat a molts països i regions europeus un notable increment dels nivells de desigualtat, pobresa i exclusió social. A Barcelona, s'ha reduït el pes de les rendes mitjanes i s'han eixamplat les desigualtats territorials, de manera que el 2014 el quocient entre la Renda Familiar Disponible per habitant més alta i més baixa dels barris de la ciutat puja fins al 7,3, mentre que el percentatge de població amb nivell de renda alt, mitjà i baix se situa al 16,6 %, el 46,8 % i el 36,6 % del total, respectivament. Al conjunt de Catalunya, el coeficient de Gini té un valor molt similar al de la mitjana de l'OCDE, mentre que la taxa de risc de pobresa o exclusió social és inferior a la de la Unió Europea.

La lluita contra les desigualtats i contra la pobresa és una prioritat de l'Ajuntament de Barcelona, que desenvolupa polítiques inclusives en els àmbits econòmic, laboral, cultural, d'acollida de les persones nouvingudes o de l'habitatge, entre d'altres, amb una estratègia compartida amb el Tercer Sector, agents socials i el conjunt de la ciutadania en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

Pel que fa a les dimensions associades a una bona qualitat de vida, Barcelona és considerada la 15a. ciutat més segura del món

Seguretat en ciutats del món l'any 2015

Barcelona, entre les ciutats més segures del món

Segons *The Safe Cities Index 2015*, informe elaborat per la revista britànica *The Economist*, Barcelona se situa en el 15è. lloc del rànquing global de 50 ciutats de tots els continents; encapçalat per Tòquio, Singapur i Osaka, i obté la 4a. posició entre les ciutats europees, només per darrere d'Estocolm, Amsterdam i Zuric, i per davant de Londres, Madrid o París.

Els resultats de l'informe es basen en 40 indicadors que cobreixen les dimensions de la seguretat en els àmbits digital, sanitari, de les infraestructures i ciutadà. Cal destacar la 7a. posició de Barcelona en seguretat en l'àmbit sanitari, que té en compte aspectes com l'accés de la ciutadania al sistema de salut, la ràtio de llits i professionals de la medicina per cada miler d'habitants, la qualitat de l'aire i de l'aigua, i l'esperança de vida. A la resta de dimensions analitzades, la ciutat se situa en 11a. posició en seguretat personal i 14a. en matèria d'infraestructures, mentre que és la 29a. en seguretat digital.

Posicionament de Barcelona en las categories de seguretat urbana. 2015

Seguretat urbana total

Seguretat digital

Seguretat salut

Seguretat d'infraestructures

Seguretat personal

Font: *The Safe Cities Index 2015*. The Economist Intelligence Unit

Seguretat en les ciutats del món. 2015

Posició	Ciutat	Índex s/100
1	Tòquio	85,6
2	Singapur	84,6
3	Osaka	82,4
4	Estocolm	80,0
5	Amsterdam	79,2
6	Sydney	78,9
7	Zuric	78,8
8	Toronto	78,8
9	Melbourne	78,7
10	Nova York	78,1
11	Hong Kong	77,2
12	San Francisco	76,6
13	Taipei	76,5
14	Mont-real	75,6
15	Barcelona	75,2
16	Chicago	74,9
17	Los Angeles	74,2
18	Londres	73,8
19	Washington DC	73,4
20	Frankfurt	73,1
21	Madrid	72,4
22	Brussel·les	71,7
23	Paris	71,2
24	Seül	70,9
25	Abu Dhabi	69,8

Font: *The Safe Cities Index 2015*. The Economist Intelligence Unit

L'esport en ciutats del món l'any 2015

Barcelona, tercera ciutat més associada a l'esport

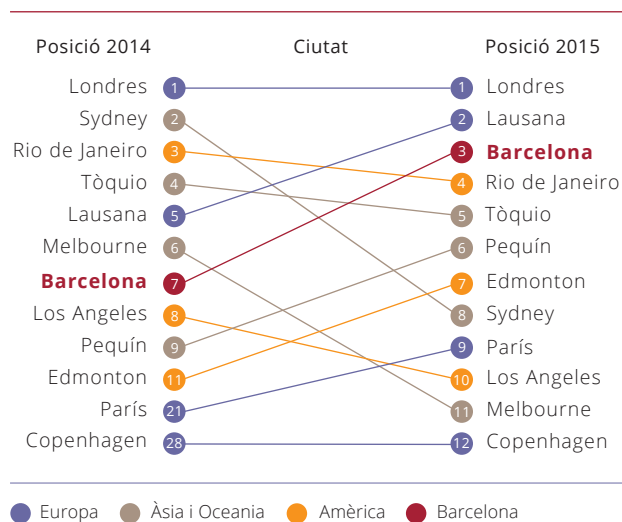
Barcelona se situa en 3a. posició entre les 50 ciutats avaluades en el *Ranking of Sports Cities 2015*, elaborat per Around the Rings i TSE Consulting a partir d'una votació en què persones líders d'opinió especialitzades i públic general determinen quines són les ciutats més associades amb l'esport.

La ciutat s'ha mantingut entre les deu primeres des de la primera edició (2012), un posicionament que només comparteixen altres ciutats olímpiques com Londres, Pequín, Sydney i Tòquio. Actualment, Barcelona aprofita el llegat físic dels Jocs Olímpics del 1992 amb el desenvolupament a l'Anella Olímpica de Montjuïc de l'Open Camp, el primer parc temàtic del món dedicat a l'esport que, segons un estudi elaborat per la Universitat Pompeu Fabra, té previst generar un impacte econòmic de més de 100 milions d'euros durant el primer any.

Segons *l'Enquesta d'hàbits esportius de Barcelona 2013*, un 55,6 % dels barcelonins i barcelonines afirmen practicar alguna activitat física o esport i la ciutat compta amb 67.500 esportistes federats. A banda de contribuir a la millora directa de la qualitat de vida de la ciutadania, l'esport té un gran impacte econòmic i social a la ciutat, que *l'Estudi de l'impacte de l'esport a la ciutat de Barcelona: indicadors econòmics, laborals i socials*, impulsat per l'Ajuntament de Barcelona, xifra en prop de 2.000 empreses, més de 2.500 entitats, més de 2.100 milions d'euros de facturació, 27.600 persones assalariades i 35.000 persones voluntàries l'any 2013.

Així mateix, la ciutat compta amb una entitat esportiva de referència —el Futbol Club Barcelona— que gaudeix de projecció global i genera un impacte econòmic molt rellevant, xifrat per un estudi de Deloitte en 906 milions d'euros durant la temporada 2014/15 i en 16.620 llocs de treball.

L'esport en ciutats del món. 2015

Font: *Ranking of Sports Cities 2015*. Around the Rings i TSE Consulting

Distribució de la renda a les principals regions de l'OCDE

Catalunya té un nivell d'igualtat en la distribució de la renda proper a la mitjana de l'OCDE

El coeficient de Gini —un indicador de referència per mesurar el nivell de desigualtat en la distribució de la renda— situa a Catalunya en un 0,325, un valor lleugerament superior a la mitjana de l'OCDE (0,315) i proper als de regions com Estocolm, Ontàrio, Viena o Madrid. Aquest coeficient pot prendre valors entre 0 i 1, on 1 representaria la distribució de la renda més desigual (una persona té tots els ingressos i la resta, cap) i 0 la més igualitària (totes les persones tenen la mateixa renda).

La tendència global a l'increment de la desigualtat —que, segons l'informe *In it together*, de l'OCDE (2015), en molts països situa la distància entre població rica i pobra en el nivell més elevat dels últims 30 anys— és avui un tema central en el debat polític i acadèmic, que al seu impacte social afegeix repercussions negatives sobre el creixement econòmic, la confiança en les institucions i la salut. Pel que fa a les regions analitzades, els nivells de desigualtat més baixos es donen entre les regions situades al nord i al centre d'Europa, com ara Hèlsinki o Copenhaguen, així com al Japó. En canvi, les regions d'algunes capitals d'Europa occidental, com Greater London o Brussel·les, presenten nivells més elevats de desigualtat econòmica, tot i que no arriben al nivell de regions americanes com ara Nova York, Mèxic Districte Federal o Santiago de Xile, amb coeficients entre 0,4 i 0,5.

Segons l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, Barcelona i la resta de l'AMB evolucionen amb una millora dels nivells de Gini entre 1985 i 2006, i una reversió d'aquest procés entre 2006 i 2011 (últim any disponible), any en què la ciutat i la resta de l'AMB obtenen un índex de 0,346 i 0,301 respectivament, un resultat similar al del 1990.

Coeficient de Gini

Regió OCDE	Ciutat inclosa en la regió	Coeficient de Gini
Sud de Finlàndia	Hèlsinki	0,242
Bratislava	Bratislava	0,275
Capital (Dinamarca)	Copenhaguen	0,283
Hongria Central	Budapest	0,286
Berlín	Berlín	0,288
Roine-Alps	Lió	0,288
Baviera	Munic	0,294
Oslo i Akershus	Oslo	0,295
Sud de Kanto	Tòquio	0,300
Llombardia	Milà	0,304
Estocolm	Estocolm	0,314
Mitjana OCDE		0,315
Regió Central (Polònia)	Varsòvia	0,321
Catalunya	Barcelona	0,325
Ontàrio	Toronto i Ottawa	0,331
Viena	Viena	0,337
Madrid	Madrid	0,339
Illa de França	París	0,343
Districte de Tel Aviv	Tel Aviv	0,345
Laci	Roma	0,347
Nova Gal·les del Sud	Sydney	0,348
Atenes	Atenes	0,355
Regió Brussel·les Capital	Brussel·les	0,358
Greater London	Londres	0,386
Washington	Washington	0,389
Nova York	Nova York	0,415
Districte Federal	Ciutat de Mèxic	0,482
Santiago Metropolitan	Santiago de Xile	0,484

Nota: Aquesta taula mostra els coeficients GINI a partir de la renda disponible després d'impostos i transferències dels anys més recents disponibles per a una selecció de regions de l'OCDE. Data d'extracció de dades: juny de 2016.

Font: *Regional Income Distribution and Poverty Database*, OCDE

Població en risc de pobresa o exclusió social a les regions Europees l'any 2015

La taxa de risc de pobresa o exclusió social de Catalunya, inferior a la de la Unió Europea

Segons dades d'Eurostat, la taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) de Catalunya se situa en un 19,8 % l'any 2015, i és inferior a la taxa espanyola (28,6 %) i a la de la UE-28 (23,7 %). Per sobre de Catalunya se situen regions com les de Budapest, Roma o Dublín, mentre que per sota i amb valors similars hi trobaríem les de Berna o Amsterdam. Regions com les de Praga o Hèlsinki presenten les taxes més baixes de la mostra amb valors propers al 10-12 %.

La taxa *At Risk of Poverty or Social Exclusion* (AROPE) indica el percentatge de la població que es troba, com a mínim, en un dels següents casos: en situació de risc de pobresa, en situació de privació material severa o vivint en llars amb intensitat laboral molt baixa. Si es fa el càlcul de la població en risc de pobresa a partir del llindar específic per a Catalunya (el 60 % de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents, després de transferències socials de la població catalana, en comptes de la mediana estatal), la taxa AROPE se situa en un 23,5 %, dada més propera —però que es manté inferior— a la mitjana de la Unió Europea. La taxa AROPE de Barcelona l'any 2011, calculada amb el llindar català, se situava en un 28,1 % a Barcelona i en un 29,2 % a l'Àmbit metropolità.

La crisi econòmica iniciada el 2008 ha comportat un notable increment dels nivells de pobresa i exclusió social a molts països europeus. La reducció del nombre de persones en risc de pobresa o exclusió social a la Unió Europea és un dels objectius clau de l'estratègia Europa 2020, que es proposa impulsar un model de creixement intel·ligent, sostenible i inclusiu.

Població en risc de pobresa o exclusió social. 2015

País	Regió (ciutat principal)	Taxa AROPE (%)
República Txeca	Praga (Praga)	10,6
Finlàndia	Hèlsinki-Uusimaa (Hèlsinki)	12,3
Suècia	Estocolm (Estocolm)	13,1
Noruega	Oslo i Akershus (Oslo)	14,6
Eslovàquia	Regió de Bratislava (Bratislava)	16,5*
Eslovènia	Eslovènia-Oest (Ljubljana)	17,2
Països Baixos	Països Baixos-Oest (Amsterdam)	18,0
Itàlia	Llombardia (Milà)	18,1*
Dinamarca	Hovedstaden (Copenhaguen)	18,8
Suïssa	Espace Mittelland (Berna)	19,7*
Espanya	Catalunya (Barcelona)	19,8
Espanya	Comunitat de Madrid (Madrid)	20,5
Romania	Bucarest-Ilfov (Bucarest)	20,5
Polònia	Regió Central (Varsòvia)	22,6*
Hongria	Hongria Central (Budapest)	24,3
Mitjana UE-28**		23,7
Itàlia	Laci (Roma)	24,7*
Irlanda	Irlanda Sud i Est (Dublín)	26,3*
Espanya		28,6
Bulgària	Bulgària Sud-Oest (Sofia)	30,0
Grècia	Àtica (Atenes)	31,5

Nota: La taula mostra la dada més recent disponible per a cadascuna de les regions seleccionades en aquesta mostra (2015, o en els casos assenyalats amb *, 2014).

**La mitjana de la UE-28 és la mitjana ponderada dels resultats dels països

Font: Eurostat

Barcelona, entre les 25 ciutats més sostenibles

Barcelona se situa com a la 23a. ciutat en la dimensió ambiental del *Sustainable Cities Index 2016* elaborat per la consultora Arcadis, que compara 100 ciutats globals tenint en compte elements com els riscos ambientals, els espais verds, l'energia, la contaminació de l'aire, les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, la gestió de residus i l'accés a aigua potable i sanejament. Amb una puntuació semblant a les d'Edimburg i Munic, Barcelona obté el millor resultat relatiu en els indicadors d'accés a aigua potable i sanejament, i el pitjor en percentatge d'espais verds sobre l'àrea de la ciutat. Aquest és un tema en el que la ciutat treballa per millorar, juntament amb altres com la contaminació de l'aire que —segons l'enquesta europea *Quality of Life in Cities 2015*— rep una valoració poc favorable de la ciutadania.

Així mateix, Barcelona ocupa la 24a. posició a l'*Índex general de Ciutats Sostenibles 2016*, que analitza —a més a més del medi ambient— les dimensions social i econòmica.

D'altra banda, l'*European City Ranking 2015 Best practices for clean air in urban transport*, publicat per l'ONG alemanya Bund en col·laboració amb l'European Environmental Bureau, situa Barcelona com a 3a. ciutat europea pel que fa a la promoció del transport públic, amb una valoració semblant a les de Milà i Estocolm. En el cas de Barcelona, es destaca el replantejament de la xarxa d'autobusos (2012), l'anterior ampliació de la xarxa de metro (2008 i 2010) i la promoció del transport públic a través de la comunicació entre les polítiques de foment de l'ús del transport públic, així com el compromís de la ciutat per incrementar la proporció d'ús del transport públic en comparació amb altres mitjans de transport.

Posició i nota en la dimensió de medi ambient. 2015

Posició	Ciutat	Resultat (%)
1	Zuric	87,9
2	Estocolm	87,1
3	Ginebra	86,0
4	Viena	84,5
5	Frankfurt	84,1
6	Wellington	81,1
7	Roma	79,4
8	Sydney	77,3
9	Londres	76,5
10	Hamburg	76,4
11	Madrid	76,0
12	Singapur	75,8
13	Copenhaguen	74,8
14	Manchester	74,2
15	Birmingham	73,5
16	Berlín	73,0
17	Rotterdam	72,4
18	Vancouver	72,1
19	Amsterdam	72,1
20	Glasgow	71,2
21	Leeds	71,0
22	Edimburg	70,9
23	Barcelona	70,5
24	Munic	70,3
25	Canberra	69,8
26	Seül	69,7
	...	
97	Pequín	36,0
98	Doha	35,7
99	Wuhan	35,5
100	Calcuta	30,9

Nota: El resultat és la mitjana de la posició relativa a les altres ciutats per cada element del subíndex

Font: *Sustainable Cities Index 2016*. Arcadis

Emissions de CO₂ equivalent per capita a ciutats del món l'any 2016

Barcelona, entre les ciutats amb menor nivell d'emissions de CO₂e per habitant

Barcelona se situa entre les 15 ciutats amb menor volum d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle *per capita* de les 60 que reporten segons el marc GPC (*Global Protocol for Community-Scale Greenhouse Gas Emission Inventories*) a través del portal Open Data de CDP. El nivell d'emissions de CO₂ equivalent *per capita* de Barcelona —2,22 tones per habitant— és similar al de ciutats com París (2,29) o Oslo (2,04) i la situa en la banda baixa de la comparativa internacional, clarament per sota dels valors de ciutats com Vancouver, el Greater London o Nova York. Entre les ciutats amb menys emissions per habitant trobaríem la ciutat brasilera de Recife, mentre que ciutats com Melbourne (31,71) o Rotterdam (50) són les que presenten els nivells més elevats.

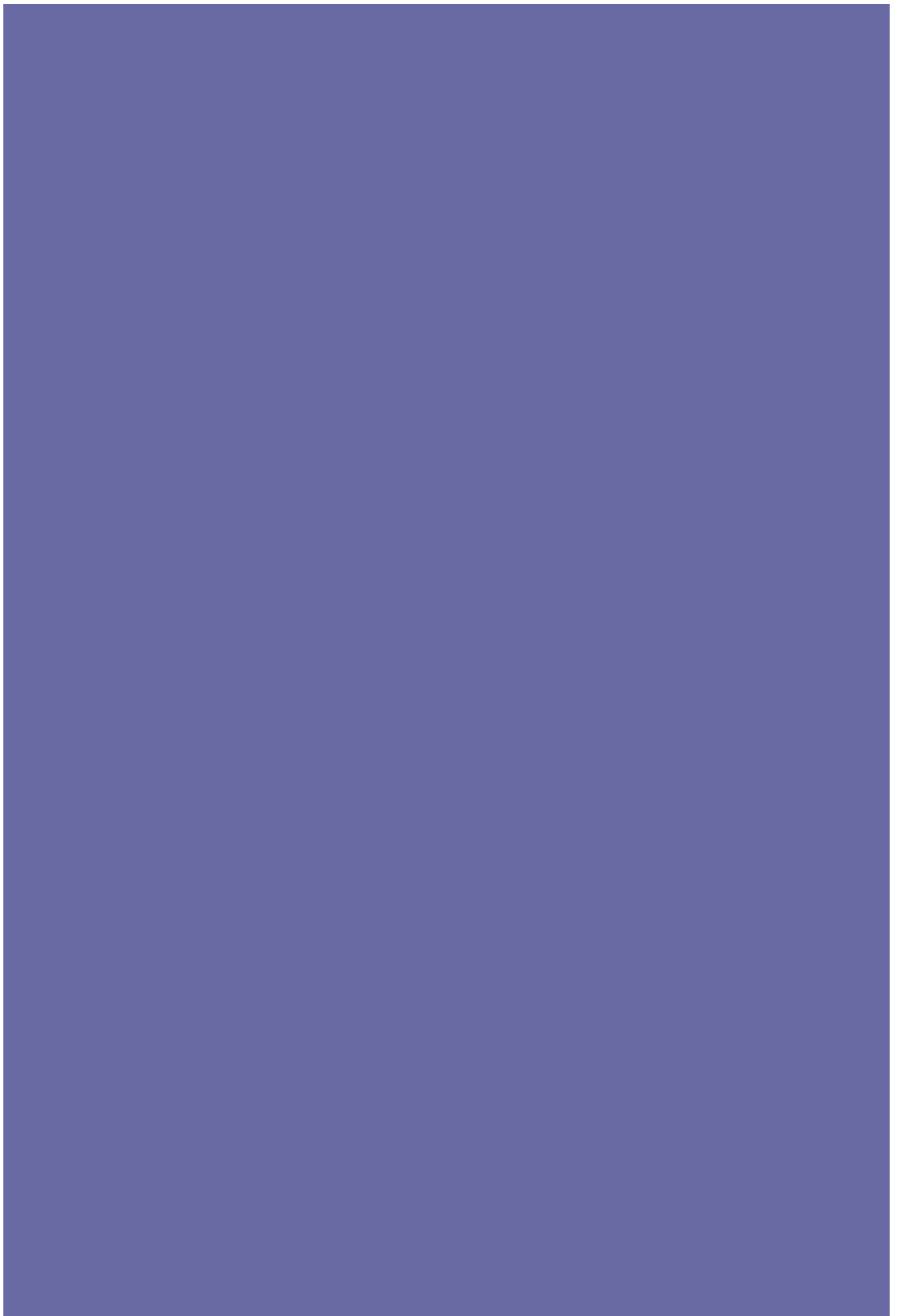
Cal destacar el compromís de la ciutat amb la sostenibilitat, com evidencia el llançament del Compromís de Barcelona pel Clima, recolzat per les 800 entitats ciutadanes vinculades a la xarxa Barcelona + Sostenible, signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022 conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona. Aquest compromís proposa, per a l'any 2030, objectius com reduir un 40 % les emissions de CO₂ equivalent *per capita* respecte al 2005 i incrementar 1 m² de verd urbà per habitant, mesures estratègiques com el Pla del Verd i la Biodiversitat de Barcelona 2020, i projectes com el programa d'estalvi i eficiència energètica als edificis municipals.

Emissions de CO₂e *per capita*. 2016

Ciutat	País	Emissions de CO ₂ equivalent (tones mètriques)	t de CO ₂ equivalent/habitant
Recife	Brasil	1.883	0,00
Addis Abeba	Etiòpia	3.708.292	1,10
Lagos	Nigèria	29.426.266	1,40
Municipalitat Metropolitana de Lima	Perú	15.432.105	1,76
Oslo	Noruega	1.340.422	2,04
Barcelona	Espanya	3.568.967	2,22
París	França	5.195.663	2,29
Districte Metropolità de Quito	Equador	5.233.350	2,34
Ciutat de Mèxic	Mèxic	23.655.111	2,67
Rio de Janeiro	Brasil	20.268.045	3,13
Madrid	Espanya	10.257.048	3,25
Vancouver	Canadà	2.442.602	4,05
Govern Metropolità de Seül	Corea del Sud	47.612.664	4,62
Greater London Authority	Regne Unit	40.190.000	4,67
Wellington	Nova Zelanda	1.084.979	5,32
Greater Manchester	Regne Unit	14.889.318	5,39
Taipei	Taiwan	14.957.404	5,53
Ciutat del Cap	Sud-àfrica	22.643.846	5,78
Nova York	EUA	49.385.508	5,82
Buenos Aires	Argentina	19.667.128	6,44
Toronto	Canadà	18.320.966	6,65
Atenes	Grècia	4.711.576	7,10
Ljubljana	Eslovènia	2.079.758	7,24
Los Angeles	EUA	29.024.807	7,39
Sydney	Austràlia	3.556.529	17,32
Melbourne	Austràlia	4.372.420	31,71
Rotterdam	Països Baixos	31.512.000	50,50

Nota: La base de dades original conté 188 ciutats, i la taula recull només una mostra de ciutats de referència de les 60 que utilitzen el marc GPC per reportar les seves dades. CDP és l'únic sistema global de divulgació que permet a empreses, ciutats, estats i regions gestionar les dades dels seus impactes ambientals

Font: *Citywide Emissions 2016 (CDP)* i dades de l'Agència d'Energia de Barcelona

Mercat laboral i formació

Introducció

El 2015, l'economia de la Unió Europea va créixer a un ritme d'un 1,9 %, fet que ha consolidat la millora dels indicadors laborals iniciada el 2013, després que la crisi provoqués la reducció d'ocupació i l'increment de l'atur al conjunt d'Europa i —amb major o menor intensitat— a la major part dels països membres. Tot i així, els nivells assolits d'ocupació i d'atur són encara inferiors i superiors —respectivament— als d'abans del 2008, i encara hi ha contrastos significatius entre el mercat laboral del nord i est d'Europa i el del sud del continent, així com entre els diferents col·lectius de població més o menys desafavorits.

La tendència positiva s'observa també a Catalunya, que tanca el 2015 amb un increment interanual de l'ocupació de més de 53.000 persones i un descens interanual de la població aturada de gairebé 88.000 persones, segons *l'Enquesta de Població Activa* que publica l'INE. De tota manera —tal com mostren les dades del 2015 presentades a l'informe—, la taxa d'ocupació del Principat se situa per sota de la mitjana europea i la taxa d'atur gairebé duplica la mitjana de la UE malgrat que hagi descendit des del 2013.

En aquest context, Barcelona crea ocupació neta durant el 2015 per segon any consecutiu, després de sis anys d'ajust al mercat laboral. Efectivament, la ciutat tanca l'any amb gairebé 34.000 persones afiliades més respecte a un any enrere, una taxa d'activitat (de 16 a 64 anys) del 79,8 % i una taxa d'ocupació del 69,2 % el quart trimestre —que superen en més de 7 i 3 punts percentuals, respectivament, les mitjanes europees—, mentre que la taxa d'atur disminueix fins al 13,3 %, de manera que segueix clarament per sota de les mitjanes de Catalunya i d'Espanya i rebaixa la diferència amb la taxa de la UE-28.

L'Ajuntament de Barcelona desenvolupa una nova estratègia d'ocupació per al període 2016-2020 en què defineix tres línies estratègiques principals consistents a incrementar les actuacions de millora de l'ocupabilitat per a tothom; posar l'ocupació al centre de la política municipal en fer transversal la prioritat de l'ocupació a totes les àrees del consistori i apropar els serveis al territori i a les necessitats de les persones mitjançant estratègies territorials d'ocupació.

Un dels actius rellevants que té l'àrea de Barcelona és la seva important massa crítica de capital humà qualificat. En aquest àmbit, cal assenyalar que, el 2015, el percentatge de població treballadora amb estudis universitaris a Catalunya creix fins a situar-se al 44,6 % i, en el cas de les dones treballadores, supera per primera vegada el 50 %, valors clarament superiors a la mitjana de la Unió Europea.

Finalment, Barcelona continua sent un referent com a ciutat d'excel·lència formativa en l'àmbit empresarial, ja que és l'única urbs europea amb dues institucions docents (IESE i ESADE) entre les deu millors escoles de negocis del continent, segons *The Financial Times* i *The Economist Intelligence Unit*.

Barcelona
crea ocupació neta
per segon any
consecutiu amb gairebé
34.000 persones
afiliades més respecte
a un any enrere

Taxa d'ocupació a les regions europees l'any 2015

La taxa d'ocupació augmenta a Catalunya

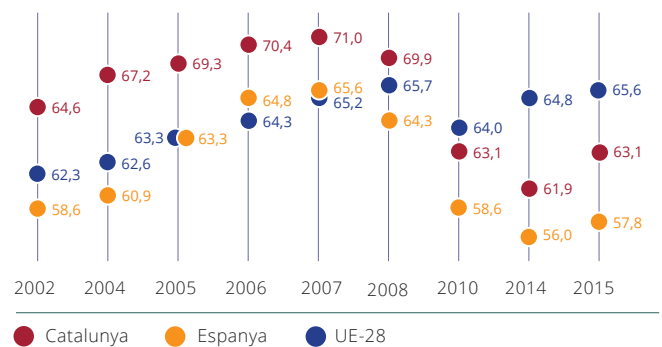

L'any 2015, la taxa d'ocupació a la Unió Europea creix en 0,8 punts percentuals respecte a la del 2014, com a resultat dels increments moderats a la major part de les regions analitzades.

En aquesta línia, la taxa d'ocupació en els àmbits català i espanyol augmenta per segon any consecutiu 1,2 i 1,8 punts percentuals aquest darrer any respectivament, i superen la mitjana de la UE, tot i que les respectives taxes continuïn entre les més baixes del continent a causa de la forta reducció experimentada des del 2008 fins al 2013. Així, la taxa d'ocupació a Catalunya ha estat del 63,1 %, de manera que se situa per sota de la mitjana europea per setè any consecutiu, tot i que es manté clarament per sobre de la taxa espanyola en 5,3 punts percentuals, i supera també la de regions com les de Roma, Montpeller o Brussel·les. D'altra banda, la taxa d'ocupació femenina augmenta fins al 59 % a Catalunya el 2015, de manera que està per sobre de les de la Llombardia o la regió de Dublín, i supera amb escreix la mitjana espanyola (52,7 %), si bé és superada per la mitjana europea i continua lluny dels territoris capdavanters del continent on se situa per sobre del 70 %.

El quart trimestre del 2015, la taxa d'ocupació se situa al 69,2 % a Barcelona, fet que suposa un augment d'aquest indicador respecte al mateix període del 2014 d'1,6 punts percentuals. La taxa d'ocupació femenina de la ciutat (64,7 %) es manté 4 punts per sobre de la mitjana europea després d'estabilitzar-se (-0,2 punts) en termes interanuals. Val a dir que durant els dos primers trimestres del 2016 continua el creixement de les taxes d'ocupació tant a Barcelona on ja torna a superar el 70 % com a Catalunya.

Taxa d'ocupació (%)

Font: Eurostat i Idescat

Taxa d'ocupació a les regions europees. 2015

Taxa d'ocupació femenina (%)	Regió (CIUTAT)	Taxa d'ocupació (%)
74,4	Alta Baviera (MUNIC)	78,8
76,3	Estocolm (ESTOCOLM)	77,9
72,6	Stuttgart (STUTTART)	77,2
75,3	Oslo (OSLO)	76,4
71,6	Holanda Nord (AMSTERDAM)	75,8
72,5	Dinamarca (COPENHAGUEN)	75,3
66,1	Praga (PRAGA)	74,2
69,1	Darmstadt (FRANKFURT)	73,8
71,0	Escòcia de l'Est (EDIMBURG)	73,6
72,0	Finlàndia Sud (HÈLSINKI)	72,7
66,4	Holanda Sud (ROTTERDAM)	72,1
64,9	Londres (LONDRES)	71,7
63,4	Greater Manchester (MANCHESTER)	69,6
66,5	Berlín (BERLÍN)	69,0
63,6	Masòvia (VARSÒVIA)	68,8
61,5	Hongria Central (BUDAPEST)	67,6
66,5	Lituània (VÍLNIUS)	67,2
62,9	Roine-Alps (LIÓ)	66,6
63,5	Illa de França (PARÍS)	66,2
64,3	Lisboa (LISBOA)	65,7
60,3	UNIÓ EUROPEA	65,6
61,3	Comunitat de Madrid (MADRID)	65,3
57,2	Llombardia (MILÀ)	65,1
62,0	Viena (VIENA)	64,6
58,9	Sud i Est d'Irlanda (DUBLÍN)	64,1
59,0	Catalunya (BARCELONA)	63,1
59,2	País Basc (BILBAO)	62,9
51,0	Laci (ROMA)	59,0
55,9	Llenguadoc-Rosselló (MONTPELLER)	58,7
52,7	Espanya	57,8
49,2	Brussel·les (BRUSSEL·LES)	54,2

Nota: població activa d'entre 15 i 64 anys.

La base de dades original conté prop de 450 regions, si bé la taula recull només una mostra seleccionada de regions de referència

Font: Eurostat

Taxa d'atur a les regions europees l'any 2015

La taxa d'atur a Catalunya es redueix, però continua lluny de la mitjana europea

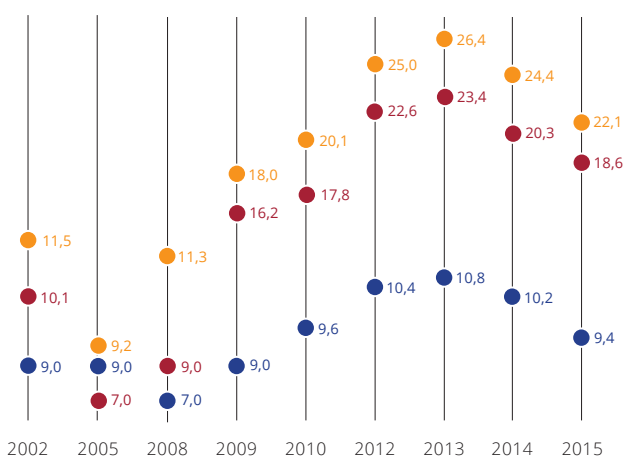

El 2015, la recuperació de l'economia de la Unió Europea ha comportat tancar l'any amb una taxa d'atur del 9,4 %, 0,8 punts percentuals inferior a la del 2014. La situació d'atur segueix afectant amb especial intensitat els territoris del sud d'Europa, com Espanya i Catalunya, tot i que el seu diferencial respecte a la mitjana europea decreix respecte al del 2014, després d'haver experimentat un descens anual d'aquest indicador de 2,3 i 1,7 punts percentuals respectivament.

Així, la taxa d'atur a Catalunya assoleix un 18,6 % de mitjana anual l'any 2015, de manera que gairebé duplica la mitjana europea i segueix lluny de les principals regions de referència, si bé continua per sota de la mitjana espanyola (22,1 %). Paral·lelament, la taxa d'atur femenina se situa al 19,4 %, 0,6 punts per sota de la del 2014, tot i que supera la taxa d'atur global per primer cop des del 2009.

El quart trimestre del 2015, la taxa d'atur se situa al 13,3 % a Barcelona, de manera que, en termes interanuals, aquest indicador disminueix per tercer any consecutiu (-3,1 punts). Amb aquesta evolució, la taxa d'atur de la ciutat està més pròxima a la de la Unió Europea —que supera en més de 4 punts— que a l'espanyola.

Taxa d'atur (%)

● Catalunya ● Espanya ● UE-28
Font: Eurostat

Taxa d'atur a les regions europees. 2015

Taxa d'atur femenina (%)	Regió (CIUTAT)	Taxa d'atur (%)
2,4	Alta Baviera (MUNIC)	2,7
3,3	Praga (PRAGA)	2,8
3,3	Stuttgart (STUTTART)	3,3
4,0	Darmstadt (FRANKFURT)	4,1
4,6	Oslo (OSLO)	4,7
5,4	Hongria Central (BUDAPEST)	5,3
5,7	Escòcia de l'Est (EDIMBURG)	6,0
6,5	Holanda Nord (AMSTERDAM)	6,2
6,7	Londres (LONDRES)	6,2
6,2	Mazowsze (VARSÒVIA)	6,4
6,5	Gran Manchester (MANCHESTER)	6,5
6,9	Dinamarca (COPENHAGUEN)	6,7
7,3	Estocolm (ESTOCOLM)	7,0
8,6	Holanda Sud (ROTTERDAM)	7,8
8,7	Llombardia (MILÀ)	7,9
7,5	Finlàndia Sud (HÈLSINKI)	8,0
7,3	Sud i Est (DUBLÍN)	9,0
9,0	Roine-Alps (LIÓ)	9,1
8,2	Lituània (VÍLNIUS)	9,1
8,1	Berlín (BERLÍN)	9,4
9,5	UNIÓ EUROPEA	9,4
8,4	Illa de França (PARÍS)	9,6
8,8	Viena (VIENA)	10,6
12,3	Laci (ROMA)	11,8
12,2	Llenguadoc-Rosselló (MONTPELLER)	12,9
13,0	Lisboa (LISBOA)	13,1
14,7	País Basc (BILBAO)	14,8
17,3	Comunitat de Madrid (MADRID)	17,1
15,8	Brussel·les (BRUSSEL·LES)	17,3
19,4	Catalunya (BARCELONA)	18,6
23,5	Espanya	22,1
27,4	Àtica (ATENES)	25,2

Nota: població de més de 15 anys. La base de dades original conté prop de 450 regions, si bé la taula recull només una mostra seleccionada de regions de referència

Font: Eurostat

Població treballadora amb estudis universitaris a les regions europees l'any 2015

Més de la meitat de les treballadores a Catalunya tenen estudis universitaris

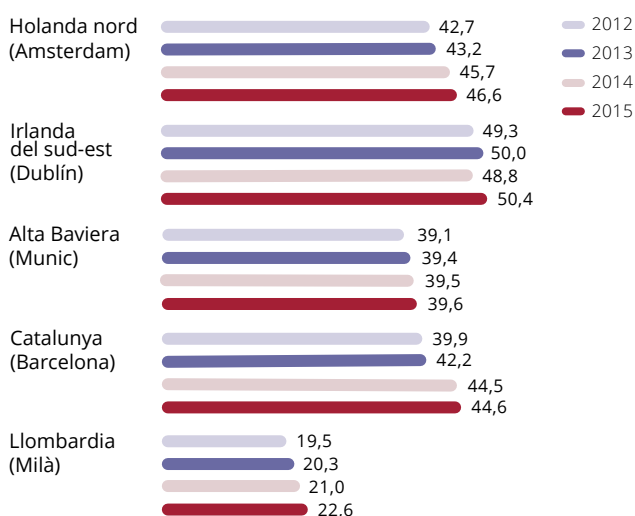
Segons dades d'Eurostat, el 2015, un 44,6 % de la població treballadora de Catalunya té estudis universitaris, fet que suposa l'estabilització d'aquest indicador (amb un lleu augment de 0,1 punt percentual) respecte a l'any anterior. Aquest valor se situa clarament per sobre de la mitjana de la Unió Europea (35 %) i supera també el de regions de referència com les de Manchester, Munic, Lió o Berlín, a més de situar-se per sobre de la mitjana espanyola (42,6 %).

El percentatge de treballadores catalanes amb formació universitària supera per primera vegada al 50 % i se situa al 51,1 %, després d'haver crescut 1,7 punts percentuals respecte al 2014. Així mateix, aquest indicador novament superior al total es manté molt per sobre del valor de la Unió Europea (38,7 %) i supera també les regions europees de referència esmentades anteriorment i la mitjana espanyola (48,1 %).

Aquests resultats posen de manifest la progressió de la formació superior al Principat en els darrers anys, a partir de la qual cal seguir treballant per apropar el nivell d'estudis de la força laboral de Catalunya al de les regions del nord d'Europa.

Població treballadora amb estudis universitaris

(percentatge sobre ocupació total)

Font: Eurostat

Població treballadora amb estudis universitaris a les regions europees. 2015

Treballadores amb estudis universitaris (%)	Regió (CIUTAT)	Total persones treballadores amb estudis (%)
62,2	Londres (LONDRES)	60,0
62,6	Oslo (OSLO)	57,8
58,5	País Basc (BILBAO)	55,3
62,3	Finlàndia Sud (HÈLSINKI)	55,2
58,8	Escòcia Est (EDIMBURG)	54,3
58,9	Regió de Brussel·les-Capital (BRUSEL·LES)	54,2
56,2	Comunitat de Madrid (MADRID)	53,0
57,0	Capital (COPENHAGUEN)	51,7
56,6	Estocolm (ESTOCOLM)	51,4
52,6	Illa de França (PARÍS)	50,5
56,5	Sud i Est d'Irlanda (DUBLÍN)	50,4
54,0	Escòcia Sud-Oest (GLASGOW)	48,8
48,7	Holanda Nord (AMSTERDAM)	46,6
47,4	Viena (AT) (VIENA)	46,3
52,9	Lituània (VÍLNIUS)	45,4
51,1	Catalunya (BARCELONA)	44,6
49,3	Àtica (ATENES)	44,5
52,3	Masòvia (VARSÒVIA)	43,8
47,5	Greater Manchester (MANCHESTER)	43,4
51,5	Sud-Oest (BG) (SOFIA)	43,2
47,0	Roine-Alps (LIÓ)	42,7
48,1	Espanya	42,6
43,3	Praga (PRAGA)	42,6
43,4	Berlín (BERLÍN)	41,7
46,0	Provença-Alps-Costa Blava (MARSELLA)	41,5
42,6	Holanda Sud (L'HAIA)	41,3
45,1	Bucarest-Ilfov (BUCAREST)	41,2
44,9	Hongria Central (BUDAPEST)	41,2
35,0	Alta Baviera (MUNIC)	39,6
42,4	Midlands Oest (BIRMINGHAM)	39,4
44,3	Comunitat Valenciana (VALÈNCIA)	38,8
38,7	UNIÓ EUROPEA	35,0

Nota: percentatge sobre la població d'entre 25 i 64 anys amb titulació universitària. La base de dades original conté prop de 450 regions, si bé la taula recull una mostra seleccionada de regions de referència

Font: Eurostat

Millors escoles de negocis europees l'any 2016

Barcelona és l'única ciutat amb dues institucions docents al *top ten* dels MBA d'escoles de negocis del continent europeu

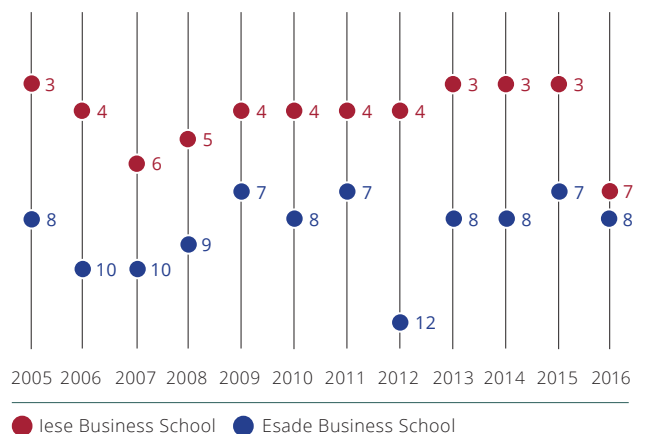
Segons el rànquing del diari *Financial Times* sobre els millors 100 programes d'MBA a jornada completa, que duu a terme des de fa setze anys, les escoles barcelonines de negoci IESE i ESADE es posicionen en 7è. i 8è. lloc al rànquing europeu, i continuen per sobre d'escoles tan reconegudes com la Saïd Business School, de la Universitat d'Oxford, o la Warwick Business School, ambdues angleses. Aquest fet consolida Barcelona com a l'única ciutat amb dues institucions docents al *top ten* de les millors escoles de negocis en MBA del continent europeu el 2016 per quart any consecutiu. Així mateix, aquestes dues institucions se situen entre les 25 principals escoles a nivell mundial, amb IESE al 16è. lloc i ESADE a la 23a. posició.

Respecte als resultats de l'any anterior, IESE baixa a la 7a. posició al rànquing europeu, després de mantenir tres anys consecutius la 3a. posició, i recula vuit llocs al rànquing mundial; mentre que ESADE perd una posició al rànquing europeu i quatre al mundial, on assoleix la 23a. posició.

D'altra banda, segons el rànquing d'MBA a temps complet de *Which MBA?* per a l'any 2015, que publica anualment The Economist Intelligence Unit des de fa tretze anys, IESE se situa en 3a. posició al rànquing europeu i 14a. al mundial; mentre que ESADE ocupa la 6a. plaça europea i la 21a. a nivell mundial, tot millorant tres posicions respecte a l'any anterior.

Aquests indicadors, any rere any, consoliden Barcelona com a ciutat d'excel·lència i pol d'atracció en formació empresarial dins el panorama internacional.

Posicionament en el rànquing europeu

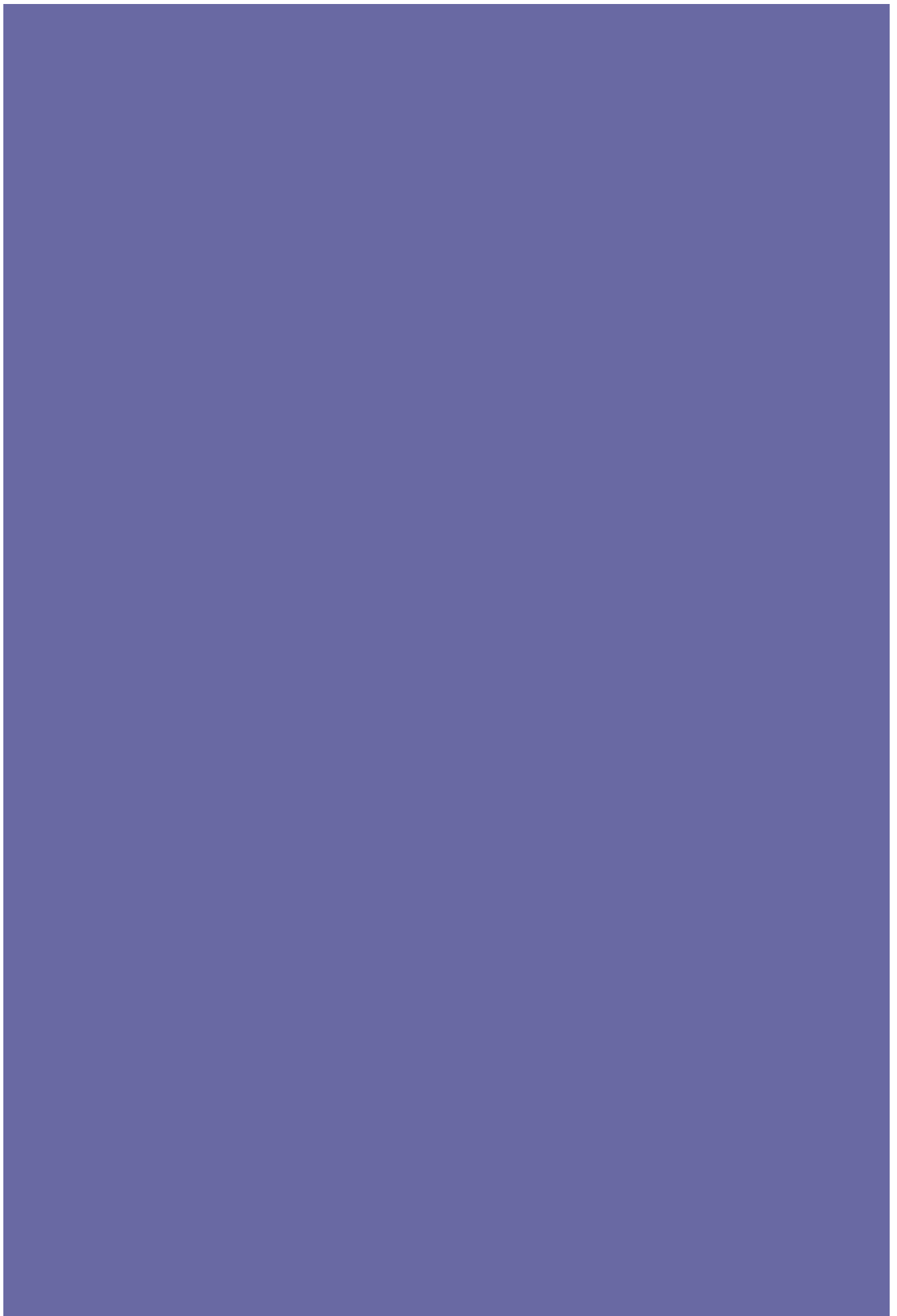

Font: *Global MBA Ranking, 2016*. Financial Times

Millors escoles de negocis europees. 2016

Rànquing europeu	Escola de negocis	Ciutat	Rànquing mundial
1	Insead	Fontainebleau	1
2	London Business School	Londres	3
3	University of Cambridge: Judge	Cambridge	10
4	IE Business School	Madrid	12
5	IMD	Lausana	13
6	HEC Paris	París	15
7	Iese Business School	Barcelona	16
8	Esade Business School	Barcelona	23
9	SDA Bocconi	Milà	25
10	University of Oxford: Saïd	Oxford	28
11	Imperial College Business School	Londres	35
12	Lancaster University Management School	Lancaster	36
13	City University: Cass	Londres	37
14	Alliance Manchester Business School	Manchester	38
15	The Lisbon MBA	Lisboa	40
16	Rotterdam School of Management, Erasmus University	Rotterdam	42
17	Warwick Business School	Coventry	46
18	Mannheim Business School	Mannheim	49
19	Cranfield School of Management	Cranfield	57
20	Universität St. Gallen	St.Gallen	60
21	University of Strathclyde Business School	Glasgow	63
22	ESMT- European School of Management and Technology	Berlín	64
23	Durham University Business School	Durham	66
24	University College Dublin: Smurfit	Dublín	79
25	Edhec Business School	Roubaix	84
26	Birmingham Business School	Birmingham	92
27	Grenoble École de Management	Grenoble	94
28	Leeds University Business School	Leeds	98
28	University of Edinburgh Business School	Edimburg	98
28	University of Bath School of Management	Bath	98

Font: Global MBA Ranking 2016. Financial Times

Societat del coneixement

Introducció

En un context de ràpida evolució de la tecnologia de la informació i les dinàmiques urbanes, Barcelona vol esdevenir una ciutat oberta, equitativa, circular, democràtica i un referent en política tecnològica per un clar lideratge públic i ciutadà, més enllà de la construcció d'una Smart City. En aquesta línia, l'Ajuntament de la ciutat ha elaborat el Pla "Barcelona Ciutat Digital 2017-2020, Transició cap a la Sobirania Tecnològica", que preveu avançar en tres grans línies d'actuació: modernitzar l'administració i fer una transformació digital perquè estigui a l'alçada dels reptes tecnològics actuals i sigui més eficient i eficaç; diversificar l'economia digital i fer que més PIME i persones emprenedores puguin accedir a la contractació pública i oferir solucions innovadores; i afavorir l'educació digital de la ciutadania així com facilitar una democràcia activa i participativa i promoure la sobirania digital en contribuir a la democràcia urbana, en afavorir l'obertura i el control públic de les dades, i en vetllar pels drets i llibertats digitals de la ciutadania.

Paral·lelament, l'emprenedoria tecnològica s'ha convertit en un nou pol d'activitat a la ciutat. Segons l'*European Digital City Index 2016*, Barcelona es posiciona com a la 9a. ciutat europea en el recolzament a l'emprenedoria digital d'entre les 60 ciutats europees principals. Aquest ecosistema viu de la capacitat per atreure talent, que es nodreix d'iniciatives com el 4YFN, una plataforma de negocis per a la comunitat d'empreses emergents tecnològiques, impulsada pel Mobile World Capital Barcelona (MWCB); Barcelona Startup Week, que té com a objectiu fomentar la interacció entre la població emprenedora de la ciutat i promoure el treball en xarxa; o el Pier01, de Barcelona Tech City el 2016, un programa pioner d'acceleració d'empreses emprenedores digitals en fase de creixement per preparar-les per a la internacionalització així com per atreure talent.

En l'economia del coneixement cal destacar la massa crítica del mercat laboral català en sectors d'alt valor afegit. L'any 2015, Catalunya és la 5a. regió d'Europa amb major

nombre de població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta, la 7a. quant a població treballadora en ciència i tecnologia, i la 9a. quant a l'ocupació en serveis de coneixement i tecnologia punta. Així mateix, Barcelona se situa com a 5a. ciutat d'Europa i 17a. del món en producció científica, segons el *Knowledge Cities Ranking 2015*, elaborat pel Centre de Política de Sòl i Valoracions de la UPC.

En l'àmbit de la innovació, els resultats en la sol·licitud de patents mostren un augment tant del nombre de patents PCT totals com tecnològiques sol·licitades a l'àrea de Barcelona l'any 2013. Pel que fa a la innovació empresarial el 2014, Catalunya es manté com a la comunitat autònoma amb major nombre d'empreses que fan activitats innovadores a Espanya, amb gairebé la quarta part d'empreses i de despesa en innovació del conjunt de l'Estat. En canvi, la despesa en R+D de les empreses respecte al PIB de Catalunya es manté estabilitzada des de l'any 2010, i assoleix el 0,84 % l'any 2014, un valor superior a la mitjana espanyola (0,65 %).

Segons l'anàlisi comparada de la innovació per regions a Europa que publica el *Regional Innovation Scoreboard 2016*, elaborat per l'Eurostat, Catalunya es classifica entre les 83 regions europees com a *Moderate Innovator*. Malgrat que el rendiment innovador global del Principat es redueix en relació amb l'edició de l'any 2014, Catalunya obté un resultat superior a la mitjana europea en l'indicador de població amb educació terciària, ocupació en sectors de coneixement intensiu i exportacions de productes de mitjà i alt contingut tecnològic.

La Ciutat Comtal
compta amb més de
12.500 empreses
tecnològiques, creades
en poc temps, ja que el
50 % no existien fa
cinc anys

Població ocupada en manufactures i serveis tecnològics a les regions europees l'any 2015

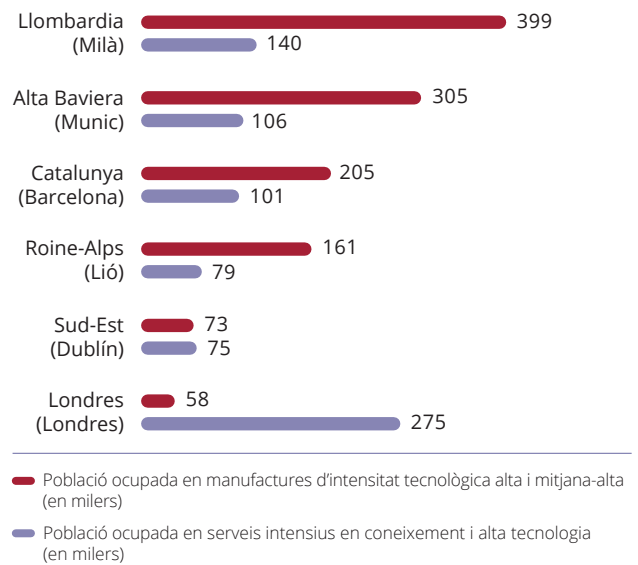
Catalunya, cinquena i novena regió europea en població ocupada en manufactures i serveis tecnològics

Segons l'Eurostat, el 2015, Catalunya ocupa el 5è. lloc entre les regions europees amb major nombre de població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta, amb un total de 205.000 persones treballadores en aquests sectors. Malgrat la pèrdua d'un nombre significatiu de llocs de treball d'aquestes activitats durant la primera part de la crisi, el Principat manté la 5a. posició —amb una ocupació similar a la del 2011— i només el superen Stuttgart, la Llombardia, l'Alta Baviera i Istanbul. D'altra banda, Catalunya mostra un pes relatiu de l'ocupació en sectors de manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta del 6,7 %, percentatge que la situa a la franja intermèdia entre les 316 regions europees.

Així mateix, el territori català se situa en 9è. lloc entre les regions europees en ocupació en serveis intensius en coneixement i alta tecnologia, amb un total de 101.000 persones treballadores el 2015, xifra que supera en un 11 % la del 2008. Respecte a l'any anterior, l'ocupació en aquestes activitats disminueix en 3.000 persones ocupades (un -2,9 %), fet que suposa la pèrdua d'una posició al rànquing en ser superat per Istanbul (que augmenta un 10,4 %). Com a conseqüència d'aquesta disminució, el pes relatiu de les activitats de serveis intensius en coneixement i alta tecnologia disminueix lleugerament en aquestes activitats respecte al total de població ocupada i se situa al 3,3 % (3,4 % el 2014), un percentatge que se situa a la franja mitjana-alta de les regions europees. Amb dades de la Seguretat Social, el pes d'aquestes activitats sobre el total de llocs de treball a la ciutat de Barcelona assoleix el 6 % el desembre del 2015.

Població ocupada en serveis intensius en coneixement i alta tecnologia i ocupats en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta. 2015

Font: Eurostat

Població ocupada en manufactures i serveis tecnològics a les regions europees. 2015

% Persones ocupades en serveis intensius en coneixement i alta tecnologia sobre la població ocupada total	Persones ocupades en serveis intensius en coneixement i alta tecnologia (en milers)	Regió (CIUTAT)	% Persones ocupades en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta sobre la població ocupada total	Persones ocupades en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta (en milers)
2,2	47	Stuttgart (STUTTGART)	19,5	412
3,3	140	Llombardia (MILÀ)	9,4	399
4,4	106	Alta Baviera (MUNIC)	12,6	305
2,0	106	Istanbul (ISTANBUL)	4,2	221
3,3	101	Catalunya (BARCELONA)	6,7	205
3,3	46	Karlsruhe (KARLSRUHE)	14,4	200
2,7	48	Piemont (TORÍ)	11,2	200
2,0	38	Emília-Romanya (BOLONYA)	9,9	188
2,2	52	Düsseldorf (DÜSSELDORF)	7,7	184
2,9	79	Roine-Alps (LIÓ)	5,9	161
3,5	72	Colònia (COLÒNIA)	7,4	154
6,2	323	Illa de França (PARÍS)	2,9	153
3,5	68	Darmstadt (FRANKFURT)	7,9	153
7,7	216	Comunitat de Madrid (MADRID)	3,3	93
4,9	133	Masòvia (VARSÒVIA)	3,3	90
5,2	70	Hongria Central (BUDAPEST)	6,5	87
2,4	36	País del Loira (NANTES)	4,9	75
5,1	75	Sud i Est (DUBLÍN)	5,0	73
2,4	32	Schleswig-Holstein (KIEL)	5,2	70
3,7	45	Migdia-Pirineus (TOLOSA)	5,6	68
3,2	61	Provença-Alps-Costa Blava (MARSELLA)	3,4	65
5,3	87	Berlín (BERLÍN)	3,9	64
5,8	133	Laci (ROMA)	2,7	61
3,9	47	Ànglia de l'Est (ÀNGLIA DE L' EST)	4,8	58
6,4	275	Londres (LONDRES)	1,4	58
5,2	63	Comtat de Gloucester, Wiltshire i North Somerset	4,7	57
8,2	100	Berkshire, comtat de Buckingham i comtat d'Oxford (OXFORD)	4,5	55
4,4	40	Hamburg (HAMBURG)	5,8	53
6,7	61	Regió Capital (COPENHAGUEN)	4,6	41

Font: Eurostat

Població ocupada en ciència i tecnologia l'any 2015 i despeses en recerca i desenvolupament a les regions europees l'any 2013

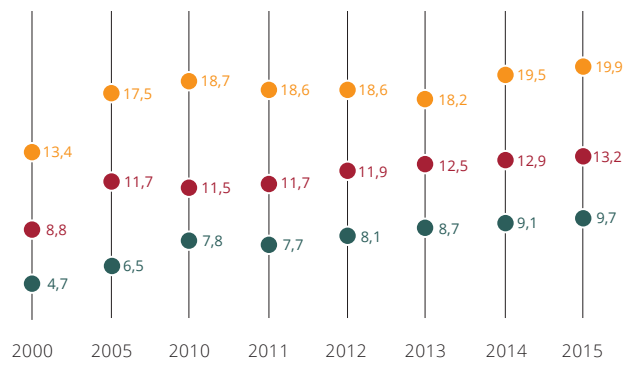
Catalunya, setena regió europea en ocupació en ciència i tecnologia

Catalunya compta amb 731.000 persones treballadores amb estudis superiors dedicats a la ciència i la tecnologia el 2015. Aquesta xifra l'ha situat a la 7a. posició del rànquing de regions europees, per darrere de les de París, Londres, Madrid, Varsòvia, Istanbul i Lió; i per sobre de les de la Llombardia, l'Alta Baviera o Berlín, segons l'Eurostat. Tot i augmentar en 19.000 efectius respecte a l'any anterior, el Principat perd dues posicions al rànquing en ser superat per les regions d'Istanbul i Lió, on el creixement ha estat superior (un 2,7 % vers un 11,9 % i un 4,7 % respectivament). Així, a Catalunya, el pes de la població treballadora dedicada a la ciència i la tecnologia en relació amb la població total se situa al 13,2 %, 4,4 punts percentuals més que l'any 2000.

L'any 2013, la intensitat en recerca i desenvolupament (R+D) a Catalunya es va situar en l'1,52 % del PIB, un valor superior al de regions com Londres o la Llombardia. Per contra, Catalunya encara està allunyada del d'àrees capdavanteres com Copenhaguen, Stuttgart o Estocolm, i se situa per sota de la mitjana europea (2 %) i de l'objectiu a assolir segons l'estratègia europea per al 2020 (fixat en el 3 %). Aquest mateix any, les empreses catalanes van ser les que més despesa interna en R+D van generar al conjunt de l'Estat, gairebé una quarta part del total estatal (el 24,3 %).

Població ocupada en ciència i tecnologia (en percentatge sobre la població d'entre 15 i 74 anys)

● Catalunya (Barcelona) ● Holanda Nord (Amsterdam) ● Llombardia (Milà)

Font: Eurostat

Població ocupada en ciència i tecnologia l'any 2015, i despesa en recerca i desenvolupament a les regions europees l'any 2013

Despesa interna total en R+D (% PIB) 2013	Despesa interna en el sector empresarial en R+D (% PIB) 2013	Regió (CIUTAT)	Persones treballadores en ciència i tecnologia (en milers) 2015	Persones treballadores en ciència i tecnologia [% població*] 2015
2,91	1,99	Illa de França (PARÍS)	1.665	19,1
0,98	0,34	Londres (LONDRES)	1.542	24,2
1,77	1,00	Comunitat de Madrid (MADRID)	957	19,9
1,55	0,65	Masòvia (VARSÒVIA)	817	18,6
0,95	0,45	Istanbul (ISTANBUL)**	792	7,3
2,76	1,82	Roine-Alps (LIÓ)	742	16,0
1,52	0,86	Catalunya (BARCELONA)	731	13,2
1,30	0,91	Llombardia (MILÀ)	726	9,7
4,41	3,35	Alta Baviera (MUNIC)	656	18,9
1,06	0,39	Andalusia (SEVILLA)	559	8,8
2,46	1,50	Provença-Alps-Costa Blava (MARSELLA)	508	14,1
3,55	1,49	Berlín (BERLÍN)	502	18,6
6,00	5,51	Stuttgart (STUTTGART)	494	16,2
2,92	1,13	Colònia (COLÒNIA)	466	14,1
2,03	1,00	Holanda Sud (ROTTERDAM)	465	17,4
3,12	2,48	Darmstadt (FRANKFURT)	460	15,6
1,67	1,24	Düsseldorf (DÜSSELDORF)	455	11,7
1,65	0,50	Laci (ROMA)	450	10,1
3,87	2,84	Estocolm (ESTOCOLM)	429	25,9
1,77	0,90	Holanda Nord (AMSTERDAM)	418	19,9
1,77	1,26	Hongria Central (BUDAPEST)	412	18,1
0,95	0,45	Àtica (ATENES)	404	13,7
1,53	1,10	Irlanda del Sud-Est (DUBLÍN)	400	16,1
0,62	0,32	Alta Silèsia (KATOWICE)	399	12,1
3,49	2,14	Berkshire, comtat de Buckingham i comtat d'Oxford (OXFORD)	398	23,5
1,04	0,42	Comunitat Valenciana (VALÈNCIA)	388	10,4
0,90	0,56	Sud-Oest (BG) (SOFIA)	387	13,9
---	---	Ankara (ANKARA)	384	10,1
1,54	1,21	Surrey, East Sussex i West Sussex (BRIGHTON)	382	18,9
1,22	0,79	País del Loira (NANTES)	357	13,8

Nota: persones treballadores que disposen d'una formació científica de nivell superior i estan ocupades com a professionals o tècnics. La despesa interna inclou despeses en capital, corrents i laborals (tant d'investigadors com personal administratiu) vinculades a activitats de recerca en proporció del PIB.

* Població d'entre 15 i 74 anys.

Font: Eurostat

Principals ciutats del món pel que fa a la producció acadèmica científica l'any 2015

Barcelona és dissetena entre les ciutats del món i cinquena a Europa

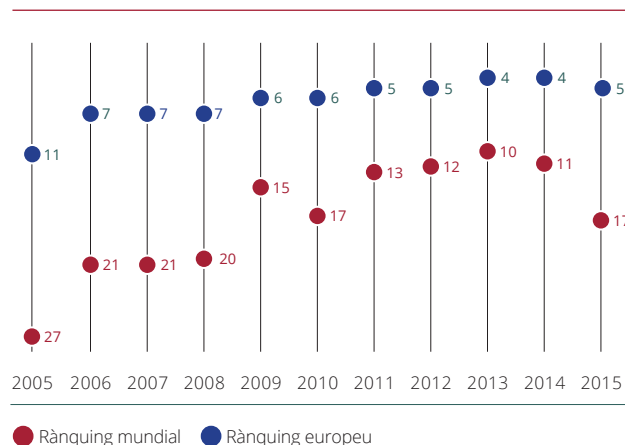

Barcelona, amb 17.024 publicacions científiques, se situa com a 5a. ciutat d'Europa i 17a. del món en aquest àmbit, segons el *Knowledge Cities Ranking 2015*, elaborat pel Centre de Política de Sòl i Valoracions de la UPC. Tot i que la Ciutat Comtal només experimenta una lleugera reducció del nombre de publicacions en relació amb el 2014 (-0,1 %), baixa una posició al rànquing europeu i sis al mundial degut a l'important augment de publicacions a Moscou i a les ciutats nord-americanes de Baltimore, Chicago, Houston, Cambridge i Filadèlfia. Tanmateix, segueix superant en volum de publicacions a ciutats com Los Angeles, Singapur, Sao Paulo o Oxford.

Paral·lelament, de les 277 *Advanced Grants* concedides a investigadors l'any 2015 pel Consell Europeu d'Investigació, sis han estat per a institucions catalanes que representen el 50 % de les beques concedides a l'Estat espanyol. Així doncs, les institucions catalanes han obtingut un nombre d'*Advanced Grants* similar al de les finlandeses (set), i el doble que les daneses (tres).

Principals ciutats del món pel que fa a la producció científica

(Posicionament de Barcelona als rànquings mundial i europeu)

Font: Elaboració del CPVS de la UPC a partir de les dades del SCI (*Science Citation Index*).

Principals ciutats del món pel que fa a la producció acadèmica científica

Rànquing Mundial 2014	Ciutat	Rànquing Mundial 2015	Rànquing Europeu 2015	Publicacions 2015*
1	Pequín	1		71.322
2	Londres	2	1	42.304
3	Xangai	3		35.385
5	Nova York	4		32.793
4	Seül	5		32.637
7	Boston	6		32.010
6	Tòquio	7		30.347
8	París	8	2	30.252
9	Madrid	9	3	18.678
12	Baltimore	10		17.771
18	Moscou	11	4	17.506
14	Chicago	12		17.446
10	Toronto	13		17.369
17	Houston	14		17.144
13	Cambridge (EUA)	15		17.076
16	Filadèlfia	16		17.034
11	Barcelona	17	5	17.024
15	Los Angeles	18		16.911
19	Sao Paulo	19		15.955
20	Roma	20	6	15.927
21	Melbourne	21		15.470
22	Milà	22	7	14.573
23	Berlín	23	8	14.564
24	Singapur	24		14.223
26	Hong Kong	25		13.239
28	Cambridge (GB)	26	9	12.875
25	Mont-real	27		12.855
27	Munic	28	10	12.341
29	Amsterdam	29	11	12.024
31	San Francisco	30		11.712
30	Oxford	31	12	11.537

*Dades del 26 de maig de 2016

Font: <http://www-cpsv.upc.es/KnowledgeCitiesRanking/>, Centre de Política de Sòl i Valoracions - Universitat de Politècnica de Catalunya

Sol·licitud de patents a les principals províncies de l'OCDE l'any 2013

Augmenten les sol·licituds de patents a Barcelona

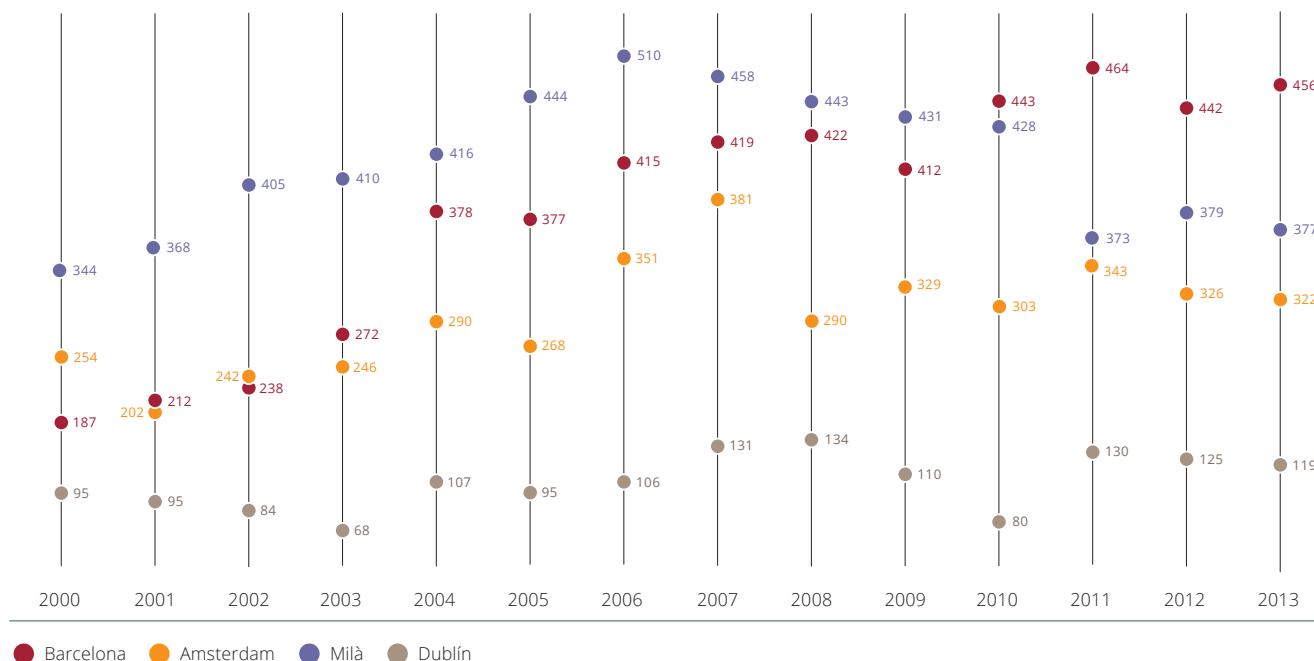
L'àrea de Barcelona ha registrat un total de 456 sol·licituds internacionals de patents PCT durant el 2013 segons la residència de la persona inventora. Aquest és el segon millor registre des de l'any 2000, només per darrere de les 464 patents sol·licitades l'any 2011. Així, Barcelona es manté amb la tendència ascendent encetada el 2009 i continua superant ciutats com Lió, Madrid, Milà, Amsterdam, Mont-real, Toronto i Copenhaguen. Paral·lelament, si s'analitza el nombre de patents PCT sol·licitades amb relació al seu nombre d'habitants, Barcelona obté una ràtio de 83 sol·licituds per cada milió d'habitants el 2013, tres més que l'any anterior. Cal esmentar que en aquest indicador d'innovació segons habitants, la província de Barcelona no es troba tan ben posicionada entre les principals àrees de l'OCDE com en valor absolut de sol·licituds.

Quant al nombre de patents PCT tecnològiques, el 2013 se'n van sol·licitar 126 a l'àrea de Barcelona —el màxim de la sèrie disponible—, un nombre superior al d'altres províncies de referència com Milà, Amsterdam, Düsseldorf, Copenhaguen i Lió.

D'altra banda, la sol·licitud de patents via nacional ha decrescut per segon any consecutiu a gran part de les províncies espanyoles l'any 2015, segons les dades de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques (OEPM). Tot i així, Barcelona, amb 379 sol·licituds (-5,3 % respecte al 2014), es manté en 2a. posició quant a sol·licitud de patents nacionals.

Patents PCT*

(nombre de sol·licituds)

*Tractat de Cooperació en matèria de Patents
Font: OCDE

Sol·licitud de patents a les principals províncies de l'OCDE. 2013

Sol·licitud de patents tecnològiques PCT	Sol·licitud de patents tecnològiques PCT per milió d'habitans	Província (CIUTAT)	Sol·licitud total de patents PCT per milió d'habitans	Sol·licitud total de patents PCT
6.900	518,8	Tòquio (TÒQUIO)	1.064,1	14.152
5.248	516,5	Silicon Valley (SAN JOSÉ)	797,7	8.106
1.473	174,3	Boston (BOSTON)	494,9	4.183
2.478	249,7	Seül (SEÜL)	407,9	4.049
1.252	53,0	Nova York (NOVA YORK)	160,0	3.779
1.030	50,4	Los Angeles (LOS ANGELES)	141,4	2.886
680	92,7	Houston (HOUSTON)	368,6	2.705
830	93,8	Osaka (OSAKA)	283,3	2.507
1.625	330,2	Seattle (SEATTLE)	452,5	2.226
719	68,6	Chicago (CHICAGO)	212,4	2.226
595	217,9	Munic (MUNIC)	518,3	1.415
379	143,3	Stuttgart (STUTT GART)	534,6	1.415
745	350,4	Estocolm (ESTOCOLM)	581,9	1.238
373	44,3	Londres (LONDRES)	94,1	792
399	254,4	Uusimaa (HÈLSINKI)	488,5	765
60	39,8	Düsseldorf (DÜSSELDORF)	452,2	683
192	84,5	París (PARÍS)	277,2	630
194	54,7	Berlín (BERLÍN)	170,2	603
126	22,9	Barcelona (BARCELONA)	83,0	456
84	27,3	Milà (MILÀ)	122,6	377
62	4,4	Istanbul (ISTANBUL)	27,2	376
42	23,3	Roine (LIÓ)	209,0	372
166	59,8	Toronto (TORONTO)	122,3	340
114	17,8	Madrid (MADRID)	51,3	329
80	29,5	Amsterdam (AMSTERDAM)	118,0	322
156	79,4	Mont-real (MONT-REAL)	152,1	299
123	62,0	Boques del Roine (MARSELLA)	120,2	238
64	36,9	Viena (VIENA)	123,9	216
54	75,7	Copenhaguen (COPENHAGUEN)	271,8	195
48	17,7	Manchester (MANCHESTER)	65,3	177
55	13,6	Roma (ROMA)	41,9	169
43	68,2	Oslo (OSLO)	208,3	130
56	44,1	Dublín (DUBLÍN)	94,1	119
23	9,2	València (VALÈNCIA)	41,7	106
39	22,2	Budapest (BUDAPEST)	57,0	99

Font: OCDE

European Digital City Índex de l'any 2016

Barcelona, entre les deu ciutats europees més atractives per a l'emprenedoria digital

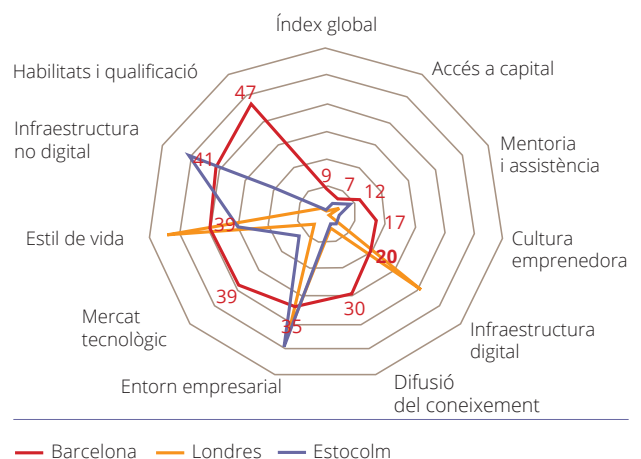
Segons la segona edició de l'*European Digital City Index 2016*, Barcelona es posiciona com a la 9a. ciutat europea en el recolzament a l'emprenedoria digital entre les 60 ciutats principals del continent (les 28 capitals de la UE més 32 ciutats *hubs* que són considerades importants a nivell d'emprenedoria digital). En un rànquing encapçalat per Londres, seguit per Estocolm i Amsterdam, Barcelona guanya 5 posicions respecte a l'any anterior i se situa per sobre de ciutats com Viena, Munic o Milà. La Ciutat Comtal obté la seva millor posició en les variables d'accés al capital, mentoria i assistència, cultura emprenedora i infraestructura digital (7a., 12a., 17a. i 20a. respectivament), i la pitjor en habilitats i manca d'oferta de treball qualificada (47a.). A la resta de variables —tals com entorn empresarial, mercat tecnològic o difusió del coneixement— se situa a la franja mitjana, entre la 30a. i la 41a. posició.

En relació amb la ciutat de Barcelona, aquest informe destaca la presència d'iniciatives finançades pel govern —com és el cas de Barcelona Activa, que ajuda a les noves empreses a trobar finançament per iniciar els seus negocis— i el creixent número d'espais d'acceleradors d'empreses emergents i d'esdeveniments de cotreball per facilitar l'intercanvi de coneixements. Però, a l'edició anterior, també s'esmenta que, tot i l'existència de diverses empreses de capital de risc i d'àngels inversors, són insuficients per a recolzar el ràpid creixement de l'emprenedoria digital a la ciutat.

Barcelona ha estat considerada una de les deu capitals europees de la innovació, segons el document *Ten Tech Hubs*, elaborat per la consultora Science Business, de Brussel·les, que destaca la seva reputació internacional en els àmbits de l'adopció primerenca de les tecnologies digitals i sense fil, i la biomedicina.

European Digital City Índex. 2016

(Posicionament de la ciutat a la variable)

Font: *European Digital City Index 2016*. Nesta i the European Digital Forum think tank

NOTA variables:

Accés al capital: Capacitat de captació de capital en la fase inicial i final de finançament i de finançament *business angels* i *crowdfunding*.

Entorn empresarial: facilitat per fer negocis (temps i cost necessari associat), cost mitjà del lloguer comercial o preu de la propietat comercial, disponibilitat d'espais de treball en equip, facilitat a l'accés de dades.

Infraestructura digital: velocitat mitjana de càrrega i descàrrega de dades d'Internet, cost fix mitjà de la subscripció a la banda ampla, velocitat de la connexió mòbil, percentatge d'habitatges amb fibra òptica per edifici.

Habilitats i qualificació: salari mitjà del personal desenvolupador de software o web, dissenyadors web, etc. amb cinc anys d'experiència, percentatge de població de 25 a 64 anys amb educació terciària, nombre de persones treballadores al sector de les TIC, nombre de persones treballadores al sector de les finances i assegurances, i percentatge de la població que es pot comunicar en anglès.

Cultura emprenedora: disposició en la presa de riscos a l'inici d'un negoci, percentatge de la població estrangera, nombre de persones col·laboradores en línia, nombre de noves empreses amb relació a 1.000 persones amb edat de treballar, confiança entre persones conciutadanes, percepció sobre les persones emprenedores, nombre de piulades relacionades amb l'emprenedoria, i nombre d'empreses emergents unicorns valorades en milers de milions de dòlars.

Difusió del coneixement: nombre d'institucions de recerca del top 200 de les millors a nivell mundial, i despesa d'R+D per habitant.

Estil de vida: índex de qualitat de vida (accessibilitat d'habitatge, contaminació, taxes de criminalitat, qualitat del sistema sanitari, etc.), i de cost de vida (cost de diferents béns i serveis).

Mercat tecnològic: percentatge de persones usuàries d'Internet que han comprat o adquirit béns o serveis per a ús privat al llarg de l'últim any, percentatge dels guanys econòmics resultants del comerç electrònic (descomptant el sector financer), percentatge de subscripcions de banda ampla per 100 habitants, diferència en el percentatge de persones que han comprat en línia.

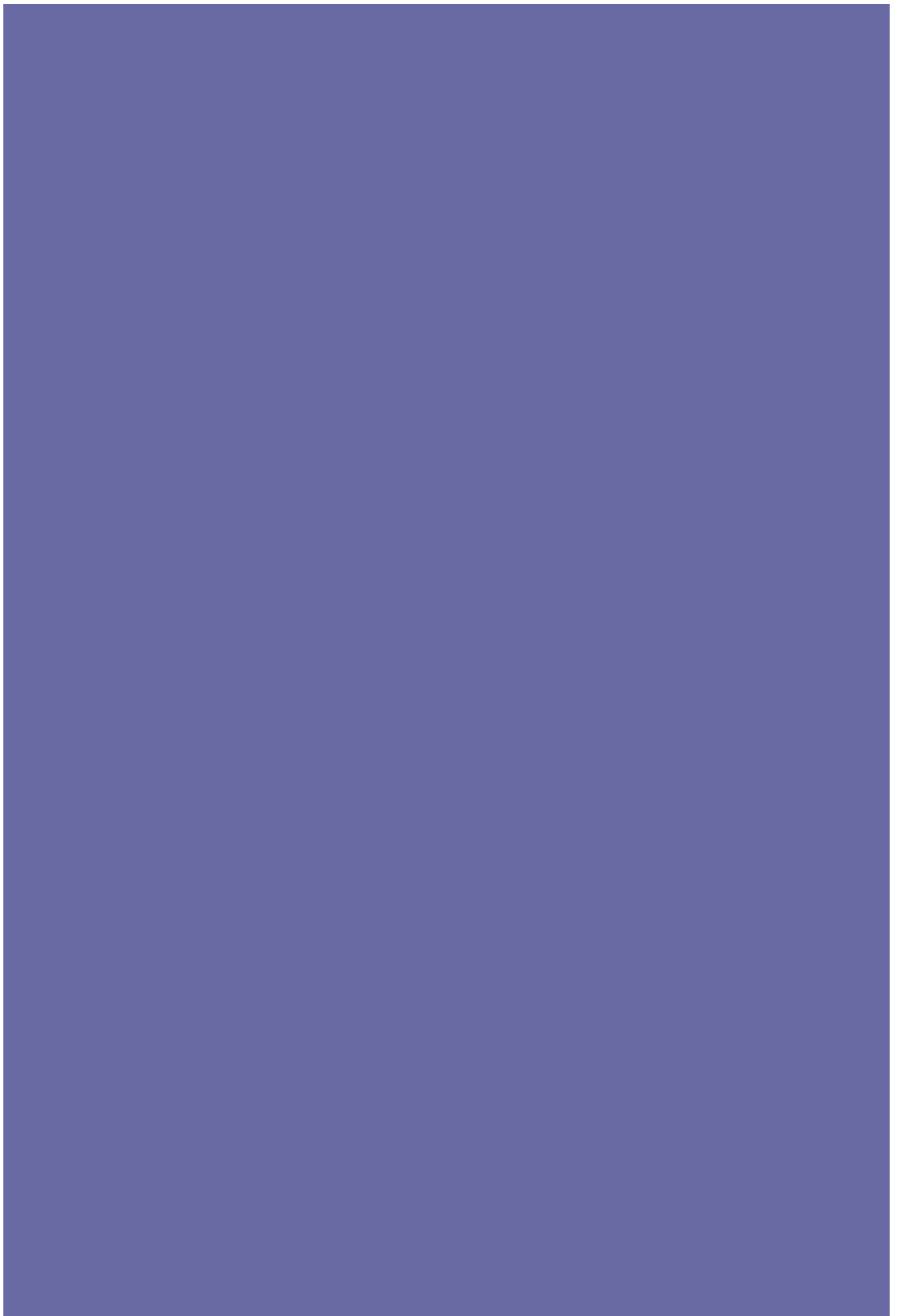
Mentoria i assistència a la gestió: nombre d'esdeveniments de treball en xarxa i de mentoria, nombre de persones mentores, nombre d'acceleradors (companyies que assessoren i impulsen una empresa emergent a canvi d'una retribució), nombre d'àngels inversors.

Infraestructura no digital: Temps mitjà de trajecte i distància a la feina, població que es pot arribar viatjant fins a 3 hores en tren i nombre de vols des d'aeroports locals.

Índex de Ciutats Digitals Europees

Rànquing 2015	Índex global	Rànquing 2016	Índex global
1	Londres	1	Londres
2	Amsterdam	2	Estocolm
3	Estocolm	3	Amsterdam
4	Hèlsinki	4	Hèlsinki
5	Copenhagen	5	París
6	París	6	Berlín
7	Berlín	7	Copenhagen
8	Dublín	8	Dublín
9	Brussel·les	9	Barcelona
10	Munic	10	Viena
11	Cambridge	11	Munic
12	Madrid	12	Cambridge
13	Oxford	13	Bristol
14	Barcelona	14	Madrid
15	Viena	15	Oxford
16	La Valletta	16	Manchester
17	Lisboa	17	Brussel·les
18	Luxemburg	18	Tallinn
19	Praga	19	Edimburg
20	Tallinn	20	Hamburg
21	Milà	21	Lió
22	Budapest	22	Aarhus
23	Colònia	23	Birmingham
24	Varsòvia	24	Lisboa
25	Bratislava	25	Frankfurt
26	Nicòsia	26	Eindhoven
27	Ljubljana	27	Utrecht
28	Roma	28	Colònia
29	Vílnius	29	Malmo
30	Bucarest	30	Uppsala

Font: European Digital City Index 2015 i 2016. (Nesta i the European Digital Forum think tank).

Introducció

La consolidació de Barcelona com a referent internacional del turisme urbà s'ha traduït en un increment accelerat de l'activitat turística a la ciutat els darrers anys, fet que ha motivat un debat ciutadà sobre la sostenibilitat del seu desenvolupament. En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona ha aprovat la creació del Consell de Turisme i Ciutat, un òrgan consultiu i de participació sectorial, així com l'elaboració d'un nou Pla Estratègic de Turisme 2020, per definir el full de ruta per a la gestió del turisme els propers anys. Amb aquest pla es planteja aconseguir la millora de l'activitat turística en termes de sostenibilitat en reforçar l'impacte positiu sobre la ciutat i la gestió dels possibles efectes negatius; facilitar la integració dels visitants en potenciar l'equilibri necessari amb les persones que hi resideixen i en preservar els valors d'identitat i convivència.

En aquest context, el sector turístic ha continuat sent un dels motors de l'activitat econòmica de la ciutat de Barcelona durant l'any 2015. Així, segons Turisme de Barcelona, la Ciutat Comtal va assolir una xifra rècord que s'aproxima als 9 milions de turistes en allotjament, que suposen un increment del 6,4 % més que l'any anterior. El bon comportament del turisme a la Ciutat Comtal prové sobretot del turisme estranger i del de negocis, reforçats per la recuperació del turisme estatal.

El bon to del turisme internacional a la ciutat queda reflectit en els principals rànquings de referència del sector. Així, Barcelona es posiciona com a la 8a. ciutat d'Europa i la 26a. del món en nombre de visitants internacionals segons l'informe *Top Cities Destination Ranking 2014*, d'Euromonitor International. Segons l'*European Cities Marketing Benchmarking Report 2016*, Barcelona és la 6a. ciutat europea amb més pernoctacions de turistes internacionals, només per darrere de Londres, París, Berlín, Roma i Madrid. Un altre rànquing rellevant és el *Mastercard Index of Global Destination Cities 2016*, on Barcelona se situa com a 12a. a nivell mundial i 4a. a Europa en nombre de turistes internacionals (només és superada per Londres, París i Istanbul). En relació amb la despesa del turisme internacional, la ciutat se situa en la 12a. posició mundial i 3a. europea. Segons Tripadvisor, Barcelona és l'11a. destinació més popular a nivell mundial durant el 2016.

Els resultats positius del turisme es veuen reforçats pel bon posicionament de les principals infraestructures d'accés a la ciutat de Barcelona: el port i l'aeroport. Barcelona continua sent el port de referència en matèria de creuers i assoleix una xifra de 2.540.000 creueristes, un 7,4 % més que l'any anterior, segons les dades de MedCruise.

D'altra banda, l'aeroport del Prat continua entre els deu principals d'Europa per volum de persones passatgeres l'any 2015. Segons l'*Airport Traffic Report*, d'ACI Europe, Barcelona ha registrat una xifra rècord de 39.711.276 persones passatgeres, la qual cosa suposa 2,15 milions més que l'any anterior (el 5,7 %). En una dècada (2005-2015), tot i la crisi, l'aeroport de Barcelona gairebé ha duplicat la xifra de destinacions de llarg recorregut amb vol directe des del Prat, fins a assolir la xifra de 34 destinacions. L'any vinent s'hi sumaran com a mínim cinc destinacions noves més, la qual cosa suposa un pas més perquè el Prat es converteixi en un hub de connexions internacionals. Aquest increment de l'oferta de vols intercontinentals ha tingut el seu efecte en la demanda: s'ha passat de 345.000 persones passatgeres anuals de vols directes el 2005 a 2.056.968 el 2015, sis vegades més, segons dades del Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries de Barcelona (CDRA).

El sector turístic continua sent un dels motors de l'activitat econòmica de la ciutat de Barcelona

Principals aeroports europeus per volum de persones passatgeres l'any 2015

L'aeroport de Barcelona s'apropa als 40 milions de persones passatgeres i continua entre els 10 principals aeroports d'Europa

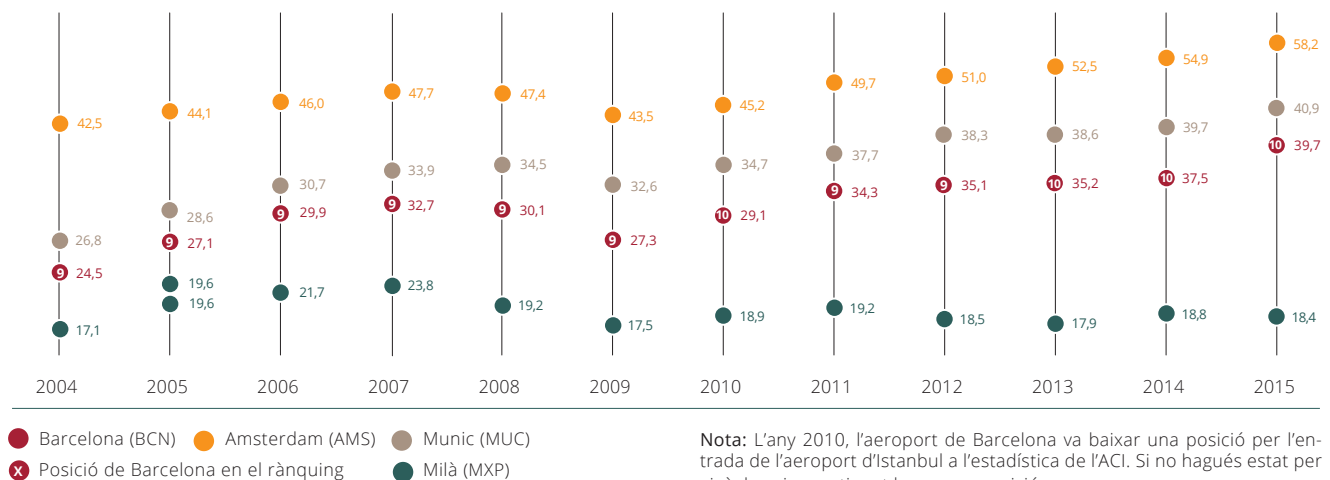

Durant l'any 2015, l'aeroport del Prat ha assolit un nou rècord en el trànsit de persones passatgeres, 39,7 milions, xifra que suposa un increment de 2,15 milions de persones respecte a l'any anterior (un 5,7 %), segons les dades de l'*Airport Traffic Report*, de l'ACI Europe. Per segon any consecutiu, l'aeroport de Barcelona assoleix la 10a. posició en el rànquing europeu, i se situa per sobre d'aeroports com els de Domodédovo (Moscou), Orly (París) o Zuric.

L'evolució anual del trànsit de persones passatgeres ha estat positiva a gairebé tots els 25 aeroports principals d'Europa, amb l'excepció dels aeroports de Moscou-Domodédovo i d'Antalya (Turquia). L'increment de persones passatgeres, però, ha estat heterogeni: des del 0,1 % de l'aeroport de Moscou fins al 19,6 % d'Istanbul-Sabiha Gökçen. El Prat, amb un creixement del 5,7 %, és el 8è. aeroport que més ha crescut. El trànsit internacional ha estat el motor principal de creixement al Prat el 2015, amb 29,1 milions de persones i un augment del 6,7 % (vers el 3 % del trànsit interior). Així mateix, l'aeroport del Prat se situa en la 19a. posició dels aeroports amb més persones passatgeres internacionals, segons l'ACI.

Persones passatgeres

(milions)

Nota: L'any 2010, l'aeroport de Barcelona va baixar una posició per l'entrada de l'aeroport d'Istanbul a l'estadística de l'ACI. Si no hagués estat per això, hauria mantingut la novena posició

Font: Airport Traffic Reports. Airports Council International, ACI Europe i Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries de Barcelona (CDRA).

Principals aeroports europeus per volum de persones passatgeres. 2015

Ciutat (aeroport)	Variació 2015/2014 (%)	Persones passatgeres
Londres-Heathrow (LHR)	2,2	74.958.031
París-Roissy (CDG)	3,1	65.766.986
Istanbul (IST)	8,2	61.322.729
Frankfurt (FRA)	2,5	61.032.022
Amsterdam (AMS)	6,0	58.285.118
Madrid (MAD)	11,9	46.828.279
Munic (MUC)	3,2	40.982.384
Roma-Fiumicino (FCO)	5,0	40.422.156
Londres-Gatwick (LGW)	5,7	40.275.430
Barcelona (BCN)	5,7	39.711.276
Moscou-Xeremétievo (SVO)	0,1	31.611.061
Moscou-Domodédovo (DME)	-7,7	30.504.505
París-Orly (ORY)	2,8	29.664.993
Istanbul-Sabiha Gökçen (SAW)	19,6	28.112.438
Antalya (AYT)	-2,2	27.724.249
Copenhaguen (CPH)	3,8	26.610.332
Zuric (ZRH)	3,2	26.281.228
Dublín (DUB)	15,4	25.049.335
Oslo (OSL)	1,7	24.672.531
Palma de Mallorca (PMI)	2,7	23.745.131
Brussel·les (BRU)	7,0	23.460.018
Estocolm-Arlanda (ARN)	3,2	23.142.536
Manchester (MAN)	5,2	23.103.950
Viena (VIE)	1,3	22.775.054
Londres-Standsted (STN)	12,9	22.515.500

Font: *Airport Traffic Report 2015*. Airports Council International i Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries de Barcelona (CDRA).

Turistes internacionals a ciutats del món l'any 2014

Barcelona és el 8è. destí turístic internacional a Europa i el 26è. al món

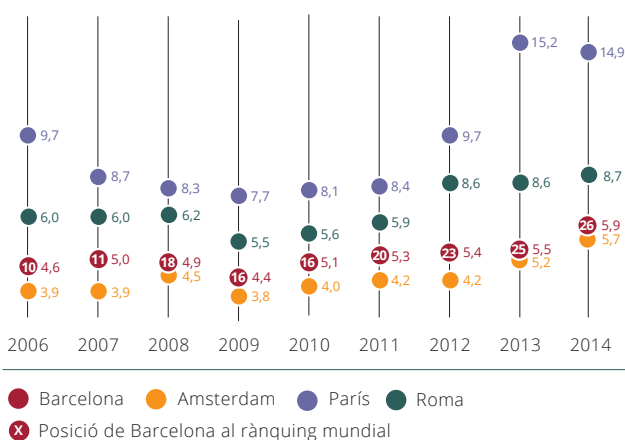

Segons l'informe *Top Cities Destination Ranking 2014*, d'Euromonitor International, Barcelona se situa com a la 8a. ciutat d'Europa i la 26a. del món en arribades de turistes internacionals sobre un total de 100 ciutats del món. A nivell mundial perd una posició en el rànquing respecte a l'any anterior, en ser superada per Tòquio. Tanmateix, el nombre de turistes internacionals que han escollit Barcelona com a destí turístic s'ha elevat fins als gairebé 6 milions l'any 2014 —un 4,8 % més que l'any anterior—, xifra que situa Barcelona per davant de Moscou, Pequín o Los Angeles a nivell mundial; i de Budapest, Venècia o Viena a nivell europeu. Així mateix, al rànquing europeu es posiciona només per darrere de Londres, París, Istanbul, Antalya, Roma, Praga i Milà per segon any consecutiu.

Paral·lelament, segons l'*European Cities Marketing Benchmarking Report 2016*, Barcelona és la 6a. ciutat europea amb més pernотacions de turistes internacionals l'any 2015, per darrere de Londres, París, Berlín, Roma i Madrid. Així mateix, segons el *Mastercard Index of Global Destination Cities 2015*, Barcelona se situa com a la 4a. ciutat d'Europa i la 12a. del món pel que fa al nombre de visitants internacionals, i la 3a. d'Europa i la 6a. del món en quant a despesa del turisme internacional.

Turistes internacionals

(milers)

Nota: A partir del 2008 hi ha una ruptura de la sèrie perquè el nombre de ciutats analitzades es redueix de 150 a 100

Font: *Top Cities Destination Ranking*. Euromonitor International

Turistes internacionals a ciutats del món. 2014

Ciutat	Variació 2014/2013 (%)	Turistes internacionals (milers)
Hong Kong	8,2	27.770,0
Londres	3,6	17.383,9
Singapur	-0,4	17.086,2
Bangkok	-7,0	16.245,0
París	-1,9	14.981,7
Macau	7,4	14.966,5
Dubai	8,4	13.200,0
Shenzhen	8,0	13.120,8
Nova York	3,2	12.230,0
Istanbul	13,2	11.871,2
Kuala Lumpur	4,0	11.629,6
Antalya	3,4	11.498,5
Seül	8,9	9.389,6
Roma	2,0	8.780,5
Taipei	23,0	8.615,0
Guangzhou	6,7	8.199,0
Phuket	1,0	8.115,3
Miami	15,7	7.260,0
Pattaya	-8,0	6.427,3
Xangai	4,2	6.398,8
Praga	2,2	6.346,1
Las Vegas	1,4	6.133,4
Mecca	6,2	6.120,6
Milà	3,0	6.050,1
Tòquio	28,8	5.993,3
Barcelona	4,8	5.972,8
Amsterdam	9,8	5.714,1
Viena	4,5	5.422,1
Los Angeles	2,3	5.272,6
Venècia	1,5	5.237,0

Nota: Les arribades internacionals inclouen tant les persones visitants estrangeres que arriben a la ciutat com a primer punt d'entrada, com les persones que arriben a la ciutat a través d'un altre punt d'entrada.

Per *visitant* s'entén la persona que s'està a la ciutat almenys 24 hores i menys de 12 mesos, i que s'allotja en un establiment privat o col·lectiu.

Se n'exclouen les persones viatgeres d'un dia (excursionistes) i turistes domèstics

Font: *Top Cities Destination Ranking 2014*. Euromonitor International

Creuers als principals ports d'Europa l'any 2015

El port de Barcelona es consolida com a port de referència de la Mediterrània

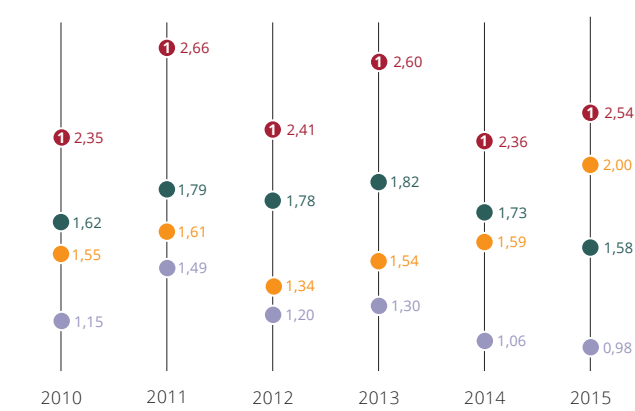

L'èxit del port de Barcelona queda ben palès en mantenir-se per quinzè any consecutiu com a principal port de la Mediterrània i d'Europa en trànsit de creueristes, segons les estadístiques de MedCruise 2015. Més de 2,5 milions de creueristes van passar pel port de la Ciutat Comtal el 2015, la qual cosa suposa un increment del 7,4 % respecte a l'any anterior i representen gairebé un 30 % del total de creueristes de l'Estat espanyol. En el context internacional, Barcelona es manté com a 4t. port base del món el 2014, segons dades de la CLIA i Seatrade, només per darrere dels tres grans ports de l'estat de Florida (Miami, port Canaveral i port Everglades), i per davant dels de Venècia, Southampton i Nova York. Cal destacar que, cada cop més, les operadores decideixen establir Barcelona com a port base. Durant el 2015, més de la meitat dels creueristes van ser *turnaround*; és a dir, van acabar i/o començar el viatge a la capital catalana.

L'any 2014, l'activitat dels creuers de la capital catalana va generar una facturació total de gairebé 800 milions d'euros, més de 6.700 llocs de treball, i va contribuir al PIB de Catalunya amb 413,2 milions d'euros anuals, segons les conclusions de l'estudi *Impacte sobre l'economia catalana i perfil socioeconòmic del creuerista (2014)*, realitzat per la Universitat de Barcelona, Turisme de Barcelona i el Port de Barcelona.

Creueristes

(milions de persones passatgeres)

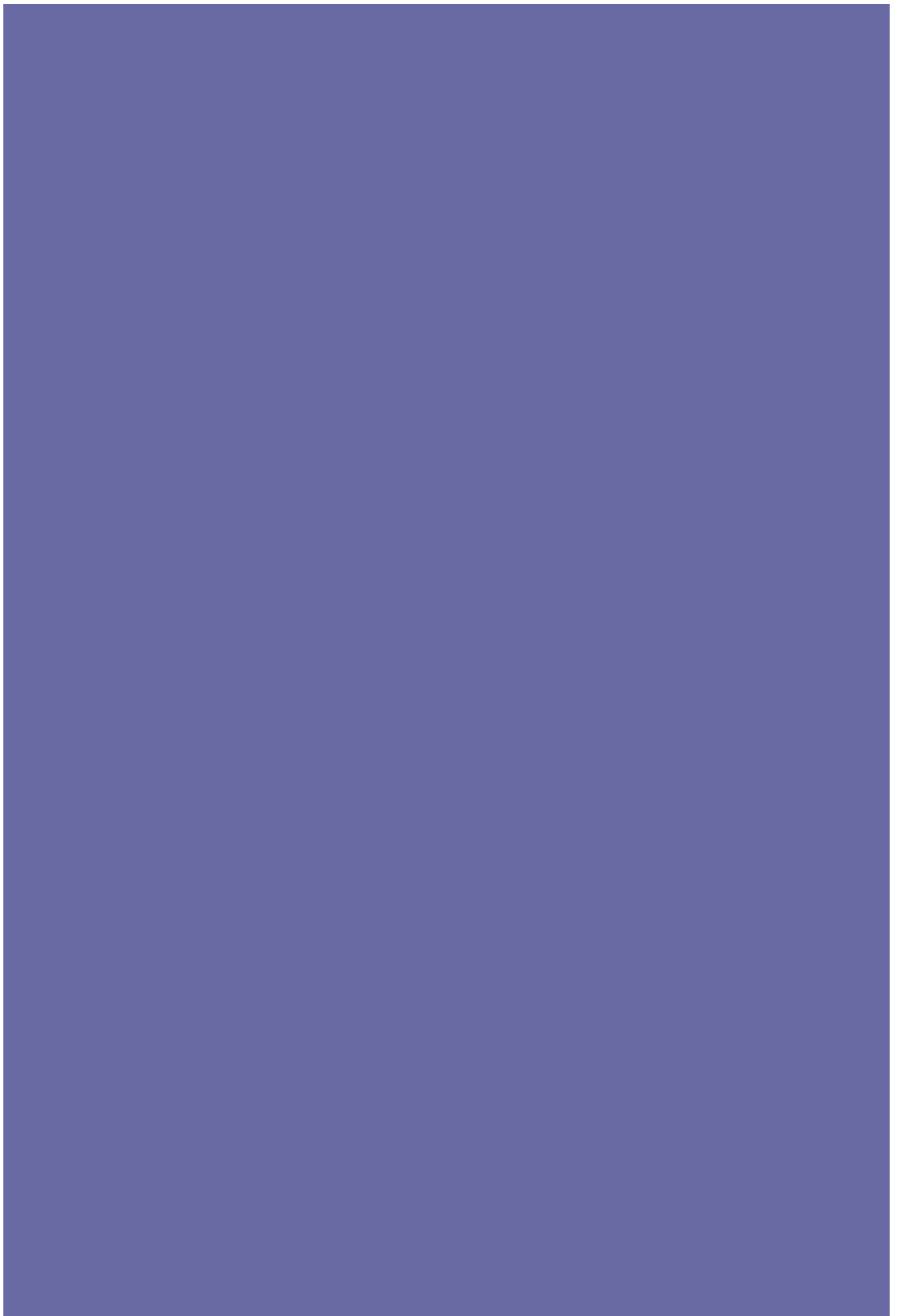
● Barcelona ● El Pireu (Atenes) ● Venècia ● Palma de Mallorca
 ✕ Posicionament de Barcelona al rànquing mediterrani

Font: MedCruise i Ports de l'Estat

Creuers als principals ports de la Mediterrània. 2015

Ciutat	Variació 2015/2014 (%)	Persones passatgeres (milers)
Barcelona	7,4	2.540
Civitavecchia	6,2	2.272
Illes Balears	25,8	1.997
Venècia	-8,7	1.582
Marsella	10,7	1.451
Nàpols	14,0	1.270
Savona	-3,6	982
El Pireu	-7,1	980
Ports de Tenerife	11,1	933
Génova	2,9	848
Dubrovnik/Korcula	-7,1	831
Kusadasi/Bodrum/Antalya	6,1	808
Livorno	11,4	698
La Valletta	29,1	668
La Spezia	38,0	667
Corfú	-3,7	647
Istanbul	0,0	589
Ports de Madeira	21,9	580
Palerm	2,9	547
Ports de la Riviera Francesa	-8,3	546
Lisboa	2,2	512
Kotor	42,9	442
Màlaga	2,4	419
València	-0,5	371
Bari	-34,4	368
Gibraltar	14,7	344
Messina	2,5	328
Split	47,5	271
Càller	221,6	263
Mònaco	29,6	259

Font: MedCruise i Ports de l'Estat

Preus i costos

Introducció

L'etapa de moderació històrica de la inflació iniciada a finals del 2013 s'ha accentuat a mesura que avançava el 2015, un fenomen generalitzat als països europeus que, juntament amb el dèbil creixement de la zona euro, han empès el BCE a posar en marxa diverses mesures d'estímul monetari per reactivar la demanda interna. En aquest context, Barcelona és una ciutat competitiva en termes de costos a nivell mundial, atès que té un nivell de preus i salaris que se situen a la franja mitjana-baixa del conjunt de grans ciutats europees. Tanmateix, la recuperació econòmica ha iniciat, el 2015, una tendència a l'alça en els preus del lloguer del sòl industrial, d'oficines i de locals comercials que trenca amb la tendència registrada durant els darrers anys, però que no altera substancialment la seva posició als rànquings.

El 2015, Barcelona ha baixat posicions al rànquing de l'índex de cost de la vida en relació amb la ciutat de referència (Nova York), segons *Mercer Human Resource Consulting*. La nul·la inflació, la moderació salarial i la depreciació de l'euro que s'ha produït durant el 2015 han estat les principals causes d'aquest abaratiment relatiu del cost de la vida a la ciutat de Barcelona.

Cal tenir en compte que, els darrers anys, la inflació a la província de Barcelona ha estat molt baixa o nul·la (0,3 % el 2014 i 0,0 % el 2015 de mitjana anual). Els salaris també han tingut de mitjana un comportament molt estable els darrers anys. Entre 2012 i 2015, el cost salarial brut ha disminuït un 2,4 % acumulat a Catalunya, i se situa als 32.514 euros/any.

En comparació amb altres ciutats europees, el nivell salarial a Barcelona se situa a la banda mitjana-baixa, ja que només supera el de ciutats com Lisboa, Atenes, Praga o Budapest, però està força per sota del que tenen altres ciutats similars com Dublín, Munic, Amsterdam o Milà. Des de la perspectiva de gènere cal esmentar que, segons *l'Estudi de salaris mitjans a*

Barcelona el 2014, les dones assalariades residents a Barcelona van percebre un salari mitjà un 25,1 % inferior al dels homes, mentre que les bretxes salarials de Catalunya i Espanya van ser lleugerament superiors a les de la població barcelonina (26,6 % i 25,8 % respectivament) i la de la Unió Europea se situava en el 16,7 %.

Pel que fa a la fiscalitat, el 2015 s'ha produït una baixada en el tipus impositiu de l'impost de societats, que ha passat del 30 % al 28 % i, el 2016, una segona disminució l'ha situat al 25 %. Aquesta baixada farà que Espanya s'apropi a la mitjana europea en el tipus impositiu de societats, entorn el 22 %. Tanmateix, cal afegir que el tipus nominal pot diferir bastant del tipus efectiu, que és el resultant una vegada s'apliquen les deduccions i bonificacions, i que en el cas espanyol és inferior al tipus nominal. La rebaixa de l'impost de societats se suma a la reducció de l'IRPF, que s'ha fet esglaonadament entre 2015 i 2016.

Finalment, cal assenyalar que la Ciutat Comtal manté una posició força competitiva quant als preus del lloguer del sòl industrial, d'oficines i de locals comercials, la qual cosa afavoreix l'atractiu de Barcelona per a fer negocis, tant per a la instal·lació de noves empreses com per al manteniment de les que ja hi són presents. Ara bé, els preus dels lloguers han començat a augmentar el 2015 a la ciutat de Barcelona, per la millora de la situació econòmica i per l'atractiu de la ciutat.

Pugen els preus dels lloguers d'espais per activitat degut a la recuperació econòmica i al creixent atractiu de la ciutat als mercats globals

Cost de la vida en ciutats del món l'any 2015

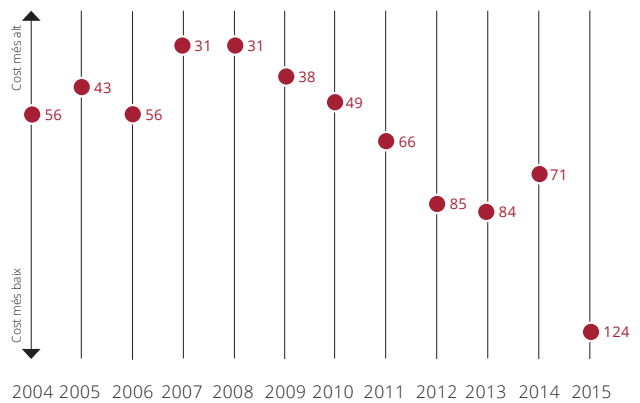
Barcelona baixa posicions al rànkning de ciutats amb cost de la vida més alt

Barcelona cau amb força al rànkning del cost de la vida a ciutats del món, passa de la 71a. posició el 2014 a la 124a. el 2015, segons l'estudi anual de *Mercer Human Resource Consulting*, elaborat a partir de l'anàlisi de més de 200 productes i serveis bàsics de 207 ciutats del món. En els darrers vuit anys, que coincideix amb el període de crisi econòmica, Barcelona ha experimentat un fort descens de posicions al rànkning (de la 31a. posició el 2008 a la 124a. el 2015), fet que li ha permès guanyar competitivitat envers l'exterior.

Altres ciutats europees, com París, Milà, Roma i Berlín, han seguit la mateixa evolució baixista que Barcelona durant el 2015. La depreciació de l'euro, que es va iniciar la segona meitat del 2014 i que ha continuat durant el 2015, ha estat la causa principal d'aquesta davallada al rànkning del cost de la vida de les ciutats europees perquè la comparativa es fa amb relació a Nova York. En el cas de Barcelona, se suma a més a més la contenció dels preus de consum que s'ha produït el 2014 i el 2015 (amb una inflació mitjana anual del 0,3 % i 0,0 % respectivament). En definitiva, s'ha produït un abaratiment relatiu del cost de la vida a Barcelona en comparativa mundial, mentre que quan es compara amb altres ciutats europees es manté força similar.

Posicionament de Barcelona

Font: *Worldwide Cost of Living Survey, City Rankings 2015*. Mercer Human Resource Consulting

Cost de la vida a ciutats del món. 2015

Rànquing 2014	Ciutat	Rànquing 2015	Rànquing 2014	Ciutat	Rànquing 2015
1	Luanda	1	50	Tianjin	27
3	Hong Kong	2	66	Rangun	28
5	Zuric	3	71	Chengdu	29
4	Singapur	4	19	Libreville	30
6	Ginebra	5	26	Sydney	31
10	Xangai	6	23	Osaka	32
11	Pequín	7	68	Abu Dhabi	33
14	Seül	8	46	Bakú	33
8	Berna	9	36	Abuja	35
2	N'Djamena	10	62	Los Angeles	36
7	Tòquio	11	74	San Francisco	37
12	Londres	12	20	Oslo	38
20	Kinshasa	13	22	Nouméa	39
17	Shenzhen	14	49	Sao Paulo	40
24	Guangzhou	15	61	Taipei	41
16	Nova York	16	85	Chicago	42
13	Victòria	17	28	Brazzaville	42
18	Tel Aviv	18	63	Beirut	44
86	Buenos Aires	19	88	Bangkok	45
25	Lagos	20	27	París	46
54	Shenyang	21	33	Melbourne	47
34	Conakry	22	37	Perth	48
67	Dubai	23	51	Dublín	49
15	Copenhaguen	24	92	Washington	50
48	Qingdao	24	9	Moscou	50
47	Nanjing	26	71	Barcelona	124

Font: Worldwide Cost of Living Survey, City Rankings 2015. Mercer Human Resource Consulting

Impost de societats i IVA a països del món l'any 2016

El tipus impositiu de societats es va apropant a la mitjana europea

Espanya continua a la banda mitjana-alta d'Europa pel que fa al tipus d'IVA amb un 21 %, per sota de països com Grècia (23 %) i Itàlia (22 %), però per sobre d'Alemanya (19 %) o França (20 %). Pel que fa a l'impost de societats, Espanya l'ha reduït el 2015 des del 30 % fins al 28 %, i el 2016 fins al 25 %, i s'aproxima així a la mitjana de la UE (22,1 %). Aquesta rebaixa fiscal se suma a la de l'IRPF, que s'ha implementat gradualment els anys 2015 i 2016. Segons KPMG, altres països de la UE que com Espanya han baixat el tipus de l'impost de societats, però en menor mesura, són Dinamarca i Noruega.

Segons l'estudi de PwC i del Banc Mundial *Paying Taxes 2015*, les empreses espanyoles han pagat una taxa impositiva total del 58,2 % l'any 2015, superior a la mitjana dels països europeus, però força similar a la de fa tres anys enrere (58,6 % el 2012). Per conceptes, cal assenyalar que la major part correspon als impostos sobre el treball (35,7 %), seguit per l'impost de societats (21,9 %) i els altres tributs (0,6 %).

Impost de societats i IVA a països del món. 2016

País	Taxa Base IVA (%)	País	Taxa Base Societats (%)
Hongria	27	Estats Units	40,0
Dinamarca	25	Argentina	35,0
Noruega	25	Índia	34,6
Suècia	25	Bèlgica	34,0
Finlàndia	24	França	33,3
Grècia	24	Japó	32,3
Irlanda	23	Itàlia	31,4
Polònia	23	Austràlia	30,0
Portugal	23	Alemanya	29,7
Eslovènia	22	Luxemburg	29,2
Itàlia	22	Grècia	29,0
Argentina	21	Sud-àfrica	28,0
Bèlgica	21	Canadà	26,5
Espanya	21	Àustria	25,0
Letònia	21	Espanya	25,0
Països Baixos	21	Israel	25,0
República Txeca	21	Noruega	25,0
Àustria	20	Països Baixos	25,0
Eslovàquia	20	Tunísia	25,0
França	20	Xina	25,0
Regne Unit	20	Corea del Sud	24,2
Alemanya	19	Dinamarca	22,0
Xipre	19	Eslovàquia	22,0
Tunísia	18	Suècia	22,0
Israel	17	Portugal	21,0
Luxemburg	17	Finlàndia	20,0
Xina	17	Regne Unit	20,0
Índia	15	Hongria	19,0
Sud-àfrica	14	Polònia	19,0
Austràlia	10	República Txeca	19,0
Corea del Sud	10	*Suïssa	17,9
Japó	8	Eslovènia	17,0
Suïssa	8	Hong Kong	16,5
Canadà	5	Letònia	15,0
Estats Units	---	Irlanda	12,5
Hong Kong	---	Xipre	12,5

Nota: la base de dades original conté 138 països, si bé la taula recull una mostra seleccionada de països de referència
*Dada de l'any 2015

Font: KPMG's Corporate and indirect Tax Rate tables. KPMG

Impost de societats. 2016

(%)

Font: KPMG's Corporate and indirect Tax Rate tables. KPMG

Preu del lloguer d'oficines a ciutats d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica l'any 2015

Els preus de lloguer d'oficines creixen per primera vegada en els darrers sis anys

El preu del metre quadrat del lloguer d'oficines a Barcelona s'ha situat en 234 euros anuals l'any 2015, segons l'informe *EMEA Rents and Yields*, elaborat per CB Richard Ellis. El preu ha augmentat gairebé un 10 % respecte a un any enrere, després que l'any anterior s'hagi mantingut estable i els quatre anteriors hagi disminuït. Aquesta evolució fa que la ciutat de Barcelona hagi pujat cinc posicions; ha passat de la 45a. posició a la 40a. al rànquing de preus de lloguer d'oficines d'un total de 58 ciutats seleccionades de l'àrea d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica. Tot i l'augment de preus d'aquest any, la ciutat de Barcelona continua situada a la franja mitjana-baixa de la mostra seleccionada, amb un preu similar al de Praga o Copenhagen, però bastant per sota del de ciutats de referència com Dublín, Milà, Amsterdam o Lió. En comparació, la ciutat de Madrid es troba en una posició més elevada que Barcelona, amb un preu del lloguer d'oficines de 312 euros el m² i un creixement el darrer any del 5,1 %.

El rendiment obtingut pel lloguer d'oficines a Barcelona ha estat del 4,9 % el 2015, segons CB Richard Ellis, molt similar al de ciutats com Amsterdam, Dublín o Madrid, entre d'altres.

Rendiment de les oficines a ciutats europees. III T 2015

Nota: El rendiment es refereix al retorn de la inversió al sector oficines de cada ciutat

Font: *EMEA Rents and Yields Q3 2015* (Europe, Middle East & Africa).
CB Richard Ellis

Preu del lloguer d'oficines a ciutats d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica. 2015

Rànquing	Ciutat	Var. interanual (%)	Lloguer oficines (€/m²/any)	Rànquing	Ciutat	Var. interanual (%)	Lloguer oficines (€/m²/any)
1	Londres-West End	9,3	1.784	30	Varsòvia	-5,6	288
2	Londres ciutat	11,7	1.017	30	Tel Aviv	0,0	288
3	Ginebra	0,0	825	32	Brussel·les	0,0	285
4	París	0,0	800	33	Lió	7,7	280
5	Moscú	-26,7	788	34	Berlín	2,2	276
6	Zuric	-3,0	767	35	Marsella	-1,9	265
7	Dubai	0,0	735	36	Atenes	4,6	252
8	Dublín	16,7	565	37	Kíev	-14,8	247
9	Estocolm	13,3	552	38	Belfast	14,3	243
10	Milà	2,1	490	39	Budapest	0,0	240
11	Istanbul	0,0	484	40	Praga	0,0	234
12	Manchester	8,3	475	40	Barcelona	9,9	234
13	Frankfurt	4,0	474	42	Copenhaguen	3,0	228
14	Edimburg	7,0	456	43	Rotterdam	0,0	225
15	Oslo	0,0	446	44	Lisboa	0,0	222
16	Hèlsinki	8,8	444	44	Bucarest	2,8	222
17	Abu Dhabi	-2,7	439	46	Lilla	0,0	220
18	Birmingham	5,3	438	47	La Haia	0,0	215
19	Glasgow	3,5	431	48	Utrecht	2,4	210
20	Bristol	3,6	416	49	Vilnius	13,3	204
21	Munic	1,5	402	50	Bratislava	0,0	192
22	Roma	0,0	380	51	Belgrad	6,7	192
23	Amsterdam	1,5	350	51	Tallinn	8,8	192
24	St. Petersburg	-55,9	316	53	Aarhus	9,8	188
25	Düsseldorf	-1,9	312	54	Riga	19,2	186
25	Madrid	5,1	312	55	Zagreb	-1,8	168
27	Viena	0,0	309	56	Johannesburg	5,4	152
28	Göteborg	3,7	303	57	Oporto	0,0	144
28	Hamburg	2,0	300	58	Tessalònica	4,8	120

Font: EMEA Rents and Yields Q3 2015 (EMEA: Europe, Middle East & Africa). CB Richard Ellis

Preu del lloguer de locals comercials a ciutats del món l'any 2015

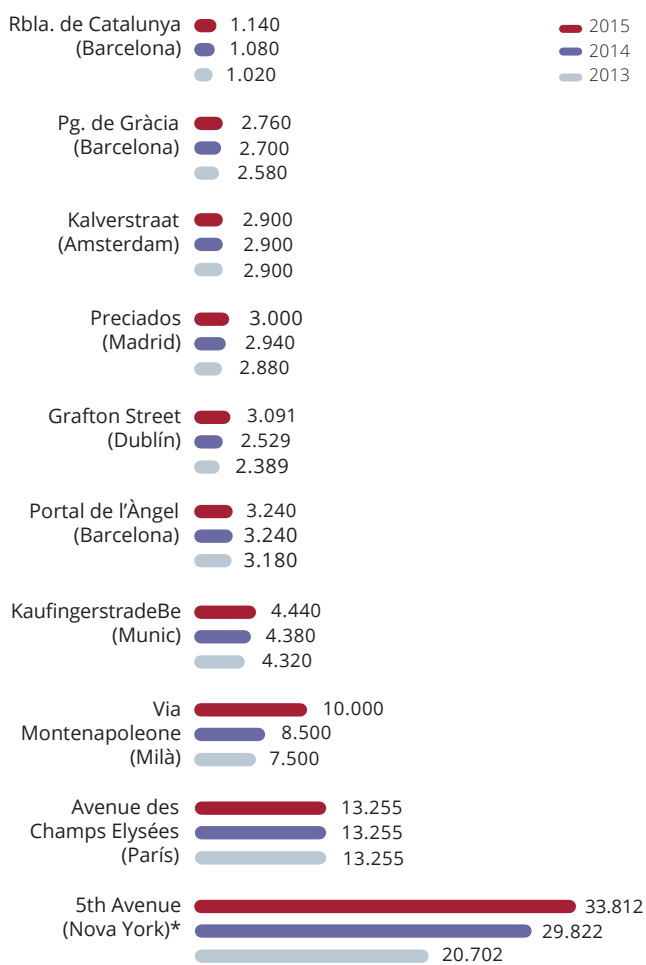
Els preus pugen al centre però es mantenen estables al Portal de l'Àngel

Segons l'estudi *Main Streets Across the World 2015/2016*, de la consultora Cushman & Wakefield, el Portal de l'Àngel repeteix com al carrer més car d'Espanya, i se situa en la 15a. posició del rànquing mundial; baixa una posició respecte a l'any anterior. Concretament, el preu del lloguer d'un local comercial al Portal de l'Àngel és de 3.240 €/m²/any, molt lluny dels 33.812 €/m²/any de la Cinquena Avinguda de Nova York, que és el carrer comercial més car del món; o de l'avinguda dels Camps Elisis (13.255 €/m²/any), el carrer més car d'Europa. En comparació amb l'any anterior, el Portal de l'Àngel ha mantingut estable el preu del m², mentre que el Passeig de Gràcia i la Rambla de Catalunya han registrat un increment del 2,2 % i 5,6 % respectivament.

Al rànquing estatal, el carrer de Preciados de Madrid ocupa la 2a. posició amb un preu de 3.000 €/m²/any; i el tercer lloc és per al Passeig de Gràcia, que assoleix un preu mitjà de 2.760 €/m²/any. Barcelona continua situada en una posició elevada al rànquing mundial de preus dels lloguers comercials, un reflex de l'atractiu global de la ciutat i del bon comportament recent de les vendes, especialment les realitzades als turistes estrangers.

Preu del lloguer de locals comercials (€/m²/any)

(*) El 2014 i 2015 es refereix al carrer Upper 5th Avenue, mentre que els anys anteriors es referia en general a la 5th Avenue. Per tant, la dada del 2014 i les dels anys anteriors no són comparables

Font: *Main Streets Across the World 2015-2016*. Cushman & Wakefield

Preu del lloguer de locals comercials a ciutats del món. 2015

2014	2015	País	Ciutat	Carrer	Lloguer locals comercials (€/m²/any)
1	1	EUA	Nova York	Upper 5th Avenue (49th-60th Sts)	33.812
2	2	Hong Kong (Xina)	Hong Kong	Causeway Bay (main street shops)	23.178
3	3	França	París	Avenue des Champs Elysées	13.255
4	4	Regne Unit	Londres	New Bond Street	12.762
7	5	Itàlia	Milà	Via Montenapoleone	10.000
5	6	Austràlia	Sydney	Pitt Street Mall	8.898
9	7	Suïssa	Zuric	Bahnhofstrasse	8.643
6	8	Japó	Tòquio	Ginza	8.520
8	9	Corea del Sud	Seül	Myeongdong	8.519
10	10	Àustria	Viena	Kohlmarkt	4.620
12	11	Alemanya	Munic	Kaufinger/Neuhauser	4.440
13	12	Xina	Xangai	West Nanjing Road	4.233
11	13	Rússia	Moscú	Stoleshnikov	3.814
16	14	Singapur	Singapur	Orchard Road	3.253
14	15	Espanya	Barcelona	Portal de l'Àngel	3.240
19	16	Irlanda	Dublín	Grafton Street	3.091
18	17	Turquia	Istanbul	Bagdat Caddesi	3.016
17	18	Països Baixos	Amsterdam	Kalverstraat	2.900
15	19	Noruega	Oslo	Karl Johan	2.852
23	20	Taiwan	Taipei	ZhongXiao E. Road	2.640
20	21	Canadà	Toronto	Bloor Street	2.515
21	22	Dinamarca	Copenhaguen	Stroget (Vimmelskaftet inclós)	2.413
22	23	República Txeca	Praga	Wenceslas Square	2.280
26	24	Índia	Nova Delhi	Khan Market	2.276
25	25	Grècia	Atenes	Ermou	2.160
27	26	Finlàndia	Helsinki	City Centre	1.968
28	27	Bèlgica	Anvers	Meir	1.750
30	28	Nova Zelanda	Auckland	Queen Street	1.675
31	29	Luxemburg	Luxemburg	Grand Rue	1.620
24	30	Ucraïna	Kíev	Kreschatik Street	1.616

Nota: aquest rànquing contempla només el carrer comercial més car de cada país

Font: Main Streets Across the World 2015/2016. Cushman & Wakefield

Preu del lloguer del sòl industrial a ciutats d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica l'any 2015

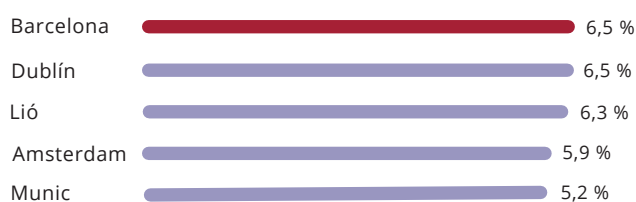
Augmenten els preus per l'increment de la demanda

El preu del lloguer del sòl industrial a Barcelona ha estat de 75 euros per metre quadrat i any el 2015, segons l'informe *EMEA Rents and Yields*, de CB Richard Ellis. Per primera vegada en els darrers anys, el preu del lloguer ha augmentat un 4,2 % interanual, fet que explica que la Ciutat Comtal hagi passat de la 20a. posició al rànquing el 2014 a la 14a. el 2015 d'un total de 50 ciutats seleccionades de l'àrea d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica, i iguala el preu/m² de ciutats com Amsterdam i Rotterdam. Aquesta evolució, que cal relacionar amb la millora de l'activitat industrial, és compartida per bona part de les ciutats europees analitzades, però els augments més importants s'han registrat a Londres, Dublín i Belgrad, mentre que les ciutats que han patit els majors descensos són les ubicades a Rússia, Ucraïna, Turquia i Grècia, en tots els casos per les dificultats econòmiques que viuen aquests països. Cal assenyalar que, a Madrid, el preu del lloguer del sòl industrial és bastant més baix, de 60 euros/m².

Segons CB Richard Ellis, la rendibilitat del lloguer del sòl industrial a Barcelona ha assolit el 6,5 % el 2015, idèntic al d'altres ciutats europees com Dublín i Viena, però inferior al 7,5 % registrat l'any anterior.

Rendiment sòl industrial a ciutats europees. III T 2015

Nota: El rendiment es refereix al retorn de la inversió en sòl industrial per a cada ciutat

Font: *EMEA Rents and Yields Q3 2015* (Europe, Middle East & Africa)
CB Richard Ellis

Preu del lloguer del sòl industrial en ciutats d'Europa, d'Orient Mitjà i d'Àfrica. 2015

Rànquing	Ciutat	Var. interanual (%)	Lloguer sòl industrial (€/m²/any)	Rànquing	Ciutat	Var. interanual (%)	Lloguer sòl industrial (€/m²/any)
1	Abu Dhabi	0,0	219,5	25	Madrid	0,0	60,0
2	Londres	12,0	204,5	25	París	3,5	60,0
3	Ginebra	0,0	183,4	25	Belgrad	11,1	60,0
4	Zuric	6,3	163,0	29	Viena	1,0	58,2
5	Hèlsinki	4,4	144,0	30	St. Petersburg	-48,6	57,9
6	Oslo	0,0	136,9	31	Tallinn	0,0	57,6
7	Dubai	6,4	131,3	32	Copenhaguen	0,0	57,0
8	Glasgow	3,9	98,6	33	Berlín	0,0	55,2
8	Estocolm	0,0	97,3	34	Johannesburg	0,0	55,0
10	Edimburg	8,3	95,0	35	Budapest	0,0	54,0
11	Manchester	0,0	86,9	35	Vilnius	0,0	54,0
12	Istanbul	-3,2	80,6	35	Riga	5,9	54,0
13	Munic	0,0	78,0	38	Praga	3,6	52,2
14	Barcelona	4,2	75,0	39	Roma	0,0	52,0
14	Amsterdam	0,0	75,0	40	Milà	4,2	50,0
14	Rotterdam	0,0	75,0	41	Kiev	-20,4	48,4
17	Frankfurt	0,0	74,4	42	Varsòvia	0,0	48,0
18	Göteborg	-10,0	73,0	43	Brusel·les	4,4	48,0
19	Dublín	11,5	72,5	44	Bratislava	0,0	48,0
20	La Haia	0,0	70,0	45	Lió	2,2	46,0
20	Utrecht	0,0	70,0	46	Bucarest	0,0	45,6
22	Hamburg	0,0	68,4	47	Lilla	0,0	44,0
23	Düsseldorf	3,9	64,8	48	Marsella	0,0	43,5
24	Moscou	-45,1	62,7	49	Lisboa	0,0	39,0
25	Zagreb	-5,7	60,0	50	Atenes	-7,7	36,0

Font: EMEA Rents and Yields Q3 2015. CB Richard Ellis

Nivells salarials a ciutats del món l'any 2015

Barcelona baixa al rànkning de nivell salarial

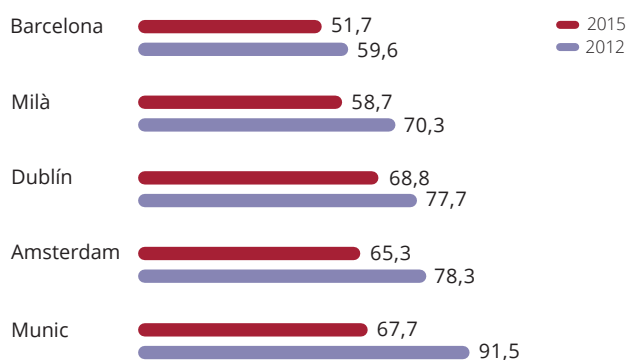

Segons l'informe *Prices & Earnings Around the Globe*, elaborat per UBS, en què s'analitza l'evolució del nivell salarial a 72 ciutats del món, entre 2012 i 2015, el nivell salarial brut a Barcelona ha disminuït amb relació a la ciutat de referència, que és Nova York; una evolució que és compartida per les principals ciutats europees de referència com a conseqüència de la moderació salarial i la depreciació de l'euro. Barcelona disminueix una posició al rànkning mundial i passa de la 29a. posició el 2012 a la 30a. el 2015, i es manté a la franja intermèdia en comparació amb les ciutats europees principals. És a dir, per sota de Dublín, Munic, Amsterdam, Milà o Lió, entre moltes altres, però per sobre de ciutats com Madrid, Lisboa, Praga o Budapest.

La disminució del salari net a Barcelona en el període analitzat (és a dir, un cop descomptats els impostos i les contribucions a la seguretat social) ha estat fins i tot més important que si s'analitza en termes bruts, la qual cosa indica un comportament diferencial dels impostos sobre la renda a Barcelona en relació amb la ciutat de referència (Nova York).

Nivell salarial brut

(Índex Nova York = 100)

Nota: el salari efectiu per hora es calcula a partir de 14 professions. El salari net es calcula després d'impostos i contribucions a la Seguretat Social.

Font: *Prices & Earnings around the Globe 2015*. UBS

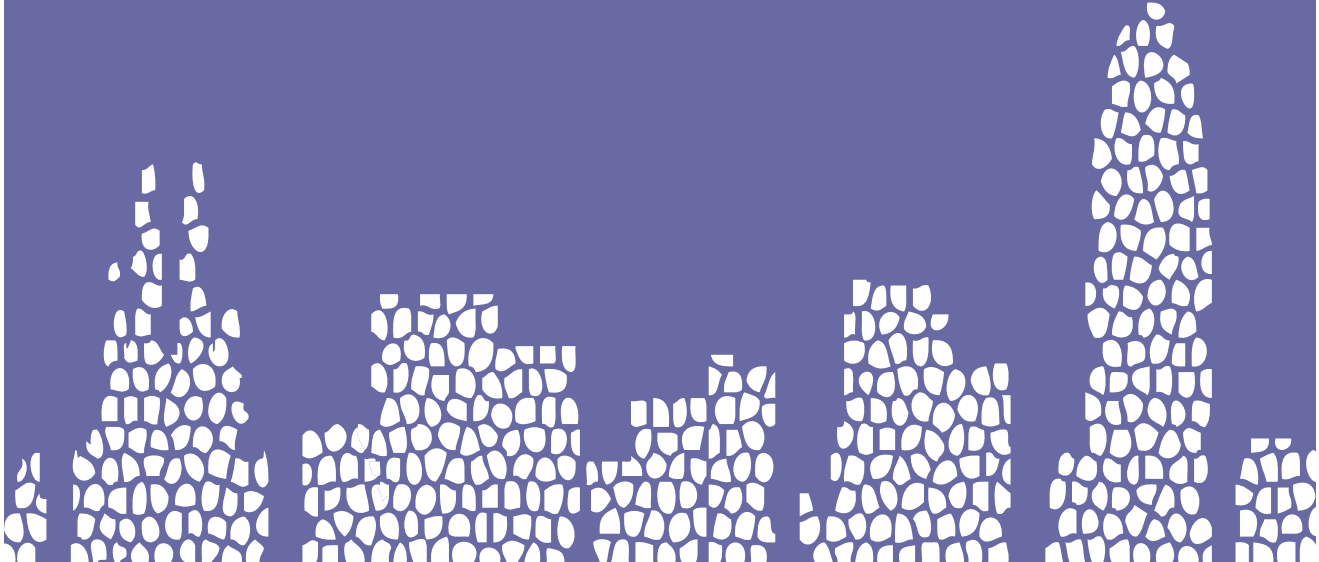
Nivells salarials a ciutats del món. 2015

Rànquing 2015	Ciutat	Salari net (Nova York=100)	Salari brut (Nova York=100)	Rànquing 2015	Ciutat	Salari net (Nova York=100)	Salari brut (Nova York=100)
1	Zuric	141,8	131,3	25	Roma	54,2	60,0
2	Ginebra	135,2	130,1	25	Nicòsia	64,4	59,1
3	Luxemburg	97,1	106,4	25	Milà	53,1	58,7
4	Nova York	100,0	100,0	29	Lió	62,8	58,6
5	Miami	92,9	92,4	30	Barcelona	46,8	51,7
6	Copenhaguen	56,8	92,2	31	Madrid	46,2	50,9
7	Sydney	83,9	89,8	32	Hong Kong	51,3	49,4
8	Oslo	80,4	87,7	33	Tel Aviv	47,3	46,5
9	Los Angeles	88,2	87,5	34	Seül	50,2	45,9
10	Chicago	84,5	85,2	35	Manama	53,1	45,7
11	Mont-real	78,2	77,4	35	Dubai	46,9	40,4
12	Estocolm	63,7	76,0	35	Taipei	38,8	35,1
13	Londres	72,3	75,5	38	Sao Paulo	38,8	34,7
14	Brussel·les	61,1	72,8	39	Ljubljana	32,7	33,6
15	Toronto	69,5	71,4	40	Johannesburg	30,7	32,8
16	Tòquio	66,5	70,1	41	Doha	37,4	32,2
17	Auckland	68,6	70,0	42	Lisboa	32,0	31,9
18	Dublín	64,3	68,8	43	Atenes	28,2	29,8
19	Viena	69,7	68,5	44	Bratislava	27,6	28,4
20	Hèlsinki	62,8	67,8	45	Rio de Janeiro	30,3	26,8
21	Munic	68,2	67,7	46	Istanbul	26,0	26,5
22	Frankfurt	67,1	66,6	47	Tallinn	24,2	26,1
23	Amsterdam	53,3	65,3	48	Varsòvia	22,4	23,2
24	Berlín	64,5	64,0	49	Santiago de Xile	25,1	23,1
25	París	67,1	62,8	50	Buenos Aires	26,3	22,6

Nota: el salari efectiu per hora es calcula a partir de 14 professions. El salari net es calcula després d'impostos i contribucions a la Seguretat Social

Font: *Prices & Earnings around the Globe 2015*. UBS

SÍNTESI DE RESULTATS

Síntesi de resultats

El 2015, l'economia catalana i la de la ciutat de Barcelona avancen en el procés de recuperació de l'activitat i del mercat de treball iniciat el 2013, impulsat per la reactivació de la demanda interna —especialment del consum de les famílies i de la inversió privada— i el bon comportament de les exportacions; i afavorit per factors externs com la depreciació de l'euro, el baix preu del petroli o la política monetària expansiva del BCE. El 2016, es preveu que assoleixin un creixement anual superior al 3 %, malgrat que la creixent inestabilitat internacional després del Brexit i els riscos financers es poden traduir en una certa desacceleració de l'activitat. En aquest entorn, la ciutat de Barcelona ha aconseguit mantenir un bon posicionament econòmic i empresarial en els contextos internacional i europeu a la majoria d'indicadors recollits a l'*Informe 2016*, de l'Observatori Barcelona, i, fins i tot, millorar posicions en alguns d'aquests.

L'evolució positiva de l'economia catalana es confirma amb els resultats de l'enquesta sobre perspectives empresarials per al 2016 d'Eurochambres, ja que són favorables i milloren respecte a l'any anterior. En paral·lel a aquestes bones expectatives, altres indicadors també refermen l'atractiu de Barcelona com a **pol d'activitat econòmica** i la bona imatge que la ciutat té a l'exterior. En aquest àmbit, la ciutat millora el seu posicionament pel que fa a la competitivitat global —on guanya sis posicions i se situa la 20a. del món—, segons el *Global City Index 2016*, de la Mori Memorial Foundation, i es posiciona en 14è. Lloc com a ciutat del món amb millor reputació al *City RepTrak 2016* —tot i que baixa posicions respecte a l'any anterior. La Ciutat Comtal també genera confiança en l'àmbit de la inversió internacional, com ho mostra el fet que ocupa la 8a. posició entre les principals àrees urbanes del món en captació de projectes d'inversió estrangera en el període 2012-2016, segons KPMG. D'altra banda, se situa entre les primeres cinc ciutats del món en nombre de delegats i delegades i en nombre de congressos internacionals organitzats en el període 2012-2015, segons l'ICCA. Així mateix, destaca pel seu esperit emprenedor i les oportunitats de negoci que ofereix, amb una taxa d'activitat emprenedora (TEA) que se situa al 6,1 % a la província de Barcelona el 2015, per sobre de les d'Alemanya, Noruega o Itàlia, però per sota de la mitjana de la Unió Europea (7,6 %).

El capítol de **qualitat de vida, cohesió social i sostenibilitat** de l'informe es renova aquest any amb la incorporació de nous indicadors de cohesió social referits a dos temes —la desigualtat i el risc de pobresa i exclusió

social— que han esdevingut centrals en el debat polític i social. Pel que fa a les dimensions associades a una bona qualitat de vida, Barcelona és considerada la 15a. ciutat més segura del món, segons *The Safe Cities Index 2015*, i la 3a. en l'àmbit de l'esport, segons el *Ranking of Sports Cities 2015*. Quant a la sostenibilitat, és també una de les ciutats amb millors resultats en dimensions associades a aspectes mediambientals segons el *Sustainable Cities Index 2016*, i presenta un volum relativament baix d'emissions de CO₂ equivalent per habitant en comparació amb altres ciutats del món. Respecte als indicadors que fan referència a la cohesió social, que han evolucionat de forma desfavorable durant la crisi, el coeficient de Gini a Catalunya té un valor molt similar al de la mitjana de l'OCDE, mentre que la taxa de risc de pobresa o exclusió social es manté inferior a la de la Unió Europea.

Pel que fa al **mercat laboral** en el seu conjunt, cal esmentar que des de l'any 2014 s'ha produït una millora en línia amb la recuperació econòmica, si bé la taxa d'ocupació a Catalunya es manté per sota de la mitjana europea per setè any consecutiu. En aquest context, el 2015, Barcelona ha creat ocupació neta per segon any consecutiu, després de sis anys d'ajust laboral, i registra un descens interanual rellevant de la població aturada, tot i que la taxa d'atur encara es manté clarament per sobre de la mitjana europea.

En l'àmbit de la **formació superior**, Barcelona és un referent en formació empresarial, ja que és l'única urbs europea amb dues institucions docents (IESE i ESADE) entre les deu millors escoles de negocis del continent europeu, segons *The Financial Times* i *The Economist Intelligence Unit*. Barcelona també destaca pel seu capital humà qualificat. Així, el percentatge de persones treballadores al Principat que té estudis universitaris continua clarament per sobre de la mitjana de la Unió Europea (44,6 % i 35 % respectivament) i en el cas de les dones treballadores supera per primera vegada el 50 %, segons dades de l'Eurostat per a l'any 2015.

En l'àmbit del **coneixement i la tecnologia**, la Ciutat Comtal es manté ben posicionada a escala europea i avança com a referent en emprenedoria tecnològica. Segons l'*European Digital City Index 2016*, Barcelona es posiciona com a la 9a. ciutat europea en el recolzament a l'emprenedoria digital d'entre les 60 principals ciutats europees. L'estratègia d'impuls a la recerca ha permès que Barcelona s'hagi situat com a 5a. ciutat d'Europa i 17a.

del món en producció científica, segons l'informe anual elaborat per la Universitat Politècnica de Catalunya, si bé —tot i mantenir el nombre de publicacions en relació amb el 2014— perd sis posicions al rànquing mundial. Així mateix, cal destacar la massa crítica de l'ocupació en sectors d'alt valor afegit l'any 2015: Catalunya ha estat la 5a. regió d'Europa amb major nombre de població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta, la 7a. quant a població treballadora en ciència i tecnologia, i la 9a. quant a població ocupada en serveis de coneixement i tecnologia punta. En l'àmbit de la innovació, els resultats de les darreres dades disponibles per a l'any 2013 mostren un augment tant del nombre de patents PCT totals com tecnològiques sol·licitades a l'àrea de Barcelona.

El sector **turístic** continua sent un dels motors de l'activitat econòmica de la ciutat. Amb una evolució favorable, Barcelona continua molt ben posicionada com a ciutat líder d'atracció de turisme, tant a nivell europeu com internacional. Així, el 2015, la Ciutat Comtal va assolir una xifra rècord de turistes en allotjament, que s'aproxima als 9 milions i que suposa un increment del 6,4 % respecte a l'any anterior, segons dades de Turisme de Barcelona. La bona posició de Barcelona com a destí del turisme internacional queda patent a l'informe *Top Cities Destination Ranking 2014*, on Barcelona es posiciona com a la 8a. ciutat d'Europa i la 26a. del món en nombre de visitants internacionals. Així mateix, segons l'*European Cities Marketing Benchmarking Report 2016*, Barcelona és la 6a. ciutat europea amb més pernoctacions de turistes internacionals, només per darrere de Londres, París, Berlín, Roma i Madrid. Aquest bon comportament del turisme es veu reforçat pel bon posicionament quant a qualitat de les infraestructures d'accés a la ciutat. D'una banda, el 2015, el port de Barcelona es manté per quinzè any consecutiu com a 1r. port base d'Europa per a creuers, amb 2.540.000 creueristes, un 7,4 % més que l'any anterior, segons les dades de MedCruise. De l'altra, l'aeroport del Prat es manté entre els deu principals aeroports d'Europa per volum de passatgers l'any 2015 i assoleix una xifra rècord de 39,7 milions de passatgers (el 5,7 % més que l'any anterior), segons l'*Airport Traffic Report*, d'ACI Europe.

La Ciutat Comtal continua sent competitiva en termes de **preus i costos** a nivell mundial, atès que té un nivell de preus i salaris que se situen a la franja mitjana-baixa del conjunt de grans ciutats europees. Tanmateix, la recuperació econòmica ha iniciat el 2015 una tendència a l'alça

en els preus del lloguer del sòl industrial, d'oficines i de locals comercials que trenca amb la tendència registrada durant els darrers anys, però que no altera substancialment la seva posició als rànquings; reflecteix, així, una millora de la situació econòmica i el creixent atractiu que té la ciutat als mercats globals. Quant al cost de la vida, Barcelona ha baixat posicions al rànquing de l'índex de cost de la vida en relació amb la ciutat de referència (Nova York) el 2015, segons Mercer Human Resource Consulting. És una evolució que respon a factors —la nul·la inflació, la moderació salarial i la depreciació de l'euro— que fan que, en comparació amb altres ciutats europees, el nivell salarial a Barcelona se situï a la banda mitjana-baixa. Pel que fa a la fiscalitat, s'ha produït una baixada en el tipus impositiu de l'impost de societats que l'ha situat al 25 % el 2016, de manera que Espanya s'apropa a la mitjana europea, una rebaixa que se suma a la reducció de l'IRPF que s'ha fet esglaonadament entre 2015 i 2016.

Per sisè any consecutiu, l'*Informe 2016*, de l'Observatori Barcelona, presenta el monogràfic **Clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)**, que analitza l'evolució de l'activitat l'any 2015 i la situació de la marxa dels negocis els tres primers trimestres de l'any 2016 i la previsió per al quart trimestre. Aquesta anàlisi posa de manifest la consolidació de la recuperació econòmica durant el 2015 i 2016, i presenta els millors resultats de l'*Enquesta del clima empresarial* a l'AMB des del 2009. La situació empresarial sobre la marxa dels negocis a l'AMB és positiva els tres primers trimestres de l'any 2016, i es manté el ritme de creixement assolit el 2015. De cara al quart trimestre del 2016, l'empresariat de l'AMB assenyalava que la marxa dels negocis continuarà sent positiva, sobretot al sector del comerç, en línia amb l'any anterior.

Síntesi de resultats

	 Competitivitat global	 Millor reputació	 Projectes d'inversió estrangera	 Taxa d'activitat emprenedora ^{1,3}	 Perspectives empresarials, exportacions ^{1,3}	 Organització de congressos internacionals	 Ciutats segures	 Ciutats de l'esport	 Coeficient GINI ^{1,2,4}	 Taxa de risc de pobresa o exclusió social ^{1,2,4}
	2016	2016	2012-2016	2015	2016	2015	2015	2015	2013	2015
1	Londres	Sydney	Londres	Brasil	Portugal	Berlín	Tòquio	Londres	Hèlsinki	Praga
2	Nova York	Viena	Xangai	Argentina	Espanya	París	Singapur	Lausana	Bratislava	Hèlsinki
3	Tòquio	Zuric	Hong Kong	Canadà	Romania	Barcelona	Osaka	Barcelona	Copenhaguen	Estocolm
4	París	Toronto	Sao Paulo	Estònia	Bèlgica	Viena	Estocolm	Rio de Janeiro	Budapest	Oslo
5	Singapur	Estocolm	Nova York	Xina	Eslovènia	Londres	Amsterdam	Tòquio	Berlín	Bratislava
6	Seül	Edimburg	París	Estats Units	Croàcia	Madrid	Sydney	Pequín	Lió	Ljubljana
7	Hong Kong	Mont-real	Sydney	Eslovàquia	Barcelona	Singapur	Zuric	Edmonton	Munic	Amsterdam
8	Amsterdam	Roma	Barcelona	Irlanda	Estònia	Istanbul	Toronto	Sydney	Oslo	Milà
9	Berlín	Vancouver	Pequín	Polònia	Bulgària	Lisboa	Melbourne	París	Tòquio	Copenhaguen
10	Viena	Copenhaguen	Dublín	Hongria	Turquia	Copenhaguen	Nova York	Los Angeles	Milà	Berna
11	Frankfurt	Hèlsinki		Mitjana UE	Lituània	Praga	Hong Kong	Melbourne	Estocolm	Barcelona
12	Xangai	Venècia		Suïssa	Àustria	Amsterdam	San Francisco	Copenhaguen	Varsòvia	Madrid
13	Los Angeles	Melbourne		Països Baixos	Sèrbia	Brussel·les	Taipei	Vancouver	Barcelona	Bucarest
14	...	Barcelona		---	Xipre	Seül	Mont-real	Glasgow	Toronto i Ottawa	Varsòvia
15	20 Barcelona	Madrid		Barcelona	Eslovàquia	Hong Kong	Barcelona	Toronto	Viena	Budapest

¹ El rànquing fa referència a una mostra seleccionada   ² El rànquing fa referència a regions o províncies   ³ El rànquing fa referència a països   ⁴ Rànquing de menys a més valor

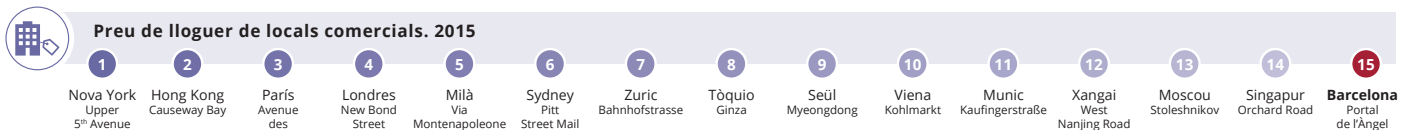
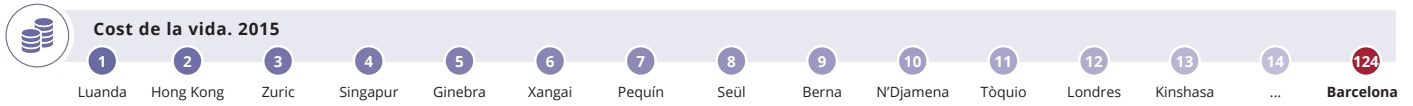
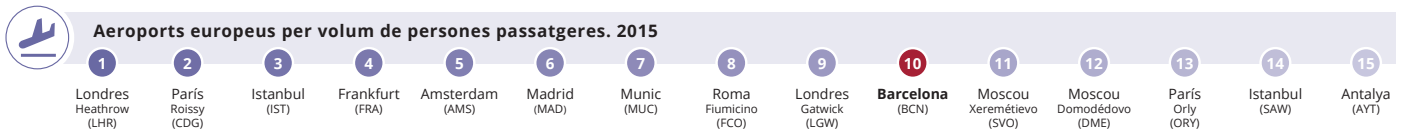
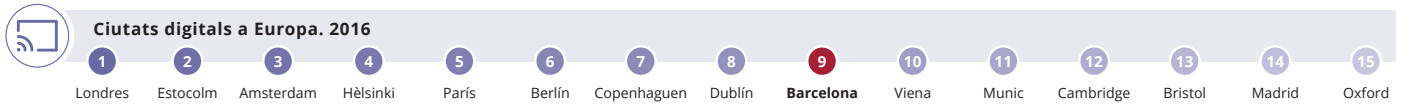
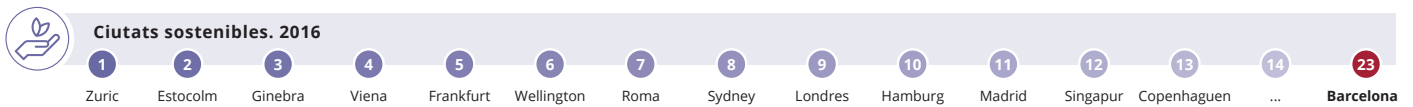
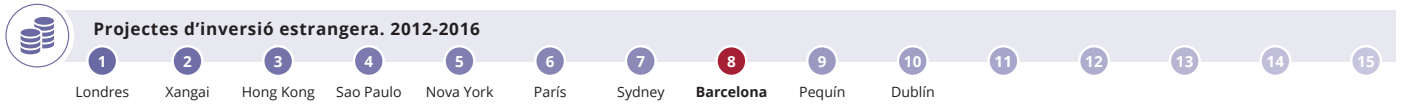
 Ciutats sostenibles	 Emissions de CO ₂ equivalent per capita ^{1,3,4}	 Taxa d'ocupació ^{1,2}	 Taxa d'atur ^{1,2,4}	 Persones treballadores amb estudis universitaris ^{1,2}	 Escoles de negocis	 Població ocupada en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta ²	 Persones treballadores en ciència i tecnologia ²	 Producció científica	 Sol·licitud de patents PCT ^{1,2}	
2016	2016	2015	2015	2015	2016	2015	2015	2015	2013	
Zuric	Recife	Munic	Munic	Londres	Fontainebleau Insead	Stuttgart	París	Pequín	Tòquio	1
Estocolm	Addis Abeba	Estocolm	Praga	Oslo	Londres London Business School	Milà	Londres	Londres	San José	2
Ginebra	Lagos	Stuttgart	Stuttgart	Bilbao	Cambridge University of Cambridge: Judge	Munic	Madrid	Xangai	Boston	3
Viena	Lima	Oslo	Frankfurt	Hèlsinki	Madrid IE Business School	Istanbul	Varsòvia	Nova York	Seül	4
Frankfurt	Oslo	Amsterdam	Oslo	Edimburg	Lausana IMD	Barcelona	Istanbul	Seül	Nova York	5
Wellington	Barcelona	Copenhaguen	Budapest	Brussel·les	París HEC Paris	Karlsruhe	Lió	Boston	Los Angeles	6
Roma	París	Praga	Edimburg	Madrid	Barcelona Iese Business School	Torí	Barcelona	Tòquio	Houston	7
Sydney	Quito	Frankfurt	Amsterdam	Copenhaguen	Barcelona Esade Business School	Bolonya	Milà	París	Osaka	8
Londres	Mèxic	Edimburg	Londres	Estocolm	Milà SDA Bocconi	Düsseldorf	Munic	Madrid	Seattle	9
Hamburg	Rio de Janeiro	Hèlsinki	Varsòvia	París	Oxford University of Oxford: Saïd	Lió	Sevilla	Baltimore	Chicago	10
Madrid	Madrid	Rotterdam	Manchester	Dublín	Londres Imperial College Business School	Colònia	Marsella	Moscou	Munic	11
Singapur	Vancouver	Londres	Copenhaguen	Glasgow	Lancaster Lancaster University	París	Berlín	Chicago	Stuttgart	12
Copenhaguen	Seül	Manchester	Estocolm	Amsterdam	Londres City University Cass	Frankfurt	Stuttgart	Toronto	Estocolm	13
---	Londres	...	...	...	Manchester Alliance Business School	Madrid	Colònia	...	...	14
23 Barcelona	Wellington	25 Barcelona	29 Barcelona	16 Barcelona	Lisboa The Lisbon MBA	Varsòvia	Rotterdam	17 Barcelona	19 Barcelona	15

¹ El rànquing fa referència a una mostra seleccionada   ² El rànquing fa referència a regions o províncies   ³ El rànquing fa referència a països   ⁴ Rànquing de menys a més valor

	 Ciutats digitals	 Aeroports de persones passatgeres	 Turistes internacionals	 Creueristes a Europa	 Cost de la vida	 Impost de Societats ^{1,3}	 Preu de lloguer d'oficines	 Preu de lloguer de locals comercials	 Preu de lloguer del sòl industrial	 Nivells salarials
	2016	2015	2014	2015	2015	2016	2015	2015	2015	2015
1	Londres	Londres Heathrow (LHR)	Hong Kong	Barcelona	Luanda	Estats Units	Londres-West End	Nova York Upper 5th Avenue	Abu Dhabi	Zuric
2	Estocolm	París-Roissy (CDG)	Londres	Civitavecchia	Hong Kong	Argentina	Londres ciutat	Hong Kong Causeway Bay	Londres	Ginebra
3	Amsterdam	Istanbul (IST)	Singapur	Illes Balears	Zuric	Índia	Ginebra	París Avenue des Champs-Élysées	Ginebra	Luxemburg
4	Hèlsinki	Frankfurt (FRA)	Bangkok	Venècia	Singapur	Bèlgica	París	Londres New Bond Street	Zuric	Nova York
5	París	Amsterdam (AMS)	París	Marsella	Ginebra	França	Moscú	Milà Via Montenapoleone	Hèlsinki	Miami
6	Berlín	Madrid (MAD)	Macau	Nàpols	Xangai	Japó	Zuric	Sydney-Pitt Street Mall	Oslo	Copenhaguen
7	Copenhaguen	Munic (MUC)	Dubai	Savona	Pequín	Itàlia	Dubai	Zuric Bahnhofstrasse	Dubai	Sydney
8	Dublín	Roma-Fiumicino (FCO)	Shenzhen	El Pireu	Seül	Austràlia	Dublín	Tòquio Ginza	Glasgow	Oslo
9	Barcelona	Londres-Gatwick (LGW)	Nova York	Ports de Tenerife	Berna	Alemanya	Estocolm	Seül Myeongdong	Estocolm	Los Angeles
10	Viena	Barcelona (BCN)	Istanbul	Gènova	N'Djamena	Luxemburg	Milà	Viena Kohlmarkt	Edimburg	Chicago
11	Munic	Moscú Xeremétievo (SVO)	Kuala Lumpur	Dubrovnik/Korčula	Tòquio	Grècia	Istanbul	Munic Kaufingerstraße	Manchester	Mont-real
12	Cambridge	Moscú Domodédovo (DME)	Antalya	Kusadasi	Londres	Sud-àfrica	Manchester	Xangai West Nanjing Road	Istanbul	Estocolm
13	Bristol	París-Orly (ORY)	Seül	Livorno	Kinshasa	Canadà	Frankfurt	Moscú Stoeshnikov	Munic	Londres
14	Madrid	Istanbul (SAW)	...	La Valletta	...	Àustria	...	Singapur Orchard Road	Barcelona	...
15	Oxford	Antalya (AYT)	26 Barcelona	La Spezia	124 Barcelona	Barcelona	40 Barcelona	Barcelona Portal de l'Àngel	Amsterdam	30 Barcelona

¹ El rànquing fa referència a una mostra seleccionada   ² El rànquing fa referència a regions o províncies   ³ El rànquing fa referència a països   ⁴ Rànquing de menys a més valor

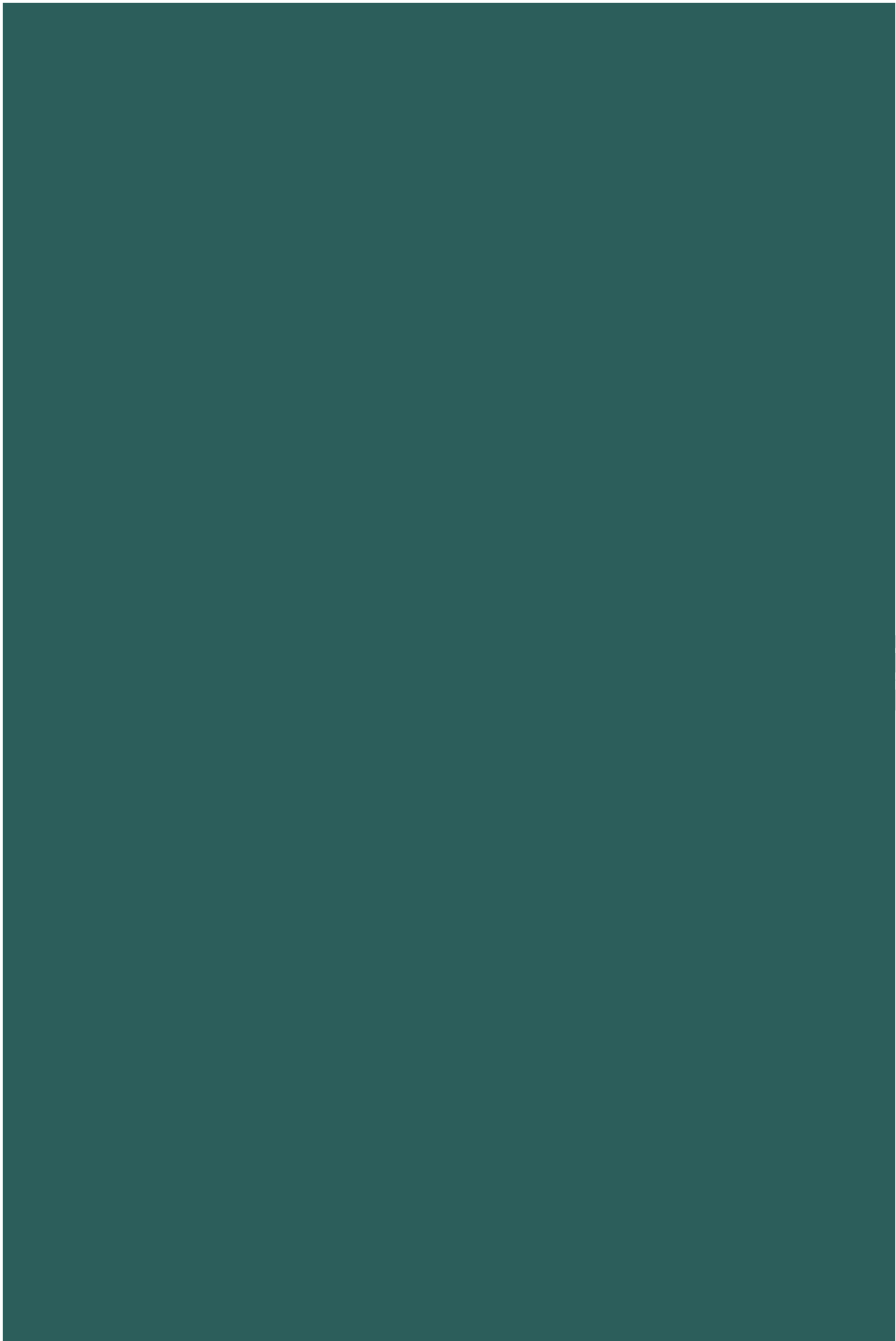
Posicionament de Barcelona en rànquings internacionals de ciutats

MONOGRÀFIC

Clima empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Situació 2015 i perspectives per al 2016

Resum executiu

Millors resultats des del 2009

El 2015 es registren els millors resultats de l'*Enquesta de clima empresarial* a l'AMB des del 2009 (inici de la sèrie), en línia amb la millora de la conjuntura econòmica:

- La marxa dels negocis es torna positiva després d'anys de retrocés
- La caiguda dels preus de venda encara és moderada
- L'ocupació augmenta per primer cop des del 2009
- La inversió és positiva a l'AMB per segon any consecutiu

Bons resultats a tots els sectors analitzats

- La marxa dels negocis, l'ocupació i la inversió ja són positives a tots els sectors en mitjana anual, a excepció de la construcció, que ha assolit valors positius el quart trimestre
- L'hostaleria destaca per ser el sector amb una evolució més positiva per a totes les variables analitzades (marxa dels negocis, preus, ocupació i inversió)
- La construcció, tot i que continua sent l'únic sector amb saldos lleugerament negatius, registra la millora més pronunciada, juntament amb l'hostaleria

Factors que limiten la bona marxa

Pel que fa als factors que limiten la bona marxa dels negocis el 2015:

- La feblesa de la demanda continua sent el factor més esmentat per les empreses, però, no obstant això, perd rellevància per tercer any consecutiu
- Per contra, l'augment de la competència, el segon factor més esmentat, augmenta i guanya pes, i s'acosta cada cop més a la feblesa de la demanda
- El tercer factor, les dificultats de finançament, també perd importància amb relació a la resta de factors, però encara és rellevant des d'una perspectiva històrica

Perspectives positives

- La marxa dels negocis és positiva els tres primers trimestres de l'any 2016, i manté el ritme de creixement respecte a l'any anterior.
- Les perspectives de la marxa dels negocis per al quart trimestre 2016 són positives i es mantenen estables respecte a un any enrere.

Situació i evolució del clima empresarial el 2015

La marxa dels negocis ha estat positiva a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, per primer cop des del 2009

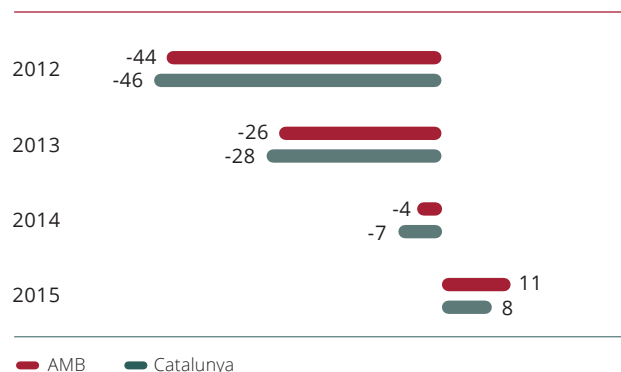

El 2015 la situació de la **marxa dels negocis** ha millorat de forma molt significativa respecte a un any enrere, tant en l'àmbit català com en l'Àrea Metropolitana de Barcelona, segons l'*Enquesta de clima empresarial* de la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Idescat. Per primera vegada des de l'inici de la realització d'aquesta enquesta l'any 2009, la marxa de negocis presenta uns saldos positius, tant per a l'AMB com per a Catalunya. Aquests resultats posen de manifest la millora de la conjuntura econòmica durant el 2015, en línia amb l'avanç del creixement del PIB de Catalunya, que l'Idescat estima en un 3,4%. Aquest creixement ha estat resultat de la recuperació de la demanda interna, especialment del consum de les famílies, així com dels bons resultats de l'exportació.

Efectivament, el percentatge de l'empresariat que considera la marxa dels negocis favorable ha augmentat, des del 22% el 2014 fins al 27% el 2015, alhora que ha disminuït el percentatge de l'empresariat que l'ha assenyalat desfavorable, des del 26% fins al 16% en el mateix període. Les dades trimestrals posen de manifest que aquesta millora s'ha anat produint progressivament al llarg del 2015 fins a assolir, el darrer trimestre de l'any, el saldo més positiu de la sèrie disponible.

Situació de la marxa dels negocis en el conjunt de l'economia¹. Comparativa amb Catalunya

Saldos², en %

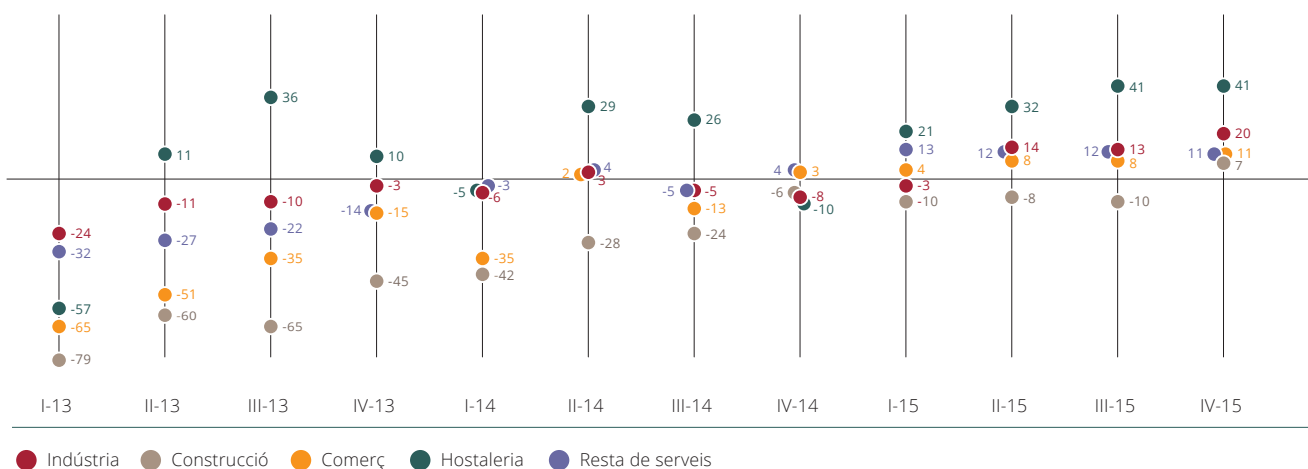

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

1. Els resultats per al conjunt de l'economia són l'agregació dels resultats de la indústria, la construcció, el comerç, l'hostaleria i la resta de serveis. A partir del 2013 ja no es presenten resultats de l'enquesta per a Espanya perquè no estan disponibles. L'INE només publica els resultats de l'Indicador de Clima Empresarial Harmonitzat per al global d'Espanya i per sectors.
2. El saldo és la diferència entre el percentatge d'establiments empresarials que assenyalen que la variable d'anàlisi en qüestió ha estat positiva i el percentatge d'establiments que assenyalen que ha estat negativa. Cal esmentar que en el cas del sector de l'hostaleria els saldos presenten estacionalitat, però les sèries són massa curtes per poder desestacionar-les.

Situació de la marxa dels negocis, per sectors

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

La marxa dels negocis al conjunt de Catalunya també ha millorat de forma considerable el 2015, si bé continua sent més positiva a l'AMB, ja que el percentatge de l'empresariat català que assenyalava que la marxa dels negocis ha estat favorable és del 26%, una mica inferior al 27% de l'AMB, mentre que el percentatge que l'assenyala com a desfavorable és del 17%, superior al 16% de l'AMB.

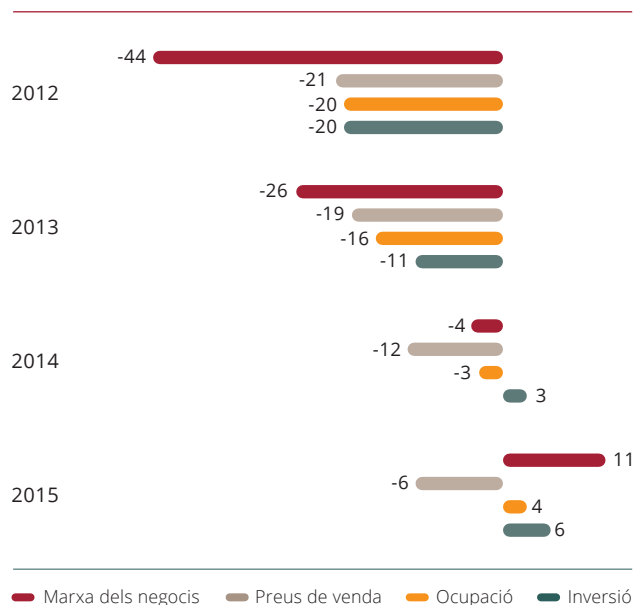
Aquesta millora de la marxa dels negocis ha estat generalitzada a tots els sectors en el darrer trimestre del 2015, si bé en mitjana anual el sector de la construcció encara registra un lleuger descens respecte a l'any anterior.

Els **preus de venda** a l'AMB continuen suavitzant la caiguda el 2015 per tercer any consecutiu com a resultat de la reactivació de la demanda, si bé la caiguda dels preus de producció com a conseqüència dels baixos preus del petroli i les matèries primeres podria frenar aquest procés l'any 2016. Així, el saldo entre respostes positives (augment dels preus) i negatives (disminució dels preus) continua sent negatiu, però menor que en els tres anys anteriors. Les dades trimestrals de l'enquesta mostren un descens dels preus força estable al llarg de tot l'any. D'altra banda, els resultats per sectors assenyalen que la moderació de la caiguda dels preus ha estat generalitzada, tot i que l'hostaleria és l'únic sector que registra un saldo positiu anual (increment de preus), fet que es dona per primer cop des del 2009.

L'**ocupació** a l'AMB també registra un molt bon comportament l'any 2015, ja que pràcticament es crea ocupació a tots els sectors, fet que no succeïa des de l'inici de la sèrie, l'any 2009. Així, l'ocupació registra un augment del percentatge de respostes positives (creixement de les persones ocupades), des del 15% el 2014 fins al 18% el 2015; i alhora disminueix el percentatge de respostes negatives (disminució de les persones ocupades), des del 18% el 2014 fins al 13% el 2015. Sectorialment, la construcció —tot i que encara és l'únic sector amb un saldo negatiu el 2015— ha protagonitzat la millora més substancial. Destaca també l'hostaleria per presentar l'augment més pronunciat de les persones ocupades el 2015 per segon any consecutiu. Els resultats trimestrals posen de manifest que la millora de l'evolució de l'ocupació s'ha donat especialment els darrers tres trimestres del 2015, en què es registren saldos lleugerament positius. Aquest bon resultat confirma el canvi de tendència que s'observa en el mercat de treball des del 2014, tal com assenyalen les dades de l'EPA i de les persones afiliades a la Seguretat Social tant per a Catalunya com per a la província de Barcelona. Així, el nombre de persones afiliades a Catalunya ha crescut un 3,5% de mitjana el 2015, i a la província de Barcelona ho ha fet en un 3,8%. Ara bé, tot i que és una

Evolució del clima empresarial en el conjunt de l'economia a l'AMB

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

bona notícia, encara queda un llarg recorregut per assolir els nivells d'ocupació d'abans de la crisi.

L'evolució de la **inversió** també millora respecte a l'any anterior i registra un saldo lleugerament positiu per segon any consecutiu. Aquesta millora general obeeix al creixement de les respostes positives (augment de la inversió), que passa del 21% el 2014 al 22% el 2015, alhora que disminueix el de les respostes negatives (descens de la inversió), que ha passat del 18% el 2014 al 16% el 2015. Podem relacionar aquest fet amb l'evolució alcista que registra la Formació Bruta de Capital a Catalunya, que ha registrat un increment del 5,6% anual de mitjana en els primers tres trimestres del 2015. Per sectors, l'hostaleria i el comerç són els que registren un augment del saldo positiu més important aquest any, mentre que la construcció ha passat d'un saldo molt negatiu el 2014 a un saldo molt proper a l'estabilitat (-1%). Tanmateix, no tots els sectors de l'enquesta registren aquesta important millora el 2015: la indústria i la resta de serveis experimenten un saldo positiu però una mica inferior al del 2014.

Tal com s'ha esmentat, la marxa dels negocis és més positiva a l'AMB que a Catalunya. En canvi, la inversió és més positiva a Catalunya. Quant a la ocupació i als preus, en ambdós territoris es registra pràcticament la mateixa evolució.

Resultats sectorials

La millora de la marxa dels negocis a l'AMB l'any 2015 ha estat de forma generalitzada a tots els sectors de l'AMB analitzats en l'*Enquesta de clima empresarial*, però, sens dubte, l'hostaleria és el sector que presenta els millors resultats a totes les variables analitzades i el que registra les millores més pronunciades. Tanmateix, cal destacar la notable millora que ha experimentat la construcció, tot i que encara segueix sent l'únic sector amb uns saldos negatius per al conjunt de l'any. També cal destacar el gens menyspreable avanç que experimenten la indústria, el comerç i la resta de serveis.

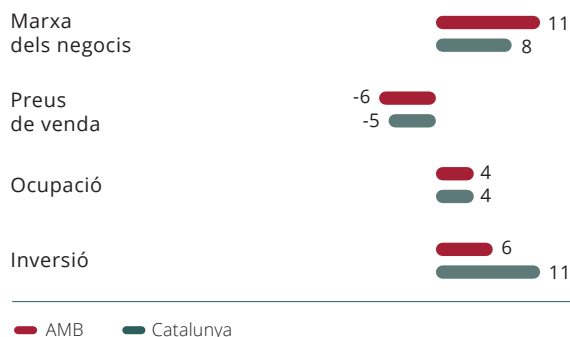
El sector de la **indústria**³ a l'AMB millora en totes les variables analitzades l'any 2015, excepte en la inversió. Efectivament, la marxa dels negocis millora a la indústria i assoleix un saldo positiu per primera vegada en els darrers anys. Les dades de producció industrial publicades per l'INE també assenyalen la dinàmica positiva de la indústria el 2015: l'IPI a la indústria catalana ha registrat un creixement del 2,5%, vers l'1,6% del 2014.

Aquesta millora de la marxa dels negocis a la indústria ha estat afavorida pels bons resultats assolits per l'**exportació**, que ha estat el factor impulsor de l'activitat industrial durant els darrers anys de la crisi. Efectivament, els resultats de l'enquesta mostren un saldo positiu per a aquesta variable, 7%, i se situa a un nivell similar a l'assolit els anys 2012 i 2013. Aquest bon resultat de l'exportació queda confirmat amb les dades de la Secretaria d'Estat de Comerç, que mostren un creixement de les exportacions de béns a la província de Barcelona del 6,1% durant el 2015, més del doble del creixement assolit l'any anterior (del 3%). A més a més, els resultats de l'Enquesta de clima empresarial mostren un saldo més positiu per a l'exportació en el sector industrial a l'AMB el 2015 que al conjunt del Principat.

Pel que fa als **preus de venda**, aquests han registrat una caiguda més suau que l'any anterior. El 2015, el percentatge d'empresaris que ha assenyalat un creixement dels preus ha augmentat lleugerament fins al 5%, alhora que ha disminuït el percentatge d'empresaris que n'ha assenyalat un descens, fins al 10% (14% el 2014).

Clima empresarial en el conjunt de l'economia. 2015 Comparativa amb Catalunya

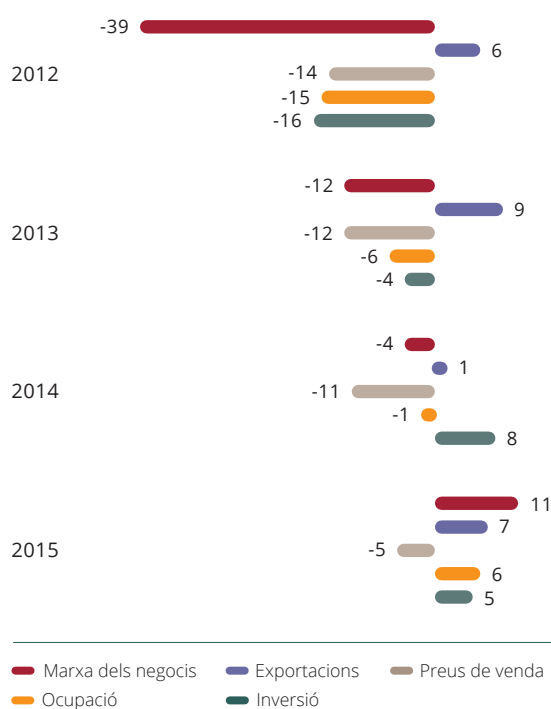
Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Evolució del clima empresarial a la indústria a l'AMB

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

3. A partir de l'any 2013 l'enquesta ha ampliat les branques industrials analitzades per cobrir el conjunt de la indústria i no només la manufacturera, com s'havia fet fins al 2012.

Tanmateix, l'indicador en el qual la indústria registra una millora més important el 2015, a banda de la marxa dels negocis, és l'**ocupació**. Aquest any, el sector experimenta un augment de l'ocupació a l'AMB per primer cop des de l'inici de la sèrie disponible. És a dir, el percentatge de l'empresariat que ha assenyalat un augment de l'ocupació és més elevat que el que n'ha assenyalat una disminució (el 17% i el 12% respectivament). Però sobretot cal destacar el segon i el quart trimestre de l'any, en què el sector ha registrat un saldo considerablement positiu.

En termes d'**inversió**⁴, tal com ja s'ha esmentat, el sector industrial modera lleugerament el seu creixement respecte a l'any anterior, ja que el percentatge d'empreses que ha assenyalat que la inversió creix es manté igual (25%) i continua superant al percentatge que ha assenyalat que disminueix (tot i que augmenta del 17% el 2014 al 20% el 2015).

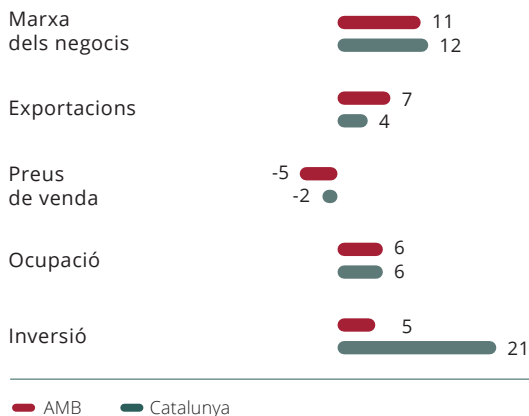
L'evolució de la marxa dels negocis a la indústria ha estat similar a l'AMB i a Catalunya, mentre que la inversió s'ha comportat clarament millor a Catalunya i, les exportacions, a l'AMB. L'ocupació, d'altra banda, ha tingut un comportament força similar a les dues àrees.

El sector de la **construcció** continua registrant els saldos més negatius, però destaca per ser també el que registra les millores més marcades en gairebé totes les variables analitzades (en reduir més el saldo en punts percentuals), de forma que la caiguda es desaccelera. Això ha estat possible gràcies a la consolidació de la recuperació que ha mostrat l'activitat constructora durant l'any 2015, després del dur procés d'ajust que es va iniciar a mitjan 2008. De fet, el sector ha registrat una taxa positiva del VAB el 2015, després de set anys consecutius en recessió. Així ho mostren els indicadors de l'activitat residencial: els preus de l'habitatge han començat a créixer, els crèdits hipotecaris també han començat a repuntar i ha augmentat la venda d'habitatges. Per contra, la licitació d'obres públiques ha registrat un descens el 2015.

Pel que fa a la **marxa dels negocis**, el percentatge de l'empresariat que l'assenyala com a favorable ha augmentat lleugerament fins al 17% (11% el 2013), i el que l'assenyala com a desfavorable s'ha reduït considerablement, fins al 22% el 2015 (36% el 2014). Tot i que el saldo segueix sent negatiu, ja no dista gaire en comparació a altres sectors amb valors positius analitzats en l'enquesta. Així mateix, cal destacar que el darrer trimestre del 2015 s'ha registrat el percentatge més baix de l'empresariat que considera una marxa dels negocis desfavorable des del 2009 (16%), alhora

Clima empresarial a la indústria. 2015 Comparativa amb Catalunya

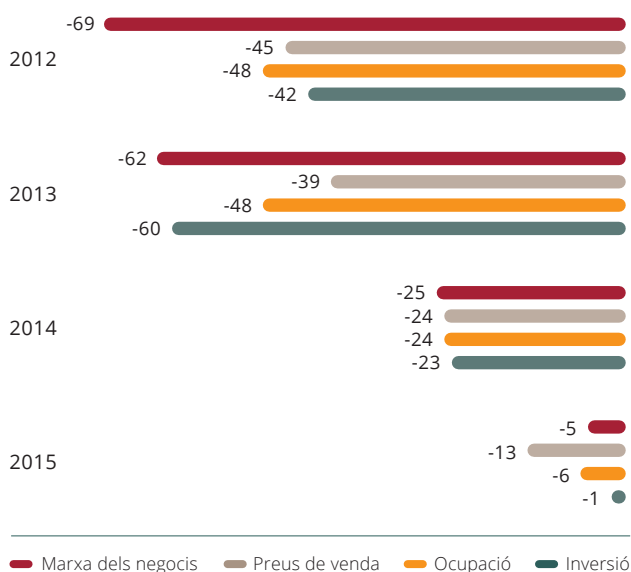
Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Evolució del clima empresarial a la construcció a l'AMB

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

4. A partir del 2013 la pregunta de l'Enquesta de clima empresarial sobre inversió ha passat a fer-se només una vegada a l'any. Per tant, ja no es disposa de resultats trimestrals; i la pregunta es fa respecte a l'evolució de la inversió anual i no trimestral, com es feia abans.

que es registra el percentatge més elevat de l'empresariat que la considera favorable des del 2010 (23%). Això dona com a resultat el primer saldo trimestral positiu de tota la sèrie disponible (des del 2009).

La caiguda dels **preus de venda** es continua suavitzant el 2015 per tercer any consecutiu, però també per a aquesta variable el sector registra el saldo més negatiu de tots els sectors analitzats, encara que ja no a tanta distància de la resta com succeïa en anys anteriors. Així, tot i que el percentatge de l'empresariat del sector que apunta un increment dels preus a la construcció ha augmentat lleugerament de l'1% el 2014 fins al 2% el 2015, el percentatge de l'empresariat que apunta una caiguda dels preus disminueix en una proporció molt més elevada, del 25% el 2014 fins al 14% el 2015.

Pel que fa a l'**ocupació** també s'hi observa una millora clara el 2015, la més pronunciada de tots els sectors, en què el saldo negatiu es redueix a la quarta part respecte a l'any anterior. En efecte, en el conjunt del 2015, el percentatge de l'empresariat que indica que l'ocupació disminuirà ha estat del 22% (enfront del 33% el 2014), i el que indica que augmentarà ha estat del 16% (9% l'any anterior).

Així mateix, l'evolució de la **inversió** millora substancialment el 2015 en registrar un saldo gairebé positiu. El 17% de l'empresariat apunta que aquesta ha caigut, i el 16% indica que ha augmentat (enfront del 32% i el 10% el 2014 respectivament).

Els resultats de l'*Enquesta de clima empresarial* en el sector de la construcció mostren saldos negatius molt similars a l'AMB i al conjunt de Catalunya l'any 2015.

El sector del **comerç** registra una millora notable a totes les variables analitzades l'any 2015, i presenta una situació molt més positiva que l'any anterior. Aquests bons resultats han estat en part gràcies a la recuperació de les vendes interiors al llarg de l'any 2015. Així, l'índex de vendes del comerç al detall a Catalunya —que mesura l'evolució de l'activitat del sector a través de la variable de volum de negoci— ha registrat un creixement del 3,1% a preus corrents, superior al registrat l'any anterior (2,5%).

Efectivament, el sector comercial a l'AMB registra un saldo positiu de la **marxa dels negocis** l'any 2015 per primera vegada des de l'inici de la sèrie el 2009. Aquesta millora s'ha registrat perquè el percentatge de l'empresariat del sector que assenyala que la marxa dels negocis ha estat desfavorable ha disminuït (del 31% el 2014 al 18% el 2015), i al

Clima empresarial a la construcció. 2015 Comparativa amb Catalunya

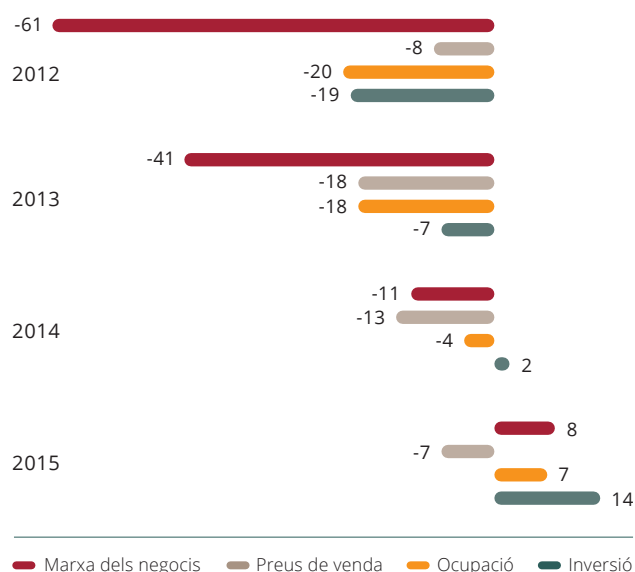
Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Evolució del clima empresarial al comerç a l'AMB

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

mateix temps ha augmentat el percentatge de l'empresariat que assenyalava que la marxa dels negocis ha millorat (del 21% al 26%). Al llarg de l'any s'ha mantingut una tendència positiva i de millora progressiva, i en el quart trimestre s'ha assolit el saldo més elevat des de l'inici de la sèrie (11%).

La caiguda dels **preus de venda** s'ha desaccelerat l'any 2015 amb relació al 2014, en disminuir el percentatge de l'empresariat que n'apunta un descens, fins al 13% (18% el 2014), en contrast al lleuger augment del percentatge de l'empresariat que n'apunta un increment, fins al 6% (5% el 2014).

Pel que fa a l'**ocupació**, el saldo és positiu per primera vegada des que es disposa de la sèrie. I no només això, sinó que el comportament de l'ocupació es manté en valors positius al llarg de tots els trimestres i ha mantingut una trajectòria creixent a mesura que avançava l'any. D'una banda, el percentatge de respostes positives (això és, que indiquen un augment de l'ocupació) s'incrementa fins al 17% el 2015 (enfront del 12% el 2014) i, de l'altra, disminueix notablement el percentatge de respostes negatives (descens de l'ocupació) fins al 10% (17% el 2014).

La **inversió** també registra una important millora el 2015 en obtenir un saldo considerablement més positiu que l'any anterior. Per tant, continua amb la tendència alcista iniciada aquell any. Així, el percentatge de l'empresariat que apunta un increment de la inversió supera amb escreix el que n'apunta un descens, el 25% i l'11% respectivament (enfront del 17% i del 14% el 2014 respectivament).

La magnitud dels saldos de les variables analitzades en l'*Enquesta de clima empresarial* per al comerç són molt semblants a l'AMB i a Catalunya, però una mica més favorables a l'AMB, tant per a la marxa dels negocis com per a l'ocupació i la inversió.

L'**hostaleria** és, amb diferència, el sector que ha registrat els millors resultats per a totes les variables analitzades en l'*Enquesta de clima empresarial* l'any 2015. Aquests resultats estan en línia amb el bon comportament que ha obtingut el turisme a Catalunya durant el 2015, gràcies sobretot a l'increment del turisme estranger i a la recuperació del turisme estatal. El nombre de turistes de l'estranger a la província de Barcelona ha augmentat un 3,3% i la despesa derivada d'aquest turisme, un 4,5%. Així mateix, les pernoctacions hoteleres del turisme estranger a la província de Barcelona han augmentat un 4,1%, mentre que les derivades del turisme estatal han crescut un 5,1% el 2015.

Clima empresarial al comerç. 2015 Comparativa amb Catalunya

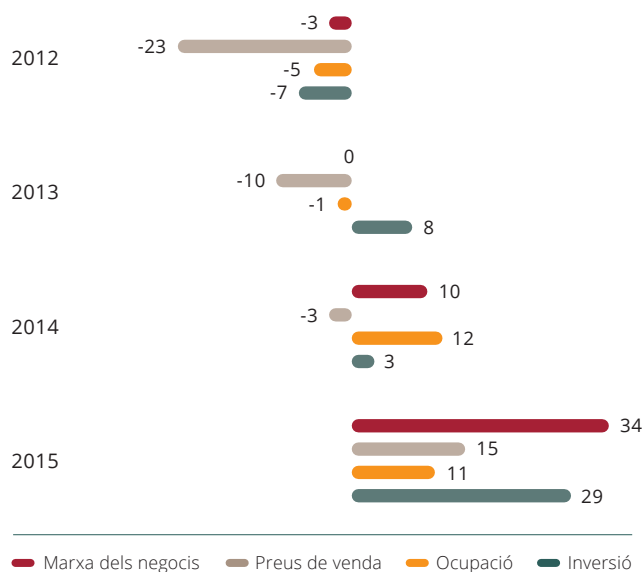
Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Evolució del clima empresarial a l'hostaleria a l'AMB

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Efectivament, la **marxa dels negocis** a l'hostaleria no només ha estat millor que a la resta dels sectors analitzats, sinó que, a més a més, ha registrat un saldo molt positiu (del 34%). Tot i que és un sector amb una forta estacionalitat, aquest saldo ha anat augmentat a mesura que avançaven els trimestres (passant d'un 21% el primer trimestre a un 41% el quart). Així, en el conjunt del 2015, un 48% de l'empresariat qualifica la marxa dels negocis de favorable, més del triple que el 14% que la qualifica de desfavorable; mentre que el 2014 aquests percentatges eren del 34% i del 24% respectivament.

Els **preus de venda** a l'hostaleria són els únics que experimenten valors positius en comparació amb tots els altres sectors; i no només presenta un saldo positiu, sinó que el saldo és d'una magnitud considerable (un 15%). Aquest fet podria estar relacionat amb un augment de la qualitat de l'oferta hotelera i també amb una major pressió de la demanda.

El nombre de **persones ocupades** a l'hostaleria és l'únic indicador que experimenta un augment similar al de l'any anterior. Al llarg de tot el 2015, l'evolució de l'ocupació ha estat favorable, excepte en l'últim trimestre degut en bona part a l'estacionalitat del sector.

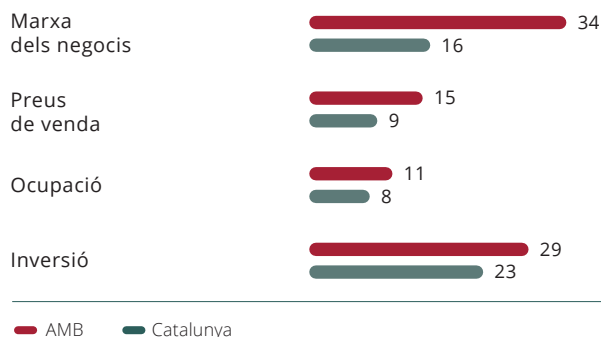
La **inversió** a l'hostaleria ha experimentat l'augment més elevat de tots els sectors; s'ha passat d'un saldo del 3% (any 2014) a un remarcable 29% el 2015. El percentatge de l'empresariat que ha assenyalat un augment de la inversió ha superat amb escreix el que n'ha assenyalat una disminució, el 35% i el 5% respectivament (enfrent del 25% i del 22% respectivament del 2014).

L'hostaleria ha registrat millors resultats per a totes les variables analitzades en l'*Enquesta de clima empresarial* l'any 2015 a l'AMB que al conjunt del Principat, i destaca especialment en el cas de la marxa dels negocis, en què el saldo és més del doble a l'AMB. El fet que el turisme d'oci a Barcelona sigui cada vegada menys estacional i alhora hi hagi una important afluència de turisme de negocis a la ciutat és una de les raons que explica els millors resultats de l'hostaleria a l'AMB en comparació al conjunt de Catalunya.

El sector de la **resta de serveis** obté una evolució positiva de la marxa dels negocis i de l'ocupació. Cal destacar la **marxa dels negocis**, que després d'abandonar el saldo negatiu l'any 2014, obté el segon millor resultat sectorial, només per darrere del sector de l'hostaleria. El percentatge de l'empresariat del sector de l'AMB que ha assen-

Clima empresarial a l'hostaleria. 2015 Comparativa amb Catalunya

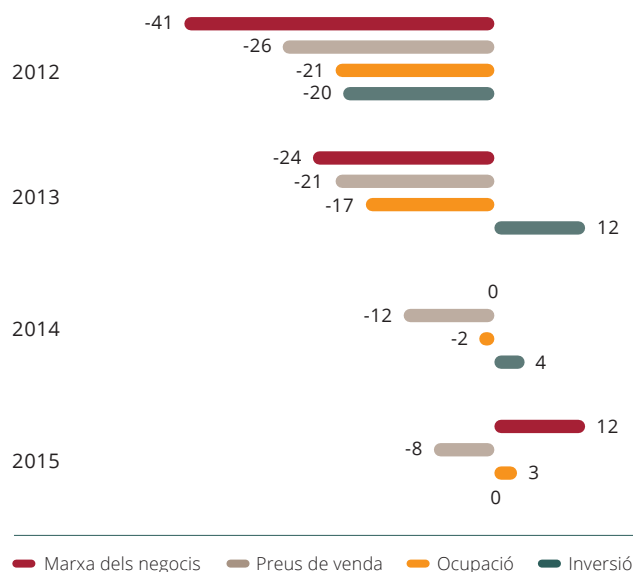
Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Evolució del clima empresarial a la resta de serveis a l'AMB

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

yalat una marxa dels negocis desfavorable ha disminuït a gairebé la meitat, del 22% el 2014 al 13% el 2015, alhora que ha augmentat el percentatge que l'assenyala com a favorable, des del 22% fins al 25% respectivament.

El descens dels **preus de venda** es modera l'any 2015 respecte a l'any anterior en registrar una disminució del percentatge de l'empresariat que n'apunta una caiguda, fins a l'11% (15% l'any 2014), i en mantenir-se estable el percentatge de l'empresariat que n'apunta un increment per quart any consecutiu (el 3%). La moderació es fa més evident amb les dades trimestrals, ja que a mesura que avança l'any el descens dels preus disminueix en línia amb la recuperació del consum privat.

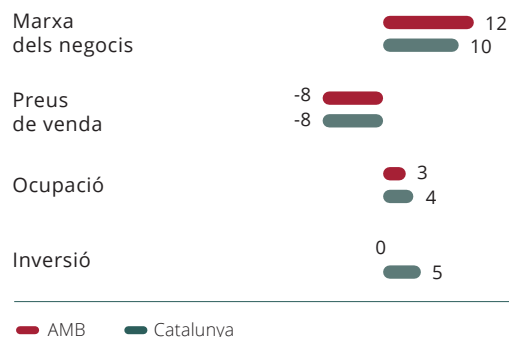
L'**ocupació** a la resta de serveis registra un augment el 2015, fet que es dona per primera vegada des del 2009. En termes trimestrals, només registra un saldo negatiu el primer trimestre. Així, el 2015, el 15% de l'empresariat apunta que l'ocupació ha disminuït (inferior al percentatge del 2014, del 19%), alhora que augmenta el percentatge de l'empresariat que apunta un creixement de l'ocupació, fins al 18% (16% el 2014).

La **inversió** empitjora respecte al 2014. Concretament, registra un saldo neutre en comparació amb un lleuger saldo positiu registrat l'any anterior.

La branca de la resta de serveis registra uns resultats molt similars a Catalunya i a l'AMB. Quant a la marxa dels negocis, els preus de venda i l'ocupació, els saldos obtinguts són pràcticament iguals en ambdós territoris. En canvi, la inversió presenta un millor resultat al Principat, on és positiva i millora. A l'AMB es manté estable i empitjora respecte a l'any anterior.

Clima empresarial a la resta de serveis. 2015 Comparativa amb Catalunya

Saldos, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Factors que han limitat la bona marxa dels negocis el 2015

La debilitat de la demanda continua sent el factor més limitador de la marxa dels negocis, però perd rellevància

La debilitat de la demanda continua sent el factor més esmentat per l'empresariat com a limitador de la marxa dels negocis l'any 2015, però perd pes en comparació a la resta de factors per tercer any consecutiu com a resultat de la recuperació del consum privat. En canvi, l'augment de la competència, el segon factor més esmentat com a limitador de la marxa dels negocis, guanya rellevància.

Paral·lelament, la contínua millora de les condicions en els mercats financers ha fet que les dificultats de finançament perdin rellevància com a factor limitador després de l'augment registrat durant els anys de crisi. Així i tot, és el tercer factor limitador més esmentat.

Resultats sectorials

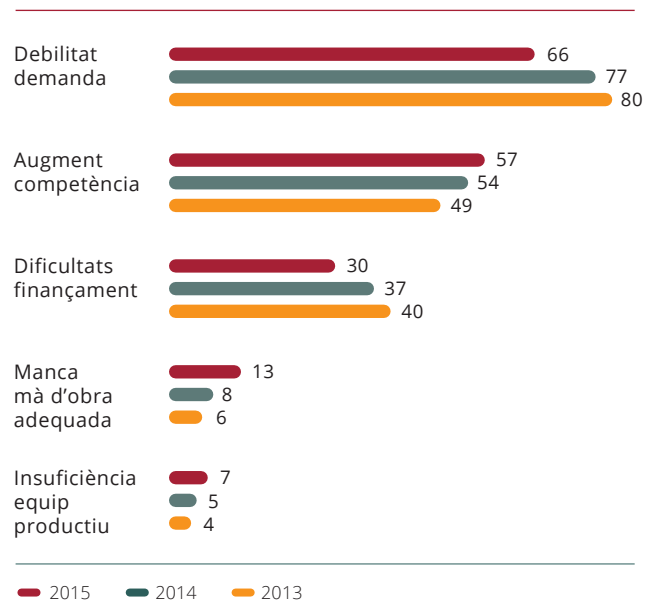
L'any 2015, el factor limitador de la marxa dels negocis més esmentat per les empreses en el conjunt de l'Àrea Metropolitana de Barcelona continua sent la **debilitat de la demanda**, però aquest factor perd rellevància en comparació a la resta de factors per tercer any consecutiu, com a resultat de la recuperació del consum intern. Així, el 66% de l'empresariat de l'AMB indica que la feblesa de la demanda limita la bona marxa dels negocis el 2015, un percentatge considerablement inferior al 77% del 2014.

Aquesta pèrdua de rellevància ha estat generalitzada en els sectors analitzats en l'*Enquesta de clima empresarial*. Tanmateix, la construcció i el comerç continuen sent els sectors més afectats per aquest factor, amb el 69% de l'empresariat a la construcció i el 78% de l'empresariat al comerç (percentatges inferiors, però, als registrats l'any anterior: el 88% i el 83% respectivament). A la indústria i a la resta de serveis, aquest és també el factor limitador de l'activitat més esmentat per l'empresariat, amb un 64% i un 61% de respostes respectivament. En canvi, per a l'hostaleria, aquest factor és el segon més esmentat per darrere de l'augment de la competència.

El segon factor més esmentat per l'empresariat de l'AMB com a limitador de la bona marxa dels negocis és l'**augment de la competència**, amb un 57% de respostes, un

Factors que limiten la bona marxa dels negocis en el conjunt de l'economia. Comparativa 2013-2015

En %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

percentatge que augmenta lleugerament respecte al registrat el 2014 (54%). Ara bé, aquest guany de pes es dona a la indústria majoritàriament i, en menor mesura, a la construcció i a la resta de serveis, mentre que al comerç i a l'hostaleria es redueix. Tanmateix, l'hostaleria continua sent el sector que registra el percentatge més alt de l'empresariat que l'esmenta com a factor limitador de la bona marxa dels negocis (el 79%).

El tercer factor limitador de la bona marxa dels negocis més important és el de les **dificultats de finançament**, que és esmentat pel 30% de l'empresariat de l'AMB, un percentatge que es redueix respecte al dels dos anys precedents (37% i 40% respectivament). Aquesta pèrdua de pes ha estat afavorida tant per la recuperació econòmica com per la millora de les condicions en els mercats financers.

Cal afegir que aquesta menor dificultat de finançament es dona a tots els sectors, excepte a l'hostaleria. La disminució a la indústria i la construcció és intensa, mentre que als altres sectors no és tan important. El sector de la construcció continua sent el més afectat per les dificultats de finançament, un 39% de les empreses ho assenyalen, i el segueixen la resta de serveis, l'hostaleria, el comerç i la indústria amb percentatges que oscil·len entre el 27% i el 31%.

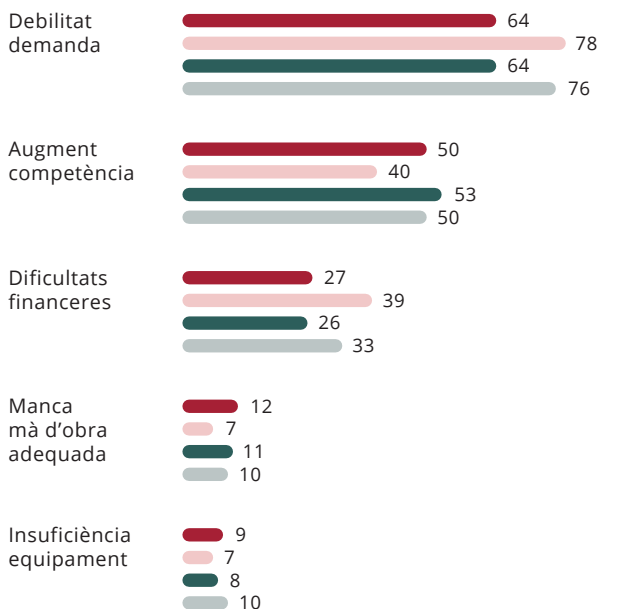
Els següents factors limitadors, amb una importància relativa força menor, són la manca de personal adequat a les necessitats de l'empresa (amb el 13% de respostes) i la insuficiència de l'equip productiu (amb un 7% de respostes). Malgrat que són dos factors amb una menor importància en comparació amb els tres primers, cal destacar l'augment que registren el 2015 respecte a l'any anterior, especialment el factor de falta de mà d'obra adequada.

De la comparativa dels resultats sectorials de l'AMB amb els del conjunt de Catalunya s'obtenen les conclusions següents:

- La debilitat de la demanda com a factor limitador és tant important a l'AMB com al conjunt de Catalunya l'any 2015 (67% enfront del 66% respectivament) i no s'observen diferències destacables entre sectors
- El percentatge de l'empresariat que esmenta l'augment de la competència com a factor limitador de la bona marxa dels negocis també és gairebé igual a l'AMB que a Catalunya, el 57% i 56% respectivament. Tanmateix, s'observen grans diferències per a l'hostaleria, ja que és força més elevat a l'AMB que al Principat (79% enfront del 66% respectivament)
- Les dificultats de finançament representen gairebé el mateix a l'AMB que al Principat (30% i 31% respectivament)
- La manca de mà d'obra presenta uns valors similars als dos territoris. No obstant això, en el sector de la construcció a Catalunya representa un valor una mica més elevat que a l'AMB (el 9% i el 5% respectivament)

Factors que limiten la bona marxa dels negocis a la indústria

En %

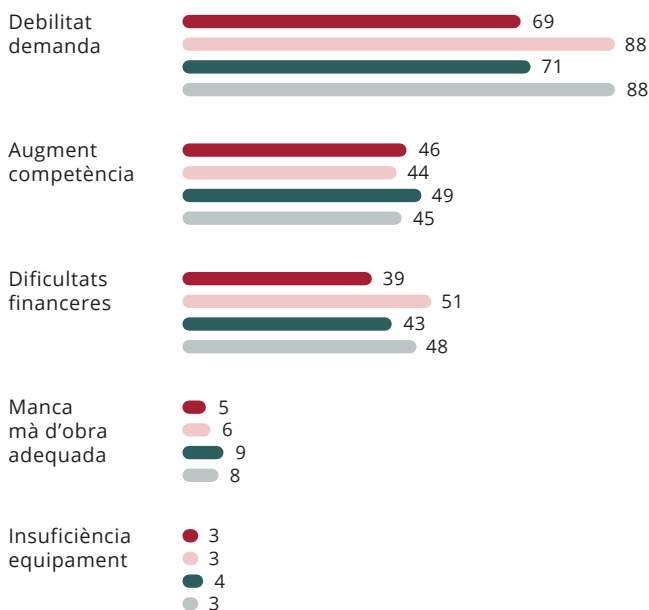

■ AMB 2015 ■ AMB 2014 ■ Catalunya 2015 ■ Catalunya 2014

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Factors que limiten la bona marxa dels negocis a la construcció

En %

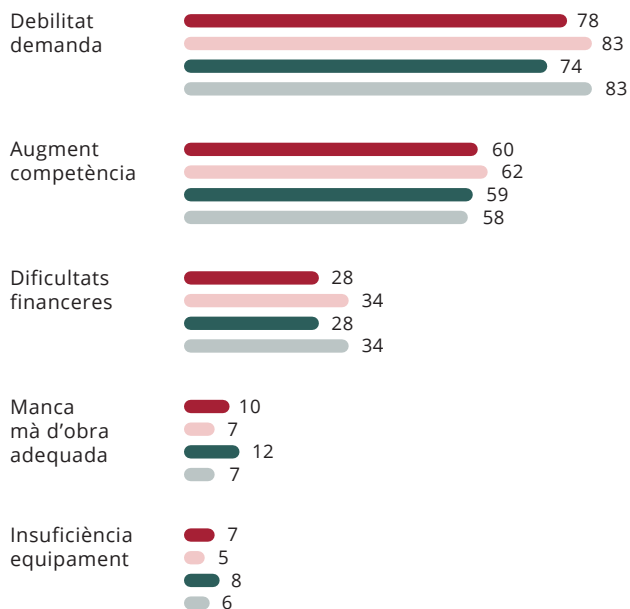

■ AMB 2015 ■ AMB 2014 ■ Catalunya 2015 ■ Catalunya 2014

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Factors que limiten la bona marxa dels negocis al comerç

En %

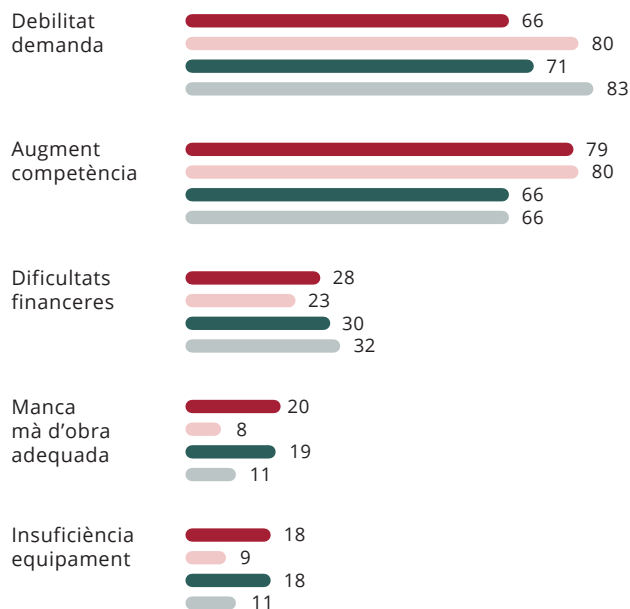

— AMB 2015 — AMB 2014 — Catalunya 2015 — Catalunya 2014

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Factors que limiten la bona marxa dels negocis a l'hostaleria

En %

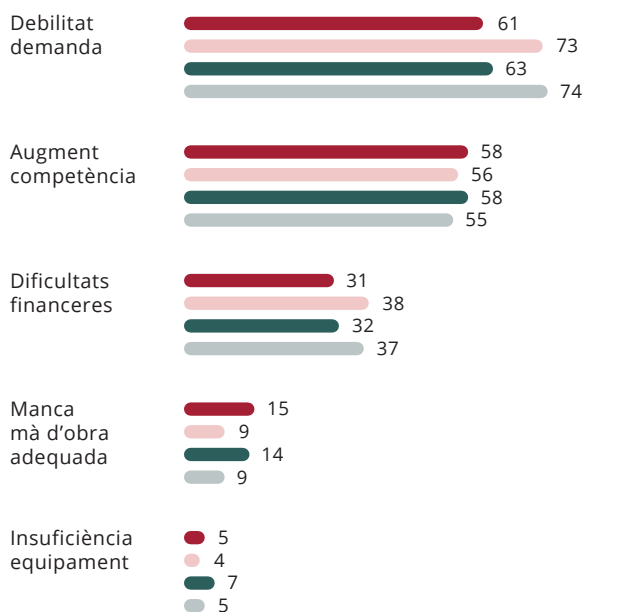

— AMB 2015 — AMB 2014 — Catalunya 2015 — Catalunya 2014

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Factors que limiten la bona marxa dels negocis a la resta de serveis

En %

— AMB 2015 — AMB 2014 — Catalunya 2015 — Catalunya 2014

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Situació i perspectives empresarials per al 2016

La marxa dels negocis a l'AMB és manté positiva els 3 primers trimestres del 2016 i es preveu aquesta tendència per al 4t

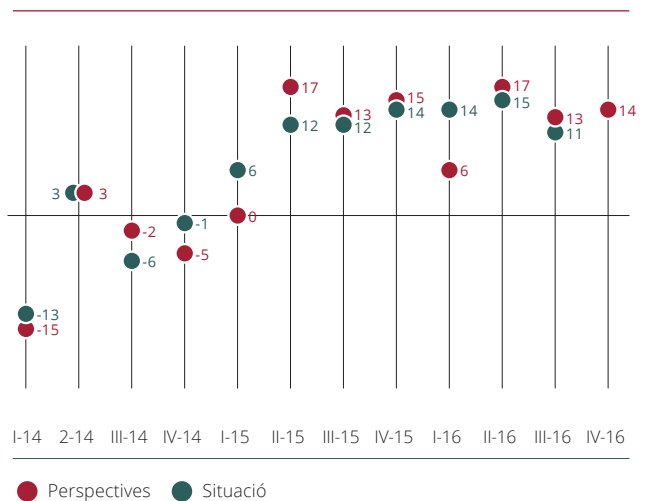
La recuperació econòmica es manté sòlida a Catalunya durant el 2016 i les previsions apunten que es mantindrà el ritme de creixement experimentat el 2015. Efectivament, la Cambra de Comerç de Barcelona ha previst que l'economia catalana creixi un 3,3% al llarg del 2016, pràcticament el mateix que el 2015 (3,4%). Els factors que més hi estan contribuint són la reducció del preu del petroli, els baixos tipus d'interès i el tipus de canvi de l'euro, que continua depreciat respecte al dòlar.

Així, els resultats de l'Enquesta de clima empresarial confirmen la consolidació de la recuperació empresarial a l'AMB el 2016. La situació de la marxa dels negocis a l'AMB continua sent positiva els tres primers trimestres de l'any i es manté el ritme de creixement respecte a l'any anterior. Tots els sectors experimenten un saldo positiu en mitjana els tres primers trimestres de l'any 2016 —excepte la construcció que s'apropa a l'estabilització—, tot mantenint uns nivells similars als del 2015.

Respecte a les expectatives de la marxa dels negocis per al quart trimestre del 2016, l'empresariat preveu que siguin positives i pràcticament idèntiques a les d'un any enrere. Per sectors, l'empresariat preveu una desacceleració del ritme de creixement respecte a un any enrere per a la indústria, l'hostaleria i la resta de serveis; mentre que al comerç i la construcció les perspectives es mantenen força similars.

La marxa dels negocis en el conjunt de l'economia¹.

Saldos², en %

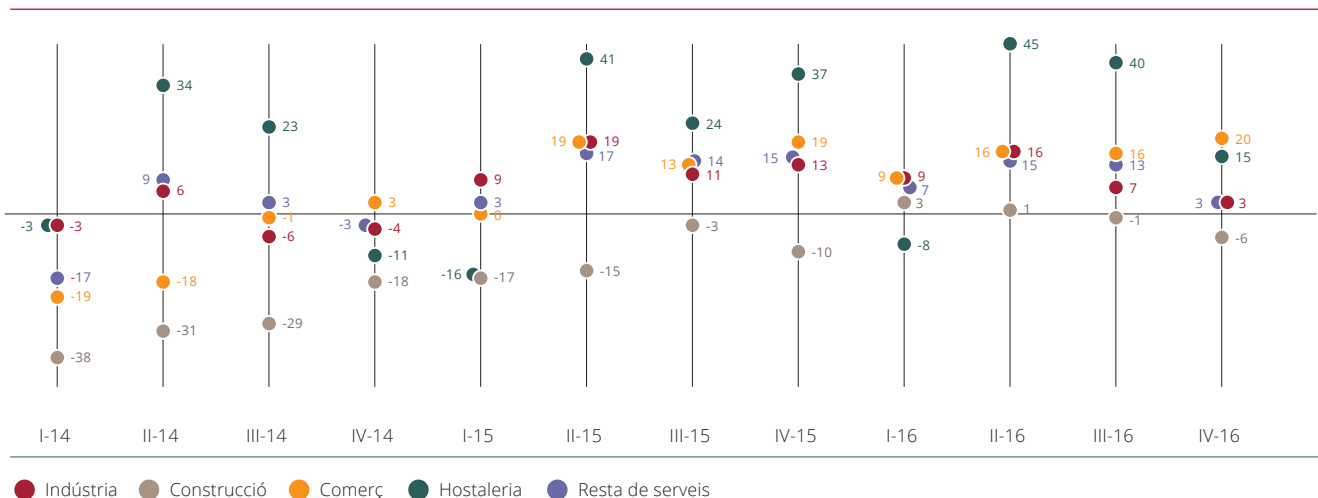

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

5. El saldo per a la situació és la diferència entre el percentatge d'establiments empresarials que assenyalen que la marxa dels negocis ha estat favorable i el percentatge d'establiments que assenyalen que ha estat desfavorable. En el cas de les perspectives és la diferència entre el percentatge d'establiments empresarials que preveu que la marxa dels negocis serà favorable i el percentatge d'establiments que preveu que serà desfavorable.

Perspectives de la marxa de negocis per sectors

Saldos³, en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

Annex metodològic

Sectors de l'Enquesta de clima empresarial

Indústria

- 01 Alimentació, begudes i tabac (CCAЕ-2009: 10 a 12)
- 02 Tèxtil, confecció, cuir i calçat (CCAЕ-2009: 13 a 15)
- 03 Indústries de la fusta i el suro, paper i arts gràfiques (CCAЕ-2009: 16 a 18)
- 04 Indústries químiques, cautxú i altres productes minerals no metàl·lics (CCAЕ-2009: 20 a 23)
- 05 Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics (CCAЕ-2009: 24 i 25)
- 06 Fabricació de maquinària i equips mecànics, elèctrics i de productes informàtics, electrònics i òptics (CCAЕ-2009: 26 a 28)
- 07 Altres indústries (CCAЕ-2009: 05 a 09, 19, 29 a 33, 35 a 39)

Construcció

Es considera la Secció F completa de la CCAE-2009, és a dir, les divisions:

- 41 Construcció d'immobles
- 42 Construcció d'obres d'enginyeria civil
- 43 Activitats especialitzades de la construcció

Comerç

- 01 Comerç al detall de productes alimentaris, begudes i tabac en establiments especialitzats (CCAЕ-2009: 472)
- 02 Comerç al detall d'articles d'ús domèstic, culturals i recreatius en establiments especialitzats (CCAЕ: 475 i 476)
- 03 Altre tipus de comerç al detall (CCAЕ-2009: 473, 474, 477, 478, 479)
- 04 Comerç al detall en establiments no especialitzats (CCAЕ-2009: 471)
- 05 Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes (CCAЕ-2009: 45)
- 06 Comerç a l'engròs i intermediaris de comerç (CCAЕ-2009: 46)

Hostaleria

- CCAЕ-2009: 55 i 56
- 55 Serveis d'allotjament
- 56 Serveis de menjar i begudes

Resta de serveis

- 01 Informació i comunicacions (CCAЕ-2009: 58 a 63)
- 02 Activitats jurídiques i de comptabilitat (CCAЕ-2009: 69)
- 03 R+D, publicitat i estudis de mercat i activitats científiques i tècniques (CCAЕ-2009: 71 a 75)
- 04 Activitats administratives i serveis auxiliars (CCAЕ-2009: 77 a 82)
- 05 Altres serveis (CCAЕ-2009: 49 a 53, 64 a 66, 68, 92, 93 i 96)

Errors mostrals. Àrea Metropolitana de Barcelona 2015*

Sectors	Mostra	Error ⁶
Indústria	170	7,5%
Construcció	88	10,3%
Comerç	219	6,7%
Hostaleria	89	10,7%
Resta de serveis	498	4,4%
Total	1.064	3%

* Mitjana trimestral

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

6. Màxim error possible calculat a partir d'un mostreig aleatori simple.

